Katarína Nevrlová — Katarína Chlpíková — Michaela Mošaťová

Témy a ciele jazykového kurzu B1

(slovenčina ako cudzí jazyk)

UNIVERZITA
KOMENSKÉHO
V BRATISLAVE

Katarína Nevrlová — Katarína Chlpíková — Michaela Mošaťová

Témy a ciele jazykového kurzu B1

(slovenčina ako cudzí jazyk)

2025
Univerzita Komenského v Bratislave

Dokument je výstupom projektu Ministerstva školstva, výskumu, vývoja a mládeže Slovenskej republiky
v spolupráci s Úradom podpredsedu vlády Slovenskej republiky pre Plán obnovy a znalostnú ekonomiku:
Inštitucionalizovanie a podpora jazykového vzdelávania cudzincov

© Autorky, 2025
PhDr. Katarína Nevrlová
Mgr. Katarína Chlpíková
Mgr. Michaela Mošaťová, PhD.
Univerzita Komenského v Bratislave, Filozofická fakulta
Studia Academica Slovaca – centrum pre slovenčinu ako cudzí jazyk

Vedúca projektu a odborná garantka
Mgr. Michaela Mošaťová, PhD.

Recenzenti
Mgr. Adela Ismail Gabríková, PhD.
Mgr. Renáta Pavlová, PhD.
Mgr. Eva Stružová
Mgr. Radoslav Ďurajka, PhD.

© Studia Academica Slovaca – centrum pre slovenčinu ako cudzí jazyk

Publikácia je šírená pod licenciou Creative Commons CC BY-NC-SA 4.0
(vyžaduje sa: povinnosť uvádzať pôvodného autora, len nekomerčné použitie,
povinnosť odvodené dielo zdieľať pod rovnakou licenciou ako pôvodné dielo).
Viac informácií o licencii a použití diela: *https://creativecommons.org/licenses/by-nc-sa/4.0/*

https://stella.uniba.sk/texty/FIF_sacj_temy_ciele_jazykovy_kurz_B1.pdf

Vydavateľ
Univerzita Komenského v Bratislave

ISBN 978-80-223-6175-0 (tlač)
ISBN 978-80-223-6176-7 (online)

Studia Academica Slovaca

Filozofická fakulta UK
Gondova 2
811 02 Bratislava
Slovensko

www.fphil.uniba.sk/sas

Obsah

Úvod 6

Funkcie jazyka 10

Tematický okruh 1: **Človek a jeho identita** 11

Tematický okruh 2: **Štúdium a práca** 16

Tematický okruh 3: **Voľný čas a záľuby** 21

Tematický okruh 4: **Bývanie, životný priestor a ekológia** 25

Tematický okruh 5: **Obchody a nakupovanie** 29

Tematický okruh 6: **Služby a komunikácia s inštitúciami** 34

Tematický okruh 7: **Jedlo, stravovanie a slávenie sviatkov** 40

Tematický okruh 8: **Cestovanie a dovolenka** 45

Tematický okruh 9: **Ľudské telo a zdravie** 51

Tematický okruh 10: **Médiá a internet** 56

Tematický okruh 11: **Kultúra a umenie** 60

Tematický okruh 12: **Reálie Slovenska** 64

Súhrn gramatiky 69

Použitá literatúra 82

Úvod

Publikácia *Témy a ciele jazykového kurzu na úrovni B1* predstavuje výkonový a obsahový štandard výučby slovenského jazyka ako cudzieho jazyka pre mierne pokročilých. Jej cieľom je sprístupniť zjednocujúci rámec učiteľom, lektorom, tvorcom učebných materiálov, ako aj hodnotiteľom jazykových kompetencií pre transparentné, systematické i efektívne vyučovanie a hodnotenie slovenčiny v súlade so *Spoločným európskym referenčným rámcom pre jazyky* (SERR) a zároveň s ohľadom na špecifiká výučby slovenčiny. Spolu s opisom a aplikáciou jazykových funkcií, ktoré sú publikované aj samostatne[1], je súčasťou komplexných vzdelávacích štandardov slovenčiny ako cudzieho jazyka pre úrovne A1 až C1.

Publikácia vznikla v rámci projektu *Inštitucionalizovanie a podpora jazykového vzdelávania cudzincov,* ktorý finančne podporili Ministerstvo školstva, výskumu, vývoja a mládeže Slovenskej republiky a Úrad podpredsedu vlády Slovenskej republiky pre Plán obnovy a znalostnú ekonomiku. Na príprave obsahu sa podieľalo centrum pre slovenčinu ako cudzí jazyk Studia Academica Slovaca na Filozofickej fakulte Univerzity Komenského v Bratislave.

Zdrojom inšpirácie boli okrem SERR aj dostupné učebné materiály slovenčiny ako cudzieho jazyka, online portály, referenčné rámce iných jazykov, korpusové dáta, slovníky a tiež vlastné empirické poznatky z vyučovania slovenčiny či úzka spolupráca s mnohými skúsenými lektormi a lektorkami slovenčiny ako cudzieho jazyka. Na tomto mieste by sme chceli poďakovať celému kolektívu Studia Academica Slovaca na Filozofickej fakulte UK za návrhy tém a podnetné rady v ranej fáze projektu a doc. Jane Pekarovičovej a dr. Adele Ismail Gabríkovej za ich odborné pripomienky a podporu počas celej tvorby vzdelávacích štandardov.

Predkladaný materiál sa skladá z dvanástich tematických celkov, ktorých výber a usporiadanie zohľadňuje potreby cudzincov v oblasti súkromného, verejného a pracovného života a možnosti ich úspešného zapojenia sa do bežných jazykových činností v rôznych komunikačných situáciách. Na rozdiel od elementárnej úrovne A1 a A2 je B1 prahovou úrovňou ovládania cudzieho jazyka, čiže témy sa nezameriavajú už len na jednoduché, okamžité potreby a osobné záujmy učiacich sa v známych situáciách, ale rozširujú sa o komplexnejšie interakcie v nových kontextoch. Tematické členenie odráža osobné skúsenosti, plány či názory učiacich sa na bežný život (v témach ako *Človek a jeho identita, Štúdium a práca, Voľný čas a záľuby, Cestovanie a dovolenka*), ako aj situácie, v ktorých hovoriaci vyjadrujú svoje postoje, pocity, opíšu minulosť/budúcnosť a dokážu už zvládnuť menej frekventované alebo neočakávané situácie (*Ľudské telo a zdravie, Služby a komunikácia s inštitúciami, Bývanie, životný priestor a ekológia a i.*). Lexika obsahuje dostatočné množstvo konkrétnych pomenovaní na opis a riešenie bežných situácií a témy sú rozsiahlejšie a abstraktnejšie. Obsiahlejšia slovná zásoba a ďalšie lexikálne spojenia taktiež umožňujú realizovať dlhšiu konverzáciu a zároveň aj miernu konfrontáciu učiacich sa s inými hovoriacimi. Jazyk používateľa na úrovni B1 sa stáva funkčnejším a autonómnejším.

Tematické celky sa vyznačujú identickou štruktúrou, ktorú tvoria dve hlavné kategórie: *Komunikačné ciele* a *Jazykové prostriedky*. Na rozdiel od prvých dvoch publikácií pre úrovne A1 a A2, kde boli súčasťou každého tematického celku aj *Jazykové funkcie*, sme ich kompletný zoznam v tejto publikácii zredukovali na jednu úvodnú kapitolu. Zatiaľ čo na začiatočníckej úrovni A je využívanie jednotlivých funkcií jazyka ľahko identifikovateľné pre tú-ktorú tému, na prahovej úrovni B1 a vyšších úrovniach je ich začlenenie do komunikačných kompetencií oveľa voľnejšie. Hovoriaci by mali vedieť využívať každú z nich naprieč všetkými témami a rovnako aj lektori pracujúci s touto príručkou môžu funkcie jazyka voľne kombinovať.

Úvodom do každého tematického celku sú rozsiahle *Komunikačné ciele* definujúce konkrétne jazykové činnosti a stratégie (tzn. výkonový štandard), ktoré by mali učiaci sa zvládnuť. Najmä tu sme vychádzali zo *Spoločného európskeho*

[1] NEVRLOVÁ, Katarína – CHLPÍKOVÁ, Katarína: *Jazykové funkcie na komunikačnej úrovni B1 – B2 (slovenčina ako cudzí jazyk)*. Bratislava: Univerzita Komenského, 2025. Dostupné aj na: https://stella.uniba.sk/texty/FIF_sacj_jazykove_funkcie_ku_B1-B2.pdf

referenčného rámca pre jazyky (SERR, 2017 aj 2022), ktorý ponúka podrobné deskriptory pre jednotlivé jazykové činnosti vo výučbe cudzích jazykov. Tie zahŕňajú recepciu (čítanie a počúvanie s porozumením), produkciu (ústny a písomný prejav), interakciu (schopnosť reagovať na prejavy iných) a mediáciu (sprostredkovanie informácií iným osobám či už v slovenčine, alebo v inom jazyku).

Nosnou zložkou tematických okruhov sú *Jazykové prostriedky* rozdelené na lexikálnu a gramatickú časť. *Lexika* predstavuje odporúčaný, pomerne komplexný súbor slov, slovných spojení, fráz a viet, ktoré boli vybrané na základe ich frekvencie, funkčnosti a relevancie v kontexte komunikačných potrieb učiacich sa. Lexikálne prostriedky sú členené do menších kategórií prislúchajúcich konkrétnej téme tak, aby pokryli celý diapazón lexikálnych jednotiek na mierne pokročilej úrovni, akými sú aj abstraktné výrazy (*národnosť, domov, väčšina, menšina, migrácia, dôkaz, vina*), synonymá (*fľak/škvrna, pôžička/úver*), sémantické nuansy (*Pokazilo/poškodilo/rozbilo sa to.*) či frázové spojenia s dôrazom na kontextuálne použitie (*kandidovať vo voľbách, dať svoj hlas niekomu*), čo umožňuje väčšiu variabilitu jazykových prejavov. Na prahovej úrovni B1 pribudli napríklad verbálne spojenia s pádovými a predložkovými väzbami, často s uvedením aspektovej dvojice (*pozdravovať/pozdraviť niekoho, rozumieť si/porozumieť si s niekým, presviedčať/presvedčiť niekoho o niečom*) či odvodené adjektíva (*nákupný, kamenný, obchodný, internetový*). Svoje početné zastúpenie majú aj tu celé výpovede či hovorové frázy (*Dostali sme defekt. Stala sa nehoda. To nie je moja vina/chyba. Mám na to právo!*), aby mierne pokročilí hovoriaci flexibilne dokázali zvládnuť komunikačné požiadavky v rôznych situáciách, v ktorých sa s najväčšou pravdepodobnosťou ocitnú.

Gramatika nadväzuje na lexikálne prostriedky v danej téme, keďže práve tie determinujú nevyhnutné a prakticky využiteľné gramatické štruktúry. Je súborom gramatických prvkov, kategórií, postupov a vzťahov, ovládanie ktorých je pri konkrétnej téme žiaduce. V každom tematickom okruhu kladieme mimoriadny dôraz na verbá, a to v lexikálnej, ako aj gramatickej časti, pretože zohrávajú v komunikácii kľúčovú úlohu. Prehľad gramatiky preto takmer vždy začína gramatickou kategóriou verbálneho aspektu s príkladmi vidových dvojíc špecifických pre danú tému (*prichádzať/prísť, ošetrovať/ošetriť*). Objavujú sa tu verbálne väzby s inými slovnými druhmi a pádmi (*baviť sa na + L, byť hrdý na + A*), ako aj typické spojenia s inými verbami, ako napr. *dať si* + infinitív (*dať si vyčistiť/opraviť niečo*). Pribudli tiež neosobné verbá (*chutí mi*) či reflexívne pasívum (*chladnička sa pokazila*).

Dôležitým gramatickým javom je aj deklinácia, ktorá na prahovej úrovni B1 pokračuje ohýbaním plurálových foriem substantív, adjektív, demonstratív, posesívnych pronomín a numerálií a fixáciou singulárových foriem vo všetkých pádoch. Ak ide o systematické vysvetlenie gramatického javu (ako napríklad deklinácie alebo aspektu), označujeme ho poznámkou *komplexne*. Ak sa javu dotýkame len okrajovo, je pri ňom označenie *informatívne*, pričom sa jav dovysvetľuje v inej téme alebo na inej jazykovej úrovni.

Do gramatiky B1 ďalej pribudli napríklad substantivizované či vzťahové adjektíva, ďalšie druhy adverbií a partikul, adverbiáliá a iné.

Neoddeliteľnou súčasťou zlepšovania gramatickej správnosti na úrovni B1 je rozvíjanie syntaktickej kompetencie pri spájaní slovných spojení a viet do súvislého textu. Syntaktické javy sú komplexne uvedené v podkategórii *Syntax,* kde uvádzame napr. podmienkové a časové súvetia s príslušnými konjunkciami (*ak, keď*), príčinné, dôsledkové, účinkové súvetia s konjunkciami (*lebo, a preto, aby*), ako aj transformáciu priamej reči na nepriamu. Ďalšou samostatnou podkategóriou v gramatike je *Slovotvorba,* ktorá bola na úrovni A2 parciálne anticipovaná, na B1 dostala väčší priestor v každom tematickom celku, napr. prostredníctvom uvádzania slovotvorných hniezd, odvodzovania adjektív od substantív či kompozít.

Tematické okruhy sú doplnené o *Sociokultúrny kontext* a *Druhy textov.* Sociokultúrny kontext môže pomôcť učiacim sa pochopiť slovenské konvencie, spoločenské normy, tradície a zvyky ako súčasť integrácie pri osvojovaní si slovenčiny vrátane formálneho a neformálneho vyjadrovania, zdvorilostných fráz a neverbálnych prvkov komunikácie. Druhy textov predstavujú ústne a písomné komunikáty, ktoré podporujú prácu s konkrétnou témou. Na úrovni B1 prichádzajú učiaci sa do styku s autentickými textami, akými sú napríklad novinové články, faktografické texty, diskusné príspevky, blogy opisujúce udalosti, kde sú už schopní pochopiť relevantné informácie.

Publikáciu uzatvára prehľadný súhrn gramatiky, ktorý by mal prispieť k lepšej orientácii v gramatických javoch naprieč všetkými tematickými okruhmi. Nové vzdelávacie štandardy, ktorých súčasťou je aj táto publikácia, predstavujú základ pre kvalitnú, systematickú a efektívnu výučbu slovenčiny ako cudzieho jazyka, pričom zohľadňujú jazykové, pragmatické a sociokultúrne aspekty modernej slovenčiny. Veríme, že nájde praktické využitie vo vzdelávaní a integrácii cudzincov na Slovensku, vo výučbe slovenčiny v zahraničí, ako aj pri tvorbe učebných osnov, testov a certifikácii jazykových zručností.

autorky

Funkcie jazyka

Nadviazať kontakt v súlade s komunikačnou situáciou
- upútať pozornosť
- pozdraviť
- odpovedať na pozdrav
- predstaviť sa
- predstaviť niekoho
- reagovať pri predstavení
- privítať niekoho
- poďakovať sa
- rozlúčiť sa

Vypočuť si a podať informácie
- informovať sa/podať informáciu
- potvrdiť informáciu a trvať na niečom
- začleniť informáciu
- odpovedať na požiadavky

Vybrať si z ponúkaných možností
- identifikovať
- opísať
- potvrdiť/odmietnuť
- opraviť

Vyjadriť názor
- vyjadriť súhlas/nesúhlas
- vyjadriť presvedčenie
- vyjadriť vzdor
- vyjadriť stupne istoty

Vyjadriť schopnosť
- vyjadriť znalosť/neznalosť
- vyjadriť schopnosť vykonať nejakú činnosť

Vyjadriť pocity a reagovať na ne
- vyjadriť radosť, šťastie, uspokojenie
- vyjadriť smútok, skľúčenosť
- vyjadriť strach, znepokojenie, úzkosť
- vyjadriť súcit
- vyjadriť fyzickú bolesť
- vyjadriť hnev, zlú náladu
- reagovať na hnev a zlú náladu niekoho
- utešiť, podporiť, dodať odvahu

Vyjadriť očakávania a reagovať na ne
- vyjadriť nádej
- vyjadriť sklamanie
- vyjadriť úľavu
- vyjadriť spokojnosť/nespokojnosť
- posťažovať sa
- zistiť spokojnosť/nespokojnosť

Predstaviť záľuby a preferencie
- vyjadriť pozitívny vzťah k niečomu/niekomu
- vyjadriť negatívny vzťah k niečomu/niekomu
- vyjadriť preferenciu

Zaujať postoj
- vyjadriť príkaz/zákaz
- vyjadriť morálnu alebo sociálnu normu
- žiadať o povolenie a súhlas
- dať súhlas
- odmietnuť
- reagovať na zákaz
- sľúbiť
- obviniť niekoho/priznať sa
- ospravedlniť sa
- odmietnuť/poprieť obvinenie
- vyčítať/kritizovať

Reagovať na príbeh alebo udalosť
- vyjadriť záujem/nezáujem
- vyjadriť záujem o to, čo niekto rozpráva
- vyjadriť prekvapenie
- reagovať na situáciu, ktorá sa dala očakávať
- spomenúť si na niečo/niekoho
- vyjadriť, že som na niečo/niekoho zabudol/-la
- pripomenúť niekomu niečo
- blahoželať/kondolovať

Vyjadriť návrh a reagovať naň
- požiadať o niečo
- odpovedať na požiadavku
- navrhnúť niečo/dať návrh
- navrhnúť spoločnú aktivitu
- ponúknuť pomoc
- navrhnúť požičanie/darovanie niečoho
- odpovedať na návrh

Reagovať na niečo, čo sa má udiať v budúcnosti
- varovať pred niekým/niečím
- upozorniť niekoho na niečo
- poradiť
- povzbudiť
- vyjadriť želanie
- vyjadriť plány

Korešpondovať
- začať list/email/správu
- rozvinúť obsah listu/emailu/správy
- ukončiť list/email/správu

Telefonovať
- začať hovor/videohovor
- udržiavať hovor/videohovor
- ukončiť hovor/videohovor

Viesť rozhovor
- začať rozhovor
- ujať sa slova v rozhovore
- vypýtať si slovo
- uistiť sa, že účastník komunikácie pochopil moje vyjadrenia
- uistiť sa, že správne chápem to, čo bolo povedané
- požiadať o pomoc pri vyjadrení slova/slovného spojenia
- opraviť sa
- vrátiť sa k nedopovedanému po prerušení rozhovoru

Prezentovať
- uviesť tému, hlavnú myšlienku
- oboznámiť s obsahom a osnovou prezentácie
- rozviesť tému a hlavnú myšlienku
- prejsť z jedného bodu na iný
- zdôrazniť/dať do pozornosti
- odbočiť od témy
- vrátiť sa k pôvodnej téme
- uviesť príklad
- ukončiť výklad

Diskutovať
- navrhnúť novú tému/bod diskusie
- odmietnuť diskutovať na ponúkanú tému/bod diskusie
- vrátiť sa k téme/bodu diskusie

Porozprávať príbeh
- začať príbeh
- rozvinúť príbeh
- ukončiť príbeh
- zhrnúť príbeh

Tematický okruh 1: Človek a jeho identita

Komunikačné jazykové činnosti a stratégie	Komunikačné ciele
Recepcia	
Počúvanie s porozumením	Dokáže porozumieť hlavným myšlienkam a špecifickým informáciám z rozhovorov, prejavov v oblasti osobnej sféry a zároveň dokáže sledovať argumentáciu. Dokáže porozumieť kratšiemu jednoduchšiemu prejavu naratívneho charakteru, napr. zážitku, príbehu z rodinného prostredia alebo prostredia priateľov.
Audiovizuálna recepcia	Dokáže porozumieť autentickým videám a dokumentom o Slovensku či inej krajine, ak sú v nich slovenské titulky.
Čítanie s porozumením	Dokáže sa zorientovať v textoch o rodine a vyselektovať podstatné informácie z textov alebo online príspevkov, ktoré predstavujú témy v kontexte osobnej, sociálnej a národnej identity. Dokáže dobre porozumieť emailom, textovým správam o bežnom živote členov rodiny alebo priateľov. Dokáže získať informácie z osobných dotazníkov a formulárov, ako aj iných administratívnych dokumentov. Dokáže pomerne rýchlo rozoznať tému, obsah a dôležitosť článkov z médií, napr. o osobnostiach, medziľudských vzťahoch, dianí v spoločnosti a pod.
Produkcia	
Ústny prejav	Dokáže povedať konkrétne identifikačné údaje o sebe, iných, svojej krajine, sociálnej identite alebo náboženstve. Nedostatky v slovnej zásobe nahrádza jednoduchými opismi. Dokáže sformulovať zrozumiteľný opis seba, rodiny, rozprávať o priateľoch, napr. o ich fyzickom výzore, povahových vlastnostiach, bežných aktivitách a medziľudských vzťahoch. Dokáže vyjadriť a odôvodniť názory na témy z bežného života pomocou jednoduchých výrazov a zároveň komentovať rôzne životné okolnosti. Dokáže vyjadriť názor na aktuálnu situáciu a vzťahy v rodine alebo vo svojom okolí a zareagovať na ne vyjadrením vlastných pocitov, postojov a skúseností.
Písomný prejav	Dokáže napísať podrobný opis na rozličné témy, napr. opísať osoby, ich fyzický výzor, charakter, bežné aktivity, medziľudské vzťahy a pod. Dokáže napísať príbeh, opísať reálnu udalosť či zážitok v jasne štruktúrovanom a koherentnom celku. Dokáže napísať jednoduchú reakciu na prečítaný text alebo článok s vyjadrením vlastného názoru.
Interakcia	
Ústna	Dokáže porozumieť väčšine informácií z telefonického/online rozhovoru s členmi rodiny a priateľmi. Dokáže vyjadriť rôzne emócie a vysvetliť, prečo sú pre neho/ňu niektoré udalosti a skúsenosti osobne dôležité.

	Dokáže aktívne participovať na diskusii a vyjadriť svoje myšlienky a názory. Dokáže pochopiť menej zložité informácie a poskytnúť rady v osobnej sfére života.
Písomná	Dokáže napísať pozvánku na významnú udalosť alebo stretnutie s jasnými inštrukciami o mieste, čase a pod. Dokáže zostaviť základné formálne emaily/listy, napr. blahoželania, kondolencie.
Online	Dokáže pomerne rýchlo vyplniť osobné dotazníky a formuláre. Dokáže zostaviť osobné textové správy a emaily vyjadrujúce rôzne názory a podrobne opisujúce osobné pocity a skúsenosti.
Mediácia/sprostredkovanie	Dokáže predstaviť ľudí z rôznych prostredí, vnímať odlišnosti a vyzývať ostatných, aby prispeli svojimi znalosťami, skúsenosťami a rôznorodými názormi. Dokáže sprostredkovať hlavné body z informačných textov na témy osobného života a aktuálneho diania, prejavovať záujem kladením jednoduchých otázok. Dokáže zhrnúť krátky príbeh, prednášku alebo diskusiu.

Sociokultúrny kontext

- rodinné a medziľudské vzťahy na Slovensku
- generačné rozdiely a komunikácia medzi generáciami
- sociálna štruktúra spoločnosti
- znalosť národností a menšín na Slovensku
- náboženstvá a vzťah Slovákov k vierovyznaniu
- slovenské osobnosti (krátke profily)
- zdvorilostné pravidlá hostí a hostiteľa počas návštevy v slovenskej rodine (pozvanie na návštevu, komunikačné témy)

Druhy textov

- dialógy, emaily, textové správy
- texty/články z médií
- rozhlasové, televízne, online rozhovory, podcasty
- umelecké texty – charakteristika a opis osoby
- online profily, blogy, príbehy
- oznámenia, pozvánky
- formuláre – osobný dotazník, tlačivá, ankety, dotazníky, prieskumy
- administratívne dokumenty – preukazy, rodný list

Jazykové prostriedky

Lexika

Osobná identita

informácie o sebe:
osobné/kontaktné údaje, (krstné) meno, (rodné) priezvisko, dátum/miesto narodenia, vek
trvalý/prechodný pobyt, adresa trvalého/prechodného pobytu
pohlavie, muž, žena, dievča, chlapec, iné

rodinný stav, slobodný/-á, zasnúbený/-á, ženatý, vydatá, rozvedený/-á, vdovec/vdova

narodiť sa
zomrieť
predstavovať sa/predstaviť sa

fyzický výzor:
postava: štíhla, plnoštíhla, športová
tvár: oválna, okrúhla, hranatá, široká, úzka
nos: dlhý, malý, široký, krivý, rovný
vlasy: dlhé, krátke, polodlhé, kučeravé, rovné, vlnité, zdravé, nezdravé, husté, riedke, šedivé, suché
oči: hlboké, svetlomodré, tmavohnedé, bledozelené, sivé
špeciálny znak: tetovanie, piercing

mať fúzy/bradu/vrásky/plné líca/husté obočie/vysoké čelo/tetovanie
vyzerať mlado/staro/mladšie/staršie

povaha: charakter, kladná/záporná vlastnosť, silná/slabá stránka

pesimista/-ka, optimista/-ka, introvert/-ka, extrovert/-ka

vtipný, nudný, optimistický, pesimistický, pokojný, nepokojný, trpezlivý, netrpezlivý, zodpovedný, nezodpovedný, náladový, spoločenský, tichý, sebavedomý, otvorený, pracovitý, lenivý, smelý, nesmelý, ambiciózny, hanblivý, skromný, štedrý, lakomý, rozumný, vulgárny, prísny

pocity: spokojný, nespokojný, nahnevaný, sklamaný, nervózny, prekvapený

plakať
zvládnuť *niečo*
dokázať *niečo*
cítiť sa *nejako*
dariť sa niekomu v *niečom*
smiať sa/zasmiať sa na *niečom*
usmievať sa/usmiať sa na *niekoho*
byť dobrý/-á v *niečom*
byť schopný/-á urobiť *niečo*
byť/nebyť v kontakte s *niekým*
mať talent na *niečo*

cítiť radosť/hnev/lásku
robiť/urobiť chybu
mať telesný/fyzický hendikep

Sociálna identita

rodina a vzťahy:
široká/blízka rodina, priateľský/rodinný vzťah

člen/-ka rodiny, blízky/-a/vzdialený/-á príbuzný/-á, (dobrý/-á) známy/-a, súrodenec, bratranec, sesternica, švagor, švagriná, svokor, svokra, synovec, neter, pradedko, prababka, nevlastný otec, nevlastná matka, biologický rodič, adoptované dieťa, tínedžer/-ka

dospelý/-á

Gramatika

znelostná asimilácia (spodobovanie) – fixácia* splývavej výslovnosti

konjugácia verb v prézente, préterite a futúre typu
pozvať, niesť, spať, stretnúť, vidieť, brať, vziať

kondicionál – použitie vo funkcii priania
(Chcel by som žiť na vidieku.)

nominatív plurálu – fixácia
aj sufixy maskulín **-i, -ovia, -ia** a alternácie konsonantov **k/c, ch/s**
(čašník – čašníci, Čech – Česi)
kongruencia atribútu v rode, čísle a páde
(tie naše dve milé dievčatá)

prechyľovanie – alternácie konsonantov **k/č, ch/š**, sufix **-ka**
(vnuk/vnučka, Čech/Češka)

akuzatív singuláru – fixácia

akuzatív plurálu – fixácia

akuzatív plurálu vs. **nominatív plurálu** – fixácia

väzby s pádmi a prepozíciami – akuzatív
podobať sa na + A
hnevať sa na + A
tešiť sa na + A
usmievať sa na + A
mať talent na + A
spomínať na + A
zvyknúť si na + A
byť hrdý na + A
mať právo na + A
mať podmienky na + A

deklinácia posesívnych pronomín
(bez môjho otca, o vašej svokre, s tvojou priateľkou, s mojím bratom)

deklinácia demonstratíva *taký*
(taký rozumný chlapec, takú dobrú svokru)

---

* Vysvetlenie výrazov označených hviezdičkou nájdete v sekcii Súhrn gramatiky.

pozdravovať/pozdraviť *niekoho*
predstavovať/predstaviť *niekoho niekomu*
všímať si/všimnúť si *niekoho/niečo*
chápať/pochopiť *niekoho/niečo*
rozumieť *niekomu/niečomu*
obávať sa *niečoho*
ľutovať *niekoho/niečo*
spoznať sa s *niekým*
rozumieť si s *niekým*
tešiť sa na *niekoho/niečo*
zoznamovať/zoznámiť *niekoho s niekým*
zoznamovať sa/zoznámiť sa s *niekým*
hnevať sa/nahnevať sa na *niekoho*
byť za niečo/proti *niečomu*

spomínať na staré časy

Som proti.
Som za to, aby sme sa stretli.

životné obdobia a udalosti:
narodenie, detstvo, puberta, mladosť, dospelosť, staroba, smrť
svadba, rozchod, rozvod
láska, šťastie, nešťastie

zobrať sa
ľúbiť *niekoho/niečo*
milovať *niekoho/niečo*
vyrastať/vyrásť *niekde*
oženiť sa s *niekým*
vydať sa za *niekoho*
spomínať na *niekoho/niečo*
podobať sa na *niekoho*
chodiť s *niekým*
rozísť sa s *niekým*
rozviesť sa s *niekým*
hádať sa/pohádať sa s *niekým*

mať/nemať rád/rada *niekoho/niečo*
mať nervy na *niečo/niekoho*
ísť *niekomu* na nervy

byť na dôchodku
byť vo vzťahu
mať vzťah
chodiť spolu
narodiť sa do umeleckej rodiny
adoptovať si dieťa

byť zaľúbený/-á do *niekoho*
byť zamilovaný/-á do *niekoho*
byť zasnúbený/-á s *niekým*
byť ženatý s *niekým*
byť vydatá za *niekoho*
byť rovnaký/-á ako brat/sestra

Je/nie je (mi) sympatický/-á.
Do skorého videnia.
Tak zatiaľ.
Vidíme sa! Počujeme sa!
Drž/Držte sa!
Držím ti/vám palce.

Vezmeš si ma?
Mrzí ma to.
Cítim s tebou/vami.
Bude mi/nám veľmi chýbať.
Úprimnú sústrasť.

Národná identita

národy a národnosti: národ, národnosť, domov, väčšina, menšina, migrácia, emigrácia, zahraničie, azyl, rodná krajina, materinský jazyk, druhý/cudzí jazyk, jazyková bariéra
cudzinec/cudzinka, migrant/-ka, emigrant/-ka, imigrant/-ka, utečenec/utečenka, azylant/-ka, občan/občianka Slovák/Slovenka, Maďar/-ka, Róm/-ka, Poliak/Poľka, Ukrajinec/Ukrajinka, Čech/Češka, Rakúšan/-ka, Európan/-ka

národný

patriť *niekam*
emigrovať *niekam*
presťahovať sa *niekam*
vracať sa/vrátiť sa *niekam*

adjektívum *rád* na vyjadrenie súhlasu
(Rád prídem. Rada ťa uvidím.)

partikula *však* v otázke
(Dnes ideme do kina, však?)

Syntax

slovosled – aktuálne členenie výpovede
pozícia subjektu a objektu vo vete
(Adoptovali si dieťa. To dieťa si adoptovali.)

slovosled substantív a pronomín v akuzatíve a datíve
(poslať správu manželke, poslať manželke správu, poslať jej ju; písať mail šéfovi, písať šéfovi mail, písať mu ho)

rytmický princíp slovenského slovosledu
neprízvučné slová:
enklitiky/príklonky *(si, ťa, ti, som, by)*
proklitiky/predklonky *(keď, ak, aj)*

utekať/utiecť *odniekiaľ/niekam*
zvykať si/zvyknúť si na *niečo/niekde*

byť hrdý/-á na svoju krajinu
prežiť celý život na jednom mieste
pochádzať z rodiny hudobníkov/obyčajnej rodiny
pochádzať z Anglicka/Nemecka
zvyknúť si na novú kultúru
mať (svoje) práva
mať právo na vzdelanie
mať povinnosť chodiť do školy
mať/nemať dobré podmienky na život

Všade dobre, doma najlepšie.

Náboženstvo

viera, cirkev, kresťanstvo, islam, judaizmus, hinduizmus, budhizmus, ateizmus

kresťan/-ka, moslim/-ka, žid/-ovka, hinduista/-ka, budhista/-ka, ateista/-ka

kostol, chrám, mešita, synagóga, kláštor, kaplnka
modlitba, meditácia

kresťanský, moslimský, židovský

modliť sa
meditovať

chodiť do kostola/synagógy/mešity/chrámu

veriť v Boha

Tematický okruh 2: Štúdium a práca

Komunikačné jazykové činnosti a stratégie	Komunikačné ciele
Recepcia	
Počúvanie s porozumením	Dokáže porozumieť hlavným myšlienkam a podstatným informáciám z rozhovorov, prejavov a dlhších diskusií na témy, s ktorými sa pravidelne stretáva v škole alebo v práci, a zároveň sledovať argumentáciu. Dokáže porozumieť pracovnej alebo školskej prezentácii na tému, ktorá mu/jej je blízka a vybrať z nej dôležité informácie.
Audiovizuálna recepcia	Dokáže porozumieť obsahu náučného videa z oblasti svojho pracovného alebo študijného zamerania, ak sú jeho súčasťou slovenské titulky.
Čítanie s porozumením	Dokáže vybrať kľúčové informácie z bežných textov, ako sú napr. emailová komunikácia, správy, notifikácie, pozvánky alebo oznámenia. Dokáže porozumieť základným bodom v administratívnych dokumentoch, ako sú zmluvy, žiadosti, zápisnice, oznámenia (napr. o výsledku prijímacej skúšky), rozhodnutia (o priznaní štipendia), potvrdenia (o imatrikulácii) a pod., dokáže sa v nich zorientovať a nájsť dôležité informácie. Dokáže vyhľadať a pochopiť relevantné informácie, pokiaľ v nich nie je priveľa skratiek.
Produkcia	
Ústny prejav	Dokáže podrobnejšie rozprávať o vzdelaní, študijnom odbore, pracovných skúsenostiach a štúdiu alebo práci v minulosti, v súčasnosti a o plánoch do budúcnosti. Dokáže opísať a zhodnotiť svoju pracovnú náplň, rozvrh, oblasť štúdia, pričom nedostatky v slovnej zásobe nahrádza jednoduchými opismi. Dokáže vysvetliť hlavné problematické body v súvislosti s prácou alebo štúdiom.
Písomný prejav	Dokáže napísať zoznam pracovných alebo študijných úloh. Dokáže porovnať minulé a súčasné zamestnanie alebo školu a pracovné alebo študijné skúsenosti.
Interakcia	
Ústna	Dokáže si v pracovnej komunikácii vymieňať skúsenosti a vyjadriť názor. Dokáže sa spýtať na pracovné/študijné podmienky a podrobnosti zadanej úlohy. Dokáže prezentovať prácu/projekt na vybranú tému, porozumieť otázkam respondentov, ak sú kladené zrozumiteľne, a odpovedať na ne. Dokáže vyjadriť súhlas/nesúhlas s úlohami v pracovnej oblasti. Dokáže vstúpiť nepripravený/-á do konverzácie, vyjadrovať svoje osobné názory a vymieňať si informácie o práci a štúdiu.

Písomná	Dokáže napísať krátku správu, oznámenie, odkaz alebo ospravedlnenie so základnými faktickými údajmi. Dokáže napísať školský alebo pracovný projekt na konkrétnu tému s použitím primeraných jazykových prostriedkov a hodnotiacich výrazových prostriedkov, napr. opísať zážitok, pocity a reakcie z pracovnej alebo študijnej sféry.
Online	Dokáže napísať formálny email/list faktickej povahy, napr. sťažnosť alebo žiadosť. Dokáže vysvetliť hlavné body problematiky, zrozumiteľne vyjadriť vlastné stanovisko a stručne ho okomentovať vo formálnej diskusii.
Mediácia/sprostredkovanie	Dokáže sprostredkovať konkrétne a relevantné informácie z písomných textov o známych pracovných a študijných témach. Dokáže prerozprávať podstatné informácie z pracovného stretnutia alebo porady. Dokáže jednoducho zhrnúť obsah článku, prednášky, diskusie alebo rozhovoru z pracovnej sféry alebo študijného odboru. Dokáže sprostredkovať ústne podané správy o pracovných úlohách a postupoch od kolegov, spolužiakov, učiteľov alebo nadriadených. V skupinovej diskusii dokáže klásť otázky a vyzvať ľudí, aby objasnili svoje úvahy.

Sociokultúrny kontext

- používanie oslovení v pracovnej sfére
- používanie oslovenia pedagógov, akademických titulov na školách a univerzitách
- formálna úprava a osnova úradných dokumentov (odosielateľ, adresát, vec, príloha atď.)
- prehľad v administratívnych dokumentoch – dohoda, zmluva, štruktúrovaný životopis, motivačný list
- základná znalosť pracovnoprávnych podmienok a školského/študijného poriadku (nárok na dovolenku, uvoľnenie zo školy, PN, ošetrenie u lekára, práca z domu, doba materskej dovolenky, odchod do dôchodku)
- priemerné platy na Slovensku

Druhy textov

- dialógy, emaily, textové správy
- pozvánky na pracovný pohovor a rôzne akcie v práci/škole/na univerzite
- štruktúrovaný životopis, motivačný list, žiadosť o prijatie do zamestnania
- úradné tlačivá, zápisnice, žiadosti, potvrdenia
- vysvedčenia, certifikáty, diplomy
- inzeráty, webové stránky s ponukou práce
- webové stránky škôl a záujmových krúžkov

Jazykové prostriedky

Lexika

Vzdelávací systém

typy škôl, priestory školy a študijné odbory:
vzdelanie, základná/stredná/vysoká škola, gymnázium, univerzita, fakulta, katedra, učebňa, študovňa, kabinet prírodovedné/humanitné vedy, umelecký/technický študijný odbor, študijný program

proces prihlasovania na školu a priebeh štúdia:
školský/akademický rok, prvý/druhý ročník, študijný pobyt, štipendium, bakalárske/magisterské/doktorandské štúdium, doktorát, stáž

prednáška, seminár, cvičenie, povinný/nepovinný/voliteľný predmet, zimný/letný semester, skúškové obdobie, kredit, zápočet, známka, hodnotenie, konzultácia, opravný termín

vstupný/záverečný test, prijímacie pohovory, zápis na štúdium, maturitná/štátna/záverečná skúška, bakalárska/diplomová/doktorandská/dizertačná práca, komisia, promócia, certifikát, vysvedčenie, diplom, akademický titul
hovor: maturita, prijímačky, štátnica, bakalárka, diplomovka

absolvent/-ka, doktorand/-ka, PhD. študent/-ka, spolužiak/-čka, profesor/-ka, doktor/-ka, docent/-ka

vzdelávať sa
rozhodovať sa/rozhodnúť sa

byť vzdelaný/-á/nevzdelaný/-á
byť v prvom/treťom/poslednom ročníku

mať vzdelanie
podať (si) prihlášku na vysokú školu
hlásiť sa/prihlásiť sa na univerzitu
prestúpiť na inú školu/univerzitu
chodiť na univerzitu
študovať na univerzite
vyštudovať univerzitu/medicínu
vybrať si odbor/študijný program
zapísať sa na štúdium
prerušiť/predĺžiť si/ukončiť štúdium
absolvovať štúdium/prax
učiť sa/pripravovať sa na test/skúšku
robiť si poznámky
zúčastniť sa skúšky
urobiť/spraviť skúšku
napísať diplomovú prácu/diplomovku
získať vysvedčenie/diplom/titul

Práca a pracovné prostredie

pracovný čas: príchod, odchod, dochádzka, 6-/8-hodinový pracovný čas, obedná prestávka/pauza, fajčiarska/kávová prestávka, flexibilná/fixná pracovná doba, ranná/popoludňajšia/nočná zmena

priamo, nepriamo, pracovne, osobne

pracovné dokumenty: náplň práce, preukaz, pracovná zmluva, dohoda,

podpísať zmluvu
súhlasiť s podmienkami
mať pracovnú zmluvu/brigádu
pracovať na dohodu
dať/dostať výpoveď

finančné podmienky: výplata, odmena, základný plat, PN/práceneschopnosť, dovolenka, priepustka, nadčas

Gramatika

písanie veľkých písmen (inštitúcie, adresy), **skratiek** *(PN)*, **značiek** a ich výslovnosť
(napr. tituly: Mgr. – magister/-ka, Ing. – inžinier/-ka, dr. – doktor/-ka, prof. – profesor/-ka, doc. – docent/-ka, PhD.)

verbálny aspekt – fixácia
tvorenie perfektívnych verb pomocou prefixov – frekventované verbá
(robiť/urobiť, písať/napísať, volať/zavolať)
tvorenie imperfektívnych verb pomocou sufixov – frekventované verbá
(podpísať/podpisovať, navštíviť/navštevovať, dostať/dostávať)
jednovidové verbá
(byť, mať, bývať, ležať, patriť, potrebovať)
odvodené formy verba ***písať:*** **na-, za-, od-, v-, pri-**
(napísať, zapísať, odpísať, vpísať, pripísať)

verbum *mať* v slovných spojeniach
(mať povinnosť, mať záujem, mať v pláne, mať za úlohu)

nominatív a akuzatív plurálu – fixácia
(To sú moje kolegyne a moji kolegovia. Poznám moje kolegyne/mojich kolegov. Položte tie dokumenty na stôl.)

prechyľovanie substantív pomocou sufixov **-ička, -ka, -yňa, -kyňa**
(archeológ/archeologička, vedec/vedkyňa, lingvista/lingvistka)

väzby verb s prepozíciami a pádmi – akuzatív a lokál
chodiť na + A
ísť na + A
prihlásiť sa na + A
slúžiť na + A
spomenúť si na + A
uchádzať sa o + A
študovať na + L
zdokonaliť sa v + L
dozvedieť sa o + L
podporovať niekoho v + L

substantivizované adjektíva a ich deklinácia – informatívne*
(nadriadený/-á, podriadený/-á, vedúci/-a)

---

* Vysvetlenie výrazov označených hviezdičkou nájdete v sekcii Súhrn gramatiky.

zarábať
ostať/zostať na PN
zobrať si voľno/dovolenku

Hľadanie práce

ponuka práce: pracovný trh, personálna agentúra, voľné pracovné miesto, pracovná príležitosť, osobný dotazník, profesijné skúsenosti, účasť na projektoch, ocenenie, platové podmienky

uchádzač/-ka (o prácu), personalista/-ka

dozvedieť sa o práci/voľnom mieste
ísť na pohovor/konkurz
vyplniť žiadosť/prihlášku/formulár
prijať *niekoho* do zamestnania

kvalifikácia, rekvalifikácia: rekvalifikačný/povinný kurz, školenie, kariéra, kvalifikácia, znalosť cudzieho jazyka, tímová práca, cieľ, motivácia

zamestnávateľ, zamestnanec/-kyňa, brigádnik/-čka, riaditeľ/-ka, nadriadený/-á, zástupca/-kyňa riaditeľa/-ky, tímlíder/-ka

rozmyslieť si *niečo*
povýšiť *niekoho*
podariť sa *niekomu niečo*

urobiť si kurz *niečoho*
zmeniť zamestnanie/prácu

povolania (podľa potreby)**:** vrátnik/-čka, sociálny/-a pracovník/-čka, sekretárka, recepčný/-á, účtovník/-čka, opravár/-ka, automechanik/-čka, robotník/-čka

analyzovať *niečo*
venovať sa *niečomu*
zaoberať sa *niečím*

byť zamestnaný/-á ako učiteľ/-ka
byť riaditeľom/-kou
stať sa advokátom/-kou

podnikanie: štátna/súkromná firma, veľká/malá spoločnosť, rodinný podnik, biznis (hovor.)

podnikateľ/-ka

podnikať v *niečom*

mať/založiť si firmu
mať vlastný biznis

Komunikácia

písomná komunikácia: pracovný/súkromný email, príloha, tabuľka, citlivá informácia, diakritika, interpunkcia, bodka, čiarka, výkričník, otáznik, zátvorka

podčiarknuť *niečo*
zakrúžkovať *niečo*
odmietnuť *niečo*
prijať *niečo*
nastaviť *niečo*
upraviť *niečo*
súhlasiť s *niekým/niečím*

poslať/odoslať email *niekomu*
skopírovať *niečo* do správy/emailu
uložiť prílohu
stiahnuť súbor
vložiť súbor
pripojiť súbor
odstrániť prílohu

Milé kolegyne, milí kolegovia!
Rád/rada by som vás pozval/-a/ informoval/-a...
So (srdečným) pozdravom
S *úctou*

ústna komunikácia: telefonický/osobný rozhovor, porada, prezentácia, míting,

demonstratívum *to* v odkazovacej funkcii a jeho slovosled
(Čo ste to chceli?)

adverbiáliá na vyjadrenie lokalizácie
(na fakulte, v škole, v ústave, na univerzite, v zamestnaní, na pohovore, na materskej dovolenke)

adverbiá spôsobu
(priamo, nepriamo, pracovne)

partikuly a ich pozícia vo vete
(iba, len, konečne, aspoň, mimochodom, takmer)

Slovotvorba

slovotvorné hniezda
(študovať – štúdium, študijný, študent/-ka, študentský; pracovať – práca, pracovník/-čka, pracovný)

kvantita v prefixoch verb a substantív
(zapísať – zápis, zápisník; vyrobiť – výroba, výrobný)

vzťahové adjektíva
(vedecký, akademický, školský, materský, rodinný)

Syntax

podraďovacia konjunkcia *aby*:
príčinné a predmetové súvetia
(Išiel do zahraničia, aby si zarobil peniaze. Chceli, aby študovala právo.)

schôdza, rozhovor medzi štyrmi očami

prezentovať *niečo*
rušiť/vyrušiť *niekoho*
želať *niekomu niečo*
priať *niekomu niečo*
oznámiť *niekomu niečo*
pripomenúť *niekomu niečo*
spomenúť *niekoho/niečo*
spomínať/spomenúť si na *niekoho/niečo*
informovať *niekoho* o *niečom*

odovzdať odkaz *niekomu*

S dovolením
Môžem vyrušiť?
Neruším?
Ako sa ti darí v štúdiu/práci?
Máme/nemáme záujem o tento projekt.
Máme to v pláne na budúci rok.

telefonovanie: hovor, telefonát, neexistujúce číslo

zavolať *niekomu*
spojiť/prepojiť *niekoho* s *niekým*

zdvihnúť/položiť (telefón)
hovoriť hlasnejšie
zopakovať *niečo* ešte raz

Položil/-a.
Je obsadené.
Prosím, môžete to zopakovať?
Prepáčte, zle vás počujem.

Vedecké prostredie

veda, výskum, inštitút, konferencia, vedecký seminár, vynález, objav, nástroj, prístroj

vedecký/-á pracovník/-čka, vedec/-kyňa, lingvista/-ka, historik/-čka, fyzik/-čka, matematik/-čka, biológ/-ička

odborný, vedecký

skúmať *niečo*
vynájsť *niečo*
objaviť *niečo*
používať *niečo*
využívať *niečo*
slúžiť na *niečo*

robiť výskum
robiť vedu (hovor.)
odpovedať na otázky

Sociálna politika

úrad práce: evidencia, nezamestnaný/-á

registrovať (sa)/zaregistrovať (sa)/*niekoho* na úrade práce
hľadať si prácu
dostať pracovnú ponuku

iné možnosti: materská/rodičovská dovolenka, dobrovoľníctvo, neplatená práca, podpora (v nezamestnanosti)

žena/muž v domácnosti, dobrovoľník/-čka

podporovať *niekoho* v *niečom*

byť na materskej/rodičovskej dovolenke
byť na podpore (hovor.)
dostávať podporu/dôchodok

Tematický okruh 3: Voľný čas a záľuby

Komunikačné jazykové činnosti a stratégie	Komunikačné ciele
Recepcia	
Počúvanie s porozumením	Dokáže sledovať veľkú časť bežných rozhovorov a diskusií a porozumieť hlavným myšlienkam či podstatným informáciám o trávení voľného času so zameraním na rôzne kategórie aktivít, šport a domáce zvieratá. Dokáže porozumieť jednoduchým textom informatívneho charakteru s tematikou každodenného života (oznamy, inštrukcie, opisy, odkazy), ktoré sú vyjadrené v štandardnom jazyku a primeraným tempom reči.
Audiovizuálna recepcia	Dokáže rozoznať alebo odhadnúť význam nových slov z kontextu videa o voľnočasovej aktivite, napr. športový zápas alebo športové komentáre.
Čítanie s porozumením	Dokáže porozumieť informáciám o trávení voľného času a pozná význam základných i špecifických pojmov pomenúvajúcich záľuby, športy a voľnočasové aktivity. Dokáže porozumieť obsahu autentických textov (napr. článkom či komentárom) s jasnou logickou štruktúrou a jednoduchším jazykom za predpokladu, že si text môže znova prečítať alebo môže použiť slovník.
Produkcia	
Ústny prejav	Dokáže s dostatočnou slovnou zásobou opísať a ohodnotiť voľnočasové aktivity, schopnosti, ambície a plány a stručne ich zdôvodniť. Dokáže pomerne plynule vyrozprávať príbeh, udalosť, skúsenosť a zážitok s lineárnym usporiadaním prejavu, pričom nedostatky v slovnej zásobe nahrádza jednoduchými opismi. Dokáže vyjadriť názor, dať odporúčanie alebo poradiť, ako a kde tráviť voľný čas.
Písomný prejav	Dokáže pomerne presne napísať jednoduchý súvislý text o trávení voľného času, opísať pocity, zážitky či skúsenosti. Dokáže vyplniť osobný dotazník alebo ankety na tému voľnočasových aktivít.
Interakcia	
Ústna	Dokáže sa bez prípravy zapojiť do rozhovoru alebo diskusie o svojich obľúbených záľubách či o záľubách iných ľudí. Dokáže v dialógu spontánne vyjadriť svoj názor na prínosy niektorých záľub a záľub všeobecne.
Písomná	Dokáže sa pomocou textovej správy dohodnúť na spôsobe trávenia voľného času.
Online	Dokáže uverejniť zrozumiteľný online príspevok k téme voľného času a primerane reagovať na pripomienky ostatných. Dokáže si rezervovať športovú alebo voľnočasovú aktivitu cez telefón alebo online formulár a požiadať o informácie o konaní aktivít vo voľnočasových centrách.

Mediácia/sprostredkovanie	Dokáže do svojho/transferového jazyka preložiť a sprostredkovať význam dôležitých informácií z čítaného/počutého textu o záľubách, športe, komunitných aktivitách a vytvoriť z nich krátke zhrnutie. V skupinovej diskusii dokáže klásť otázky a vyzvať ľudí, aby objasnili svoje úvahy, alebo sprostredkovať otázku, požiadavku, názor alebo pokyn.

Sociokultúrny kontext

- trávenie voľného času Slovákov, vzťah Slovákov k športu
- obľúbené športy, športovci, silná hokejová a futbalová tradícia
- využitie voľného času, rekreačných aktivít, popularita rekreačných športov, tradícia lyžovania v horských oblastiach
- športová infraštruktúra, množstvo fitness centier v mestách, kúpalísk, plavární, wellness hotelov
- možnosti športového vyžitia v mestskom prostredí
- fanúšikovská tradícia sledovania olympijských hier a majstrovstiev Európy/sveta v hokeji, vo futbale či v lyžovaní

Druhy textov

- dialógy, emaily, textové správy
- rozhlasové, televízne, online rozhovory, podcasty
- charakteristika a opis osoby
- formuláre – osobný dotazník, ankety, prieskumy, grafy
- online profily, blogy, príbehy
- verejné nápisy, oznamy

Jazykové prostriedky

Lexika

Záľuby

záľuba, koníček, hobby, aktivita, voľný čas, aktívny/pasívny oddych

šport, umenie, spev, hra na hudobný nástroj/hudobnom nástroji, televízia, rozhlas, rádio, záhrada, chalupa, turistika, ručné práce, spoločenská hra, hra na počítači/mobile, počítačová hra, aplikácia, aktivity s deťmi, dobrovoľnícka aktivita

kreslenie, maľovanie, nakupovanie, cestovanie, varenie, pečenie, sledovanie videí na sociálnych sieťach, sledovanie/pozeranie seriálov

aktívny, pasívny, dobrovoľnícky

vždy, nikdy, zriedka, pravidelne, nepravidelne

z času na čas

maľovať, kresliť, spievať, cestovať

hrať *niečo*
milovať *niečo*
baviť *niekoho niečo*
fandiť *niekomu/niečomu*
páčiť sa *niekomu niečo*
hrať na *niečo/niečom*

mať rád/rada *niečo*
rád/rada *robiť niečo*
snažiť sa *robiť niečo*
mať *niečo* zo všetkého najradšej

chytať ryby
kempovať v prírode
ísť/chodiť na huby/do prírody
sledovať film/seriál/videá
pozerať film/seriál/video
mať záľuby/koníčky/hobby
pestovať kvety/ovocie/zeleninu
chovať zvieratá

Posilovanie/posilňovanie ma baví.
To ma nebaví./Nebaví ma to.
Snažím sa viac trénovať.
Tá hra sa im páči.
Milujeme spievanie.
Radšej posilňujem, ako behám.
Toto sa mi najviac páči/páči najviac.

Rekreácia a záľuby

zápas, súťaž, preteky, liga, majstrovstvá sveta/Európy/Slovenska, olympijské hry, finále, cieľ, medaila, prvé/druhé/piate miesto, fanklub

názvy športov: beh, basketbal, volejbal, cyklistika, gymnastika, stolný tenis, bedminton, (plážový) volejbal, golf, box, joga, pilates, plávanie, korčuľovanie, lyžovanie

športovec/-kyňa, hráč/-ka, tréner/-ka, masér/-ka, rozhodca/-kyňa, fanúšik/fanynka

tímový, individuálny, športový, kolektívny, olympijský, zlatý, strieborný, bronzový, futbalový, hokejový, profesionálny, amatérsky

cvičiť, športovať, posilňovať/posilovať (hovor.)
vyhrať *niečo*
prehrať *niečo*
trénovať *niečo/niekoho*
bojovať o *niečo*

získať cenu/medailu/bod
chodiť na tréningy
ísť na zápas
ísť/chodiť cvičiť jogu/pilates

Gramatika

rytmické krátenie
(pekný, krásny, svieži)

zmena kvantity vokálov v domácich a prevzatých slovách – v koreni slova
(hrať – hráč, plávať – plavec)

verbálny aspekt
tvorenie perfektívnych verb s formantom ***si***
(športovať/zašportovať si, hrať/zahrať si, cvičiť/zacvičiť si)
supletívne tvary
(brať/vziať, hľadať/nájsť, hovoriť/povedať)

reflexívne verbá I., II.
reflexíva tantum
(páčiť sa, stať sa, smiať sa, starať sa, všimnúť si)
reflexívne verbá – odlíšenie profesionálne a amatérsky
(lyžovať/lyžovať sa, korčuľovať/korčuľovať sa)
reflexívum ***sa*** na vyjadrenie reciprocity
(rozprávať sa, ľúbiť sa, hrať sa [spolu])

verbum *ísť* vs. ***chodiť***
(chodíme do kina, ideme na výstavu, pôjdeme do divadla, budem chodiť na balet)

neosobné tvary verb
(zaujíma ma futbal, nudí ma tenis, baví ma turistika, páči sa mi kempovanie)

adjektívum *rád/rada/radi/rady* + verbum
(Rád sa prechádzam. Radi chodíme do prírody.)

adjektívum rád/rada/radi/rady v spojení s verbom ***mať*** a akuzatívom
(Mám rada futbalové zápasy. Máme rady hokej.)

adjektívum *rád* v komparatíve
radšej + ***ako***
(Mám radšej futbal ako hokej.)
radšej + verbum
(Radšej sa prechádzam ako behám.)

adverbiá a adverbiáliá frekvencie
(vždy, nikdy, zriedka, občas, z času na čas)

ísť/chodiť behať
byť prvý/druhá v *niečom*
držať palce *niekomu*

Dnes idem cvičiť.
Drzíme vám/ti palce!

aktivity v interiéri: tanec, balet, fitness, cvičenie

hrať karty/šach
hrať stolové/spoločenské hry

náradie a športové náčinie: tenisová/bedmintonová raketa, ping-pongová raketka, tenisová/golfová loptička, golfová palica, basketbalový kôš, basketbalová/futbalová/volejbalová lopta, futbalová brána, hokejová bránka, sieť

športovci a športovkyne: športovec/-kyňa, cyklista/-ka, lyžiar/-ka, korčuliar/-ka, plavec/-kyňa, bežec/-kyňa, tenista/-ka, volejbalista/-ka

Miesta, kde trávime voľný čas

príroda, centrum voľného času, komunitné centrum, základná umelecká škola, tanečná škola/škola tanca, jazyková škola, klub dôchodcov/seniorov

miesta na športovanie: ihrisko, klzisko, športový areál, tenisový kurt, futbalový/hokejový štadión, telocvičňa, fitness centrum, športový klub, športová hala

Starostlivosť o domáce zvieratá

domáce zviera, domáci miláčik

veterinár/-ka

domáce zvieratá: sliepka, zajac, hus, krava, ovca, koza, kôň, prasa, kačka/kačica, králik

domáci miláčikovia: pes, mačka, papagáj, rybička, škrečok, morské prasiatko

starostlivosť o zvieratá:
kŕmiť zvieratá
chodiť k veterinárovi/-ke
starať sa o psa/kone
chodiť von so psom
venčiť psa (hovor.)

Zákaz vodiť psov!
Zákaz kŕmiť zvieratá!

verbá s akuzatívom na vyjadrenie záujmu a preferencie
hrať, milovať, preferovať + A
zaujímať sa o + A

komparácia adjektív a adverbií – fixácia
(pekný/krajší/najkrajší, obľúbený/obľúbenejší/najobľúbenejší; zle/horšie/najhoršie, veľa/viac/najviac)

slovné spojenia v komparácii
(viac ako, najviac zo všetkého)

demonstratíva *tento/ten/tamten, takýto, taký* v nominatíve

partikula *vôbec* + verbum v negácii
(vôbec nelyžujem)

Slovotvorba

deverbatíva tvorené sufixom **-nie** v nominatíve a akuzatíve
(lyžovanie, korčuľovanie, kreslenie)

sufixy **-ec, -ár, -iar, -kyňa, -ka** v pomenovaniach osôb
(plavec/-kyňa, bežec/-kyňa, lyžiar/-ka)

odvodzovanie substantív – pomenovanie miest pomocou sufixu **-isko**
(klzisko, ihrisko)

Syntax

vzťažné vety
relatívne pronomen ***ktorý*** vo všetkých pádoch v singulári
(Človek, ktorý vie plávať, je plavec. Pes, ktorého ste videli, je náš.)

transformácia priamej reči na nepriamu s opytovacími pronominami ***kto, čo, kde, kam, kedy***
(Zuzana: Kam ideš? – Zuzana sa ma opýtala, kam idem.)

stupňovacie konjunkcie *nielen, ale aj*
(Hral nielen basketbal, ale aj volejbal.)

písanie čiarky v súvetiach

Tematický okruh 4: Bývanie, životný priestor a ekológia

Komunikačné jazykové činnosti a stratégie	Komunikačné ciele
Recepcia	
Počúvanie s porozumením	Dokáže porozumieť informáciám o bývaní z bežných rozhovorov či z rozhovorov v realitných kanceláriách. Dokáže porozumieť jednoduchým prejavom informatívneho charakteru s tematikou každodenného života v oblasti bývania, akými sú oznamy, inštrukcie, orientačné pokyny, opisy či odkazy. Dokáže porozumieť hlavným myšlienkam diskusie alebo prednášky na tému ekológia, napr. triedenie odpadu či druhy energií.
Audiovizuálna recepcia	Dokáže porozumieť autentickým videám o bývaní alebo dokumentom na ekologické témy, ak obsahujú slovenské titulky.
Čítanie s porozumením	Dokáže získať informácie z primerane náročných informatívnych textov, napr. inzerátov, recenzií nehnuteľností, a vhodne používať stratégie čítania na vyhľadanie relevantných informácií. Dokáže nájsť a pochopiť súvislosti medzi informáciami v bežných materiáloch, akými sú napr. návody na použitie/montáž a krátke úradné dokumenty, napr. zmluvy, sťažnosti, oznámenia, upozornenia, výpisy.
Produkcia	
Ústny prejav	Dokáže poskytnúť pomerne podrobné informácie o svojom bývaní i jednoduché faktické informácie o ekológii. Dokáže sformulovať zreteľný opis obytných priestorov a predmetov v domácnosti (napr. domáce spotrebiče), vysvetliť, na čo slúžia, kde sa nachádzajú a pod. Dokáže opísať problematickú situáciu v súvislosti s bývaním, napr. funkčnosť, oprava, výmena niečoho, pričom nedostatky v slovnej zásobe nahrádza jednoduchými opismi.
Písomný prejav	Dokáže vyjadriť svoj názor a opísať podstatné informácie týkajúce sa ekológie a bývania. Dokáže stručne uviesť dôvody a vysvetliť výhody a nevýhody predmetov, s ktorými prichádza do styku v praktickom živote.
Interakcia	
Ústna	V ústnej konverzácii dokáže primerane komunikovať o bežných témach týkajúcich sa bývania a udržiavať konverzáciu alebo diskusiu pomocou podporných otázok. Dokáže vyjadriť vlastný názor, riešiť každodenné problémy, poradiť v oblasti jednoduchých praktických záležitostí a vymieňať si informácie, ktoré sú relevantné pre bežný život na tému bývanie. Dokáže získať informácie z rozhovoru medzi realitným maklérom a záujemcom o nový byt, dokáže vyjadriť, aké sú výhody a nevýhody bývania v dome alebo byte či príslušnej lokality. Dokáže jasne formulovať svoje stanoviská, ale ešte má ťažkosti s účasťou vo formálnej diskusii.
Písomná	Dokáže napísať dlhšiu správu, poznámky, odkazy a v nich sprostredkovať jednoduché informácie. Vo formálnej korešpondencii dokáže zostaviť základnú žiadosť, sťažnosť, požiadať o potvrdenie a poskytnúť ho.

Online	Dokáže pripraviť osobný online príspevok o zážitkoch, pocitoch a udalostiach a celkom podrobne reagovať na pripomienky druhých.
Mediácia/sprostredkovanie	Dokáže zhrnúť a sprostredkovať hlavnú myšlienku hovoreného alebo písaného textu na témy, ktoré sú mu/jej známe (bývanie a ekológia), pričom jeho/jej limitovaná slovná zásoba môže niekedy spôsobiť problémy s formuláciou výpovede. Dokáže písomne sprostredkovať ústne podané informácie, napr. závery stretnutia alebo telefonické odkazy týkajúce sa bežných, každodenných záležitostí v oblasti bývania.

Sociokultúrny kontext

- rodinné a medziľudské vzťahy na Slovensku
- generačné rozdiely a komunikácia medzi generáciami
- sociálna štruktúra spoločnosti
- znalosť národností a menšín na Slovensku
- náboženstvá a vzťah Slovákov k vierovyznaniu
- slovenské osobnosti (krátke profily)
- zdvorilostné pravidlá pre hostí a hostiteľa počas návštevy v slovenskej rodine (pozvanie na návštevu, komunikačné témy)

Druhy textov

- dialógy, emaily, textové správy
- texty/články z médií
- rozhlasové, TV, online rozhovory, podcasty
- umelecké texty – charakteristika a opis osoby
- online profily, blogy, príbehy
- oznámenia, pozvánky
- formuláre – osobný dotazník, tlačivá, ankety, dotazníky, prieskumy
- administratívne dokumenty – preukazy, rodný list

Jazykové prostriedky

Lexika

Bývanie a životný priestor

možnosti bývania: jednoizbový/dvojizbový/trojizbový byt, rodinný/bytový dom, garsónka, stavebný pozemok, sídlisko, mestská časť, predmestie, lokalita

odkedy, dokedy, na ako dlho

byt/dom: nábytok, domáci spotrebič, (základné) vybavenie, pôvodný stav

v dobrom/pôvodnom stave, po rekonštrukcii, so záhradkou, (čiastočne) zariadený, nezariadený

priestory v budove a v byte/dome a okolie: suterén, pivnica, sklad, povala, komora, schodisko, terasa, lodžia, spoločné priestory, plot, dvor, záhrada, ihrisko

realitná kancelária: nehnuteľnosť, ponuka, záujem, kúpa, predaj, rekonštrukcia, oprava, výhoda

maklér/-ka, záujemca/-kyňa

prenajať (si) *niečo*
nájsť (si) *niečo*
zaujať *niekoho*
nachádzať sa *niekde*
páčiť sa *niekomu niekde*
vyhovovať *niekomu niečo*
radiť/poradiť *niekomu*
ponúkať/ponúknuť *niečo*
riešiť/vyriešiť *niečo*
kupovať/kúpiť *niečo*
predávať/predať *niečo*
uprednostňovať/uprednostniť *niečo*
presťahovať sa/nasťahovať sa *niekam*
rozhodovať sa/rozhodnúť sa o *niečom*
záležať *niekomu* na *niečom*
investovať do *niečoho*
rozmýšľať o *niečom*
dohodnúť sa na *niečom*

začať bývať *niekde*

zariaďovať/zariadiť byt
mať dobré susedské vzťahy

Postarám sa o to.
Nemáme na výber.
Táto ponuka ma/nás zaujala.
Poradíme sa a ozveme sa vám.
Tá lokalita nám vyhovuje.
Stačí mi jednoizbový byt/garsónka.
V žiadnom prípade!
Realitná kancelária všetko zariadi za vás.
Dohodnuté.

výdavky na bývanie: nájomné, poplatok za energie, faktúra za telefón/internet, poistenie bytu/domu, rodinný rozpočet

zdražieť
zlacnieť
zvyšovať (sa)/zvýšiť (sa)
znižovať (sa)/znížiť (sa)
platiť/zaplatiť za *niečo*
počítať s *niečím/niekým*

môcť/nemôcť si niečo dovoliť
počítať peniaze
platiť nájomné

Nemôžem si dovoliť byt v centre.

technika v domácnosti: domáci spotrebič, sporák, hriankovač, elektrická/plynová rúra, chladnička, mraznička, mikrovlnná rúra, práčka, sušička, umývačka, digestor, (robotický) vysávač, kuchynský robot,

Gramatika

reflexívne verbá III.
zmena významu pri verbách
(nachádzať niečo/nachádzať sa, volať niekoho, niekam/volať sa, predstaviť niekoho/predstaviť sa, prechádzať niečím/cez niečo/prechádzať sa)

kondicionál na vyjadrenie želania
(rád by som kúpil, chcela by som kúpiť, páčilo by sa mi, chceli by sme predať)

kondicionál vo funkcii rady, odporúčania pomocou verb ***mať, môcť***
(Mal by si začať triediť odpad. Mohla by si menej jazdiť autom.)

lokál singuláru – fixácia

lokál plurálu – systematické vysvetlenie
demonstratívum ***tých***
numeráliá ***dvoch, troch, štyroch, piatich, desiatich***
personálne pronominá ***mne, tebe, ňom, nej, nás, vás, nich***
prepozície miesta *(kde?)* ***na, v/vo, pri, po***
(v mestách, na námestiach, po uliciach)
vyjadrenie témy s prepozíciou ***o*** *(o bytoch, o energiách)*
prepozícia času ***po*** *(po stretnutiach)*
kongruencia atribútu v rode, čísle a páde *(na tých dvoch miestach)*

lokál plurálu vs. **akuzatív plurálu**
otázka *kde?* ***na* + L** *(mať kvety na balkónoch, žiť na dedinách)*
otázka *kam?* ***na* + A** *(chodiť na koncerty, sadnúť si na stoličky)*
prepozície ***v/vo, o, na, po*** na vyjadrenie času
akuzatív
(v nedeľu, o dva roky, na budúci rok, po celú noc)
lokál
(v noci, v lete, v januári, v roku, o tretej, na začiatku, na konci, po dvoch rokoch)

lokál vs. **genitív**
vyjadrenie lokalizácie vs. **miesta a smeru**
otázka *kam?* ***do* + G** *(do obchodu, do izby)*
otázka *kde?* ***v/vo* + L** *(v obchode, v izbe)*

väzby s pádmi a prepozíciami – lokál
rozmýšľať o + L
záležať na + L
dohodnúť sa na + L
túžiť po + L

elektrická zástrčka/zásuvka, žiarovka, vypínač

užitočný, potrebný, efektívny

upratovať/upratať
vysávať/povysávať
zrýchľovať/zrýchliť
prať/oprať *niečo*
uľahčovať/uľahčiť *niečo*
zjednodušovať/zjednodušiť *niečo*
komplikovať/skomplikovať *niečo*

sušiť prádlo
dať prať
mať poriadok/neporiadok
šetriť/ušetriť čas
ustlať posteľ
utierať/utrieť prach

Dá/nedá sa to opraviť.
Robí poriadok v celom byte.

Ekológia

ekologické bývanie, (znečistené) životné prostredie, recyklácia, (komunálny) odpad, smeti, plasty, papier, sklo, bioodpad, smetný kôš, vrecko/sáčok (hovor.) do koša/na odpad

opäť, znova, zasa/zase, stále, tentoraz, inokedy, dávno, predtým, vtedy, hneď/ihneď, práve dnes, práve teraz

dostatočne, skutočne, iste, ozaj
tak, takto, nejako, nijako

recyklovať *niečo*

vyhadzovať/vyhodiť veci
vynášať/vyniesť smeti

triediť/vytriediť oblečenie/odpad
separovať odpad
použiť *niečo* iba raz/znova
nabíjať batériu
ničiť/zničiť prírodu/planétu
chrániť prírodu

základné suroviny a materiály: materiál, uhlie, nafta, benzín, ropa, kov, železo, kyslík, zlato, striebro, meď

prírodný, ekologický, recyklovaný

druhy energie: elektrina, plyn, voda, urán, vietor, Slnko, akumulátor, batéria, naftový/benzínový motor, solárna/slnečná/veterná/vodná/jadrová energia

šetriť vodu/energiu
zažať/zhasnúť svetlo
mať auto na plyn/naftu/elektrinu

nechať svietiť

Vesmír – životný priestor budúcnosti

Zem, Mars, Mesiac, zemeguľa, vesmír, hviezda, planéta, obloha, vesmírna raketa/loď, vesmírna stanica, satelit, východ/západ slnka, hviezdy na oblohe

kozmonaut/-ka, astronaut/-ka

pristáť *niekde*
priletieť/vyletieť *niekam*
skúmať/preskúmať *niečo*
budovať/vybudovať *niečo*

letieť do vesmíru
pristáť na Mesiaci
pozorovať hviezdy

adjektívum *rád* v komparatíve
radšej + ako
(mám radšej mesto ako dedinu)
radšej + verbum
(radšej budem bývať vo svojom ako v podnájme)

deklinácia posesívneho pronomen *svoj* v pluráli
(vo svojich izbách)

adverbiálne pronominá
miesta: ***kde, niekde, nikde, tu, tam***
smeru: ***odkiaľ, kam, niekam, nikam, kadiaľ, tadiaľ, sem, tam***
času: ***kedy, odkedy, dokedy, niekedy, inokedy, dávno, predtým, vtedy, teraz, potom***
spôsobu: ***ako, nejako, nijako, tak, takto***

radové numeráliá a ich deklinácia
(zo štvrtého poschodia, na piaty inzerát)

partikuly *asi, určite, možno, vraj, pravdepodobne, snáď, naozaj, pravdaže*

partikuly *čím, čo* + komparatív a superlatív
(čím skôr, čo najskôr)

Syntax

priraďovacie súvetie vylučovacie s konjunkciami ***buď – alebo***
(Buď sa vrátim domov, alebo si kúpim byt v Bratislave.)

verbum *báť sa* v súvetiach
(Bála sa, že cena bude vysoká. Bál sa, aby nezvýšili nájomné.)

Tematický okruh 5: Obchody a nakupovanie

Komunikačné jazykové činnosti a stratégie	Komunikačné ciele
Recepcia	
Počúvanie s porozumením	Dokáže porozumieť priamym faktickým informáciám týkajúcich sa nakupovania, napr. ústnym oznamom v obchodoch, a identifikovať konkrétne podrobnosti pri nákupoch rôznych tovarov. Dokáže sledovať veľkú časť bežných rozhovorov a diskusií prebiehajúcich v jeho/jej blízkosti.
Audiovizuálna recepcia	Dokáže sledovať videá (pokiaľ obsahujú aj titulky), prezentácie alebo názorné predvedenie produktu s vizuálnou podporou. Dokáže porozumieť veľkej časti televíznych relácií týkajúcich sa nakupovania. Dokáže do veľkej miery porozumieť reklamám na internete, v rádiu a televízii.
Čítanie s porozumením	Dokáže na uspokojivej úrovni čítať jasné, vecné texty, napr. oznamy, inzeráty, orientačné pokyny, opisy, letáky, návody a etikety na obaloch či recenzie produktov. Dokáže porozumieť osobnej a formálnej korešpondencii (emailom a správam) a vybrať z nich relevantné informácie.
Produkcia	
Ústny prejav	Dokáže opísať kupovaný produkt a rozprávať o produktoch, ktoré bežne nakupuje. Dokáže obšírnejšie hovoriť, kde a čo rád/rada nakupuje. Dokáže opísať svoj štýl obliekania, čo a na aké príležitosti nosí. Dokáže predniesť pripravenú prezentáciu na známu tému s načrtnutím podobností a rozdielov o vybranom produkte, pričom nedostatky v slovnej zásobe nahrádza jednoduchými opismi.
Písomný prejav	Dokáže opísať zážitok z nakupovania a pomerne plynule podať jednoduchý opis alebo príbeh s tým spojený. Dokáže napísať jednoduchú objednávku, reklamáciu, žiadosť či jednoduchú recenziu na zakúpený produkt. Dokáže napísať súvislý text, opísať svoje zážitky, pocity, skúsenosti a vyjadriť vlastný názor s odôvodnením.
Interakcia	
Ústna	Dokáže viesť priamy alebo telefonický rozhovor, v ktorom požiada o pomoc alebo vyjadrí spokojnosť/nespokojnosť s tovarom alebo službou. Dokáže opísať problém, porovnávať, dať do protikladu alternatívy a diskutovať o tom. Dokáže v predajni požiadať o vysvetlenie rozdielu medzi dvoma alebo viacerými výrobkami, v prípade potreby položiť doplňujúce otázky. Dokáže zvládnuť menej bežné situácie v obchodoch, napr. vrátenie nekvalitného tovaru, podať sťažnosť a vyrovnať sa s väčšinou situácií, ktoré vznikajú pri nakupovaní.

Písomná	Dokáže písomne sformulovať inzerát na predaj alebo výmenu tovaru, odpovedať na inzerát a požiadať o ďalšie informácie. Dokáže napísať formálny email/list, napr. sťažnosť, žiadosť s obmedzenými podpornými údajmi, požiadať o riešenie či potvrdenie.
Online	Dokáže uverejniť zrozumiteľný príspevok vo voľnej diskusii, napr. o produkte, a reagovať na pripomienky druhých.
Mediácia/sprostredkovanie	Dokáže do svojho/transferového jazyka preložiť a sprostredkovať význam dôležitých informácií z čítaného alebo počutého textu o nákupe, tovaroch a službách a vytvoriť z nich krátke zhrnutie. Dokáže zo svojho/transferového jazyka preložiť do slovenčiny a sprostredkovať otázku, požiadavku, názor alebo pokyn. V skupinovej diskusii dokáže klásť otázky a vyzvať ľudí, aby objasnili svoje úvahy.

Sociokultúrny kontext

- otváracie hodiny obchodov
- typy obchodov a orientačné ceny produktov
- druhy pokladní v obchode, samoobslužné pokladne
- možnosti bezhotovostných a hotovostných platieb vo väčšine obchodov, v menších obchodoch a na trhu často len v hotovosti
- zálohovanie plastových fliaš a plechoviek, cena zálohy
- doručenie kuriérom, balíkomaty, výdajné miesta
- nakupovanie online
- sezónne výpredaje (po lete, po zime...)
- štandardné veľkosti oblečenia a obuvi (také, ako v EÚ)
- možnosti reklamácie výrobkov, záručná doba 24 mesiacov, lehota na vybavenie reklamácie do 30 dní
- možnosti vrátenia tovaru bez udania dôvodu, doba vrátenia podľa pravidiel konkrétnych predajcov
- oblečenie na rôzne príležitosti, odlišovanie formálneho a neformálneho oblečenia

Druhy textov

- dialógy v obchode
- nápisy, oznamy v obchodoch, reklamy, billboardy
- informačné texty na výrobkoch
- návody na vrátenie tovaru a i.
- propagačné materiály, letáky, webové stránky s ponukou
- katalógy módy a iných produktov, webové stránky o móde
- aplikácie na predaj/kúpu tovaru, objednávkové formuláre, inzeráty
- administratívne dokumenty – účtenky, faktúry, potvrdenia o predaji a kúpe, žiadosti, sťažnosti, platobné podmienky
- články o obchodoch, službách, podcasty

Jazykové prostriedky

Lexika

Nakupovanie v kamennom obchode

Typy obchodov: supermarket, hypermarket, nákupné centrum, trh/tržnica, potraviny, mäsiarstvo, odevy, obuv, drogéria, parfuméria, šperky, športové potreby, domáce potreby, elektronika, kníhkupectvo, hodinárstvo, kvetinárstvo, kamenný/internetový obchod, e-shop, bazár, second hand

skúšobná kabínka, sklad, nákupný zoznam, zľava (na tovar), znížená cena, výpredaj, zákaznícka karta, pokladničný blok, otváracie hodiny

nákupný, domáci, obchodný, vypredaný

draho, lacno, výhodne

v zľave, v akcii, v ponuke

rezervovať (si) *niečo*
kupovať/kúpiť *niečo*
nakupovať/nakúpiť *niečo*
predávať/predať *niečo*
dostávať/dostať *niečo*
objednávať (si)/objednať (si) *niečo*
skúšať (si)/skúsiť (si)/vyskúšať (si) *niečo*
vyberať (si)/vybrať (si) z *niečoho*/ medzi *niečím*
porovnávať/porovnať *niečo* s *niečím*
rozmýšľať nad *niečím*
opýtať sa na *niečo*

ísť/chodiť na nákup/nákupy
ísť/chodiť nakupovať
byť v zľave/akcii

Máte zákaznícku/našu kartu?
Máte našu aplikáciu?
Zbierate body?
Zabalím vám to?
Priložte kartu, prosím.

Nakupovanie online

registrácia, prihlásenie (sa), ponuka, objednávka, košík, platba, faktúra, zľava, zľavový kupón, zľavový kód, aktivácia, doručenie, donáška, balíkomat, kvalita, recenzia, hodnotenie, návod na použitie, dátum spotreby, adresa doručenia, sledovanie balíka, doprava zdarma, darček zadarmo, tovar na sklade, znížená/zvýšená cena

kuriér/-ka, zákazník/-čka, predavač/-ka

dostupný, nedostupný, kvalitný, nekvalitný, zľavnený, zlacnený

vyhľadávať/vyhľadať *niečo*
doručovať/doručiť *niečo niekomu*
rozhodovať sa/rozhodnúť sa pre *niečo*

prihlásiť sa do aplikácie/účtu
pridať tovar do košíka
prejsť do košíka
pokračovať k platbe
vymeniť tovar za iný
vrátiť peniaze
hodnotiť/ohodnotiť produkt/službu

Drogéria

kozmetika, tekuté mydlo, sprchový gél, telové mlieko, krém, deodorant, šampón, kondicionér, maska na vlasy/ tvár, gél, lak na vlasy, farba na vlasy, zubná pasta, ústna voda, zubná kefka, zubná niť, mejkap, rúž, púder

Gramatika

verbálny aspekt
tvorenie imperfektívnych verb pomocou sufixov
(kúpiť/kupovať, vymeniť/vymieňať, doručiť/doručovať, poslať/posielať, opraviť/opravovať)
tvorenie perfektívnych verb pomocou prefixov
(prať/vyprať/oprať, čistiť/vyčistiť, strihať/ostrihať, holiť/oholiť)

kondicionál na vyjadrenie želania, rady, návrhu, odporúčania
(rád by som si pozrel, chcela by som vyskúšať, mali by ste to vymeniť, opravil by som to)

reflexívne verbá IV.
reflexívum ***si***
(kúpiť si, objednať si, vyskúšať si + A)
personálne pronomen ***sebe/seba***
(Sebe nič nekúpili. Pre seba si vezmem iba tieto šaty.)

deklinácia personálneho pronomen *seba* vo všetkých pádoch
(bez seba, k sebe, pre seba, o sebe, so sebou)

deverbatíva v nominatíve, akuzatíve a informatívne **v genitíve**
(Sledovanie balíka je možné na webe. Žiadame o vrátenie peňazí. Zadajte adresu doručenia.)

genitív singuláru – fixácia
(liter mlieka, kilo cukru, 2 dkg šunkovej salámy, do košíka, z drogérie, vedľa trhu)

genitív plurálu – systematické vysvetlenie
prepozície ***do, z/zo, vedľa, blízko, neďaleko, okolo, od, okrem, počas, namiesto, pomocou, pozdĺž, prostredníctvom, u, uprostred, vrátane, za***
personálne pronominá ***ma/mňa, ťa/teba, jej/nej, ho/neho/jeho, nás, vás, ich/nich***
numeráliá ***dvoch, troch, štyroch, piatich, desiatich***
genitívne spojenie substantív *(balík služieb, obmedzenie dát, vrátenie peňazí)*
posesívny genitív *(auto mojich rodičov)*
vyjadrenie kvantity *(kilo jabĺk, dve balenia chipsov, 20 párov ponožiek)*
verbá s genitívom *(báť sa, dočkať sa, najesť sa, napiť sa, vzdať sa, zľaknúť sa)*
kongruencia atribútu v rode, čísle a páde *(bez tých dvoch zbytočných tašiek)*

deklinácia slova *peniaze*
(mám peniaze, veľa peňazí, o peniazoch, bez peňazí, s peniazmi)

prací prášok/gél, aviváž, tablety do umývačky riadu, saponát/jar (hovor.), detské plienky, papierové vreckovky, hygienické vložky, tampóny, pena na holenie, žiletka

krémovať (si)/nakrémovať (si) ruky/tvár
dať si masku/rúž
používať gél na vlasy/parfém

Oblečenie

móda: módny trend, módna značka, štýl, odev a obuv

oblečenie: dámsky kostým, pánsky oblek, pracovný odev, plášť, uniforma, (rifľová) bunda, (kárované) sako, (trojštvrťové) nohavice/rukávy, sukňa po kolená, tričko/blúzka s hlbokým výstrihom/dlhým/krátkym rukávom, tenký/hrubý sveter, mikina s kapucňou, legíny, tepláky, tepláková bunda, pančuchy, nohavičky, podprsenka, boxerky, spodné prádlo

obuv: lodičky na nízkom/vysokom podpätku, balerínky, šľapky

doplnky: vlnený šál, hodvábna šatka, elegantná kravata, motýlik, kožený opasok, kabelka, šperk

materiál: vlna, bavlna, hodváb, koža, textil
vlnený, bavlnený, hodvábny, kožený, textilný

zimný, letný, štýlový, spoločenský, domáci, športový, funkčný, tesný, voľný, módny, staromódny, vhodný, nevhodný, elegantný, pracovný, výrazný, extravagantný, značkový

obliekať sa/obliecť sa
vyzliekať sa/vyzliecť sa
obúvať sa/obuť sa
vyzúvať sa/vyzuť sa
obliekať/obliecť *niekoho*
obliekať si/obliecť si *niečo*
vyzliekať si/vyzliecť si *niečo*
obúvať si/obuť si *niečo*
vyzúvať si/vyzuť si *niečo*

nosiť nohavice/sukňu
mať oblečené tričko
mať obuté sandále
mať štýl/vkus
byť oblečený/-á elegantne/športovo/vkusne

Hodí sa ti tá šatka. Tá šatka sa ti hodí.
Nehodí sa mi to. To sa mi nehodí.
Sedí mi to perfektne.
Tie šaty mi nesedia.
Kde sú skúšobné kabínky, prosím vás?
Kde si to môžem vyskúšať?
Je to príliš malé/veľké/tesné/voľné.
Máte menšie/väčšie číslo?

Domáce potreby

kuchynský riad, hrniec, panvica, varecha, príbor, otvárač (na konzervy/pivo), zapaľovač, zápalky, (kuchynská) váha, sušiak na prádlo, žehliaca doska, vedro, handra, mop, metla, kefa, rebrík, žiarovka, kladivo, klinec

vedieť/nevedieť vymeniť žiarovku

Reklamácia tovaru

tovar, produkt, reklamácia, záruka, garancia, oprava, výmena, záručná doba, záručný list, zákaznícka linka, zákaznícky servis, reklamačný poriadok, možnosť vrátenia tovaru/peňazí

trvať na *niečom*
sťažovať sa na *niečo*
presviedčať/presvedčiť *niekoho*
o *niečom*

deklinácia slova *percento*
(1 percento, 2 percentá, 5 percent)

prepozície účelu, príčiny, zreteľa a spôsobu
s genitívom: ***podľa, na základe***
(na základe žiadosti, podľa recenzie)
s datívom: ***vďaka, kvôli, proti***
(vďaka našim zákazníkom, kvôli vám, liek proti kašľu)
s akuzatívom: ***pre, na***
(pre chorobu kuriéra, mydlo na pranie)

komparácia adjektív a adverbií – fixácia
(čo je výhodnejšie, lepšie, krajšie, rýchlejšie, lacnejšie)

Syntax

príčinné konjunkcie *lebo/pretože*
(Idem do servisu, pretože mám defekt.)

dôsledkové konjunkcie *a preto, a tak*
(Mám dlhé vlasy, a preto/a tak chcem ísť ku kaderníkovi.)

odporovacia konjunkcia *a predsa*
(Chodili dlho po obchodoch, a predsa nič nenašli.)

napísať reklamáciu/hodnotenie/recenziu

byť s *niečím* spokojný/-á/nespokojný/-á

Žiadam vrátiť peniaze.
Radšej by som chcel/-a vrátiť peniaze/vymeniť tovar.
Chcem reklamovať tento produkt.
Vopred ďakujem za vybavenie mojej žiadosti.
Nejde to otvoriť/zatvoriť/zapnúť/vypnúť.
Je tu chyba/diera/fľak.
Tovar je poškodený.

Tematický okruh 6: Služby a komunikácia s inštitúciami

Komunikačné jazykové činnosti a stratégie	Komunikačné ciele
Recepcia	
Počúvanie s porozumením	Dokáže porozumieť hlavným myšlienkam a konkrétnym informáciám z rozhovorov pri vybavovaní rôznych služieb vo verejných inštitúciách, napr. požiadavkám na identifikáciu, predloženie dokumentov, vyplnenie tlačív a pod. Dokáže porozumieť oznamom, správam, prípadne pokynom, ktorými by sa mal/-a riadiť, napr. pri bankových či poštových službách, na úradoch alebo na polícii.
Audiovizuálna recepcia	Dokáže zachytiť hlavné body v televíznych správach, diskusných reláciách alebo reklamách, v ktorých sa hovorí napr. o bankových, poštových a iných službách, pokiaľ obsahujú aj titulky.
Čítanie s porozumením	Dokáže porozumieť faktickým textom, napr. inzercii, reklamám či oznamom o rozličných službách a vyhľadať si v nich potrebné informácie. Dokáže porozumieť osobnej a formálnej korešpondencii, emailom, textovým správam a vybrať z nich relevantné informácie.
Produkcia	
Ústny prejav	Dokáže vytvoriť stručný opis služby, napr. aké úkony sa vybavujú na pošte, polícii, v banke a vyjadriť svoje očakávania a reakcie na ne. Dokáže porovnať fungovanie služieb vo svojej krajine a na Slovensku, napr. rýchlosť vybavovania, komunikáciu úradníkov a pod. Nedostatky v slovnej zásobe dokáže nahradiť opismi neznámych slov.
Písomný prejav	Dokáže napísať súkromný list/email, poznámky alebo správu a vysvetliť, čo považuje za dôležité, a tiež podrobne opísať svoje zážitky, pocity a udalosti. Dokáže napísať recenziu na nejakú službu jednoduchým jazykom, kde vie vysvetliť výhody a nevýhody danej služby.
Interakcia	
Ústna	Dokáže odpovedať na otázky a reagovať v dialógoch pri vybavovaní poštových, bankových či iných služieb, ak sú prednesené štandardným jazykom. Dokáže poskytnúť jednoduché faktické informácie v úradnej komunikácii, požiadať o riešenie praktických problémov a podať jednoducho formulovaný súvislý opis.
Písomná	Dokáže zvládnuť menej bežné situácie na úradoch a službu poskytujúcich miestach, napr. podať sťažnosť a vyrovnať sa s väčšinou situácií, ktoré vznikajú pri komunikácii vo verejnej sfére. Dokáže podať zreteľný opis známych predmetov alebo opis príbehu/zážitku či osobných skúseností z oblasti fungovania služieb, ako aj stručne uviesť dôvody a vysvetlenia o výhodách a nevýhodách vecí, s ktorými prichádza do styku v praktickom živote.

Online	Dokáže uverejniť zrozumiteľný príspevok v online diskusii v tematike, ktorá ho/ju zaujíma, a s ktorou má osobnú skúsenosť, a reagovať na pripomienky druhých. Dokáže požiadať o konkrétnu službu prostredníctvom vyplnenia online formulárov, napr. zaregistrovať sa, vybrať typ služby, potvrdiť voľný termín a pod.
Mediácia/sprostredkovanie	Dokáže zhrnúť relevantný obsah verejných oznamov a správ či podrobných návodov a pokynov. Dokáže do svojho/transferového jazyka preložiť a sprostredkovať význam dôležitých informácií z prečítaného alebo počutého textu na tému poskytovania služieb a vytvoriť z nich krátke zhrnutie. Dokáže zhrnúť podstatné body textu, videa, nahrávky a sprostredkovať význam inej osobe.

Sociokultúrny kontext

- používanie formálneho jazyka pri komunikácii s úradmi alebo v oficiálnych situáciách (vykanie)
- služby na Slovensku, miera ich digitalizácie a využívanie mobilných aplikácií
- mnohé oficiálne úradné dokumenty len v štátnom jazyku – v slovenčine
- ovládanie/neovládanie anglického jazyka pracovníkmi na úradoch
- zásady písania formálnych listov/emailov (adresa, oslovenie, vyjadrenie požiadavky, zdvorilostné formulácie, poďakovanie, podpis)
- čakanie v rade na úradoch, systém poradových lístkov
- telefónne čísla na rýchlu zdravotnú pomoc, políciu, hasičov, núdzová linka 112
- čo všetko možno vybaviť na pošte, resp. klientskom centre (výpis z registra trestov atď.)
- systém platby prostredníctvom kolkov
- povinnosť meniť zimné pneumatiky na aute

Druhy textov

- dialógy u poskytovateľov služieb
- emaily, textové správy, komentáre
- reklamy, billboardy, propagačné materiály, letáky
- webové stránky poskytovateľov služieb s ponukou
- úradné tlačivá – žiadosti, sťažnosti, reklamačné formuláre
- novinové online články, blogy, príbehy

Jazykové prostriedky

Lexika

Bankové služby

peniaze, pobočka banky, bankový/sporiaci účet, banková/debetná/kreditná karta, výber z účtu, vklad na účet, zostatok na účte, potvrdenie o platbe, internet/mobil banking, pôžička, hypotéka, úver, úrok, suma, percento, leasing/lízing, poplatok, sporenie, poistenie, poisťovňa, dlh, vreckové

platba kartou/mobilom, hotovosť

majiteľ/-ka účtu, klient/-ka

poistiť sa *niekde*
poistiť *niekoho niekde (proti niečomu)*
požičiavať/požičať *niekomu niečo*
požičiavať si/požičať si *niečo* od *niekoho*
šetriť (si)/našetriť (si) na *niečo*

mať účet v banke
založiť si účet
zrušiť účet
vložiť peniaze na účet
vybrať si peniaze z účtu/bankomatu
sporiť (si) na nové auto
mať/nemať peniaze na účte
míňať/minúť peniaze na niečo
mať dlh/dlhy
zobrať si hypotéku/pôžičku
mať *niečo* na lízing
využívať bankové služby
zadať PIN/heslo
dostávať/dostať vreckové

Poštové služby

pošta, pobočka pošty, kuriérska služba, univerzálna priehradka, doporučený/obyčajný list, pohľadnica, balík, zásielka, sprievodný/podací lístok, poradové číslo, kolok, pečiatka, známka, obálka, hmotnosť, poštovné, spiatočná/presná adresa, adresát, odosielateľ, PSČ, cenník

poštár/-ka, poštový/-á kuriér/-ka

poštový

obyčajne, expresne, doporučene, 1. triedou

posielať/poslať *niečo*
doručovať/doručiť *niečo*
dostávať/dostať *niečo*
baliť/zabaliť *niečo* do *niečoho*

vyplniť tlačivo/formulár
vložiť *niečo* do obálky
zalepiť obálku
odvážiť balík
zaplatiť poštovné
doručiť do vlastných rúk
sledovať zásielku online
vybavovať/vybaviť *niečo* na pošte
vyzdvihnúť (si) list na pošte

Starostlivosť o krásu a telo

kaderníctvo: strih, účes, šampón na suché/mastné/farbené vlasy, kondicionér, farba na vlasy, nožnice, hrebeň, kefa na vlasy, fén, gumička, sponka/štipec do vlasov, parochňa, pena na holenie, voda po holení, žiletka, holiaci strojček, (vlasy) po plecia/ramená

kaderník/-čka, barber/-ka

strihať/ostrihať *niekoho*
česať/učesať *niekoho*

objednať sa u kaderníka/-čky

Gramatika

písanie veľkých začiatočných písmen v tvaroch pronomín *Vy, Váš, Ty, Tvoj*

verbálny aspekt
tvorenie imperfektívnych verb pomocou sufixov
(poslať/posielať, požičať/požičiavať, odstrániť/odstraňovať)
tvorenie perfektívnych verb pomocou prefixov
(šetriť/ušetriť, strihať/ostrihať, žehliť/vyžehliť, prať/vyprať)

imperatív – fixácia
(Zavolajte hasičov! Uhaste oheň! Vymeňte pneumatiku!)

kondicionál na vyjadrenie prosby, žiadosti, rady, návrhu a odporúčania
(Mohli by ste mi podať vodu? Mali by ste zavolať políciu! Ohlásili by ste to na polícii?)

slovné spojenie *dať si* + infinitív s významom objednať si vykonanie platenej služby
(Chcem si dať opraviť auto. Dal si preložiť diplom.)

zvratné pasívum – informatívne
(Chladnička sa pokazila. Okno sa rozbilo.)

substantivizované adjektíva a ich deklinácia – informatívne
(školné, vreckové, prepitné, desiata)

komparácia adjektív s konjunkciami ***ako, než***
(Život v minulosti bol ľahší ako teraz.)

názvy čísel a ich deklinácia v singulári – čísla miestností, dopravných prostriedkov, čísla pokladní, poradové čísla: ***jednotka, dvojka, trojka, osmička***

vymedzovacie pronominá a ich deklinácia: ***každý, iný, všetko, všetci, všetky***

popieracie pronominá a ich deklinácia: ***žiadny, nijaký, nikto***

pasívne participiá a ich deklinácia podľa vzoru pekný – sufixy **-tý, -ený**
(opratý, vyčistený)

adverbiá spôsobu a miery
(obyčajne, expresne, doporučene, nakrátko)

vetné adverbium *treba/netreba* + infinitív
(treba zavolať políciu, netreba platiť poplatok)

skrátiť vlasy
farbiť/zafarbiť vlasy
žehliť/vyžehliť vlasy
fúkať/vyfúkať vlasy
upravovať/upraviť vlasy/bradu
holiť (sa)/oholiť (sa)
holiť (si)/oholiť (si) bradu/fúzy
dať sa ostrihať nakrátko
starať sa o seba

kozmetika: salón krásy, nechtové štúdio, masážne kreslo, mejkap, rúž, maskara/špirála na oči, očný tieň, pleťová maska/voda, krém na tvár/ruky/proti vráskam, pleťový/telový krém, ceruzka na obočie, púder, nechty, lak na nechty, odlakovač, manikúra, pedikúra, plastika, starostlivosť o pleť, akné, suchá/mastná pleť/pokožka, chlpy/chĺpky

kozmetička, masér/-ka, plastický/-á chirurg/-ička

masírovať *niečo/niekoho*
čistiť (si)/vyčistiť (si) *niečo*
odstraňovať/odstrániť *niečo*
aplikovať *niečo* na *niečo*
chrániť *niečo* pred *niečím*

chodiť na kozmetiku/pedikúru/manikúru/masáže
robiť (si) mejkap
krémovať (si)/nakrémovať (si) ruky
dať si urobiť nechty

Servisné služby

servis, autoservis, odťahová služba, kontrola, (povinná/servisná) prehliadka, montáž, porucha, oprava, defekt, diera/dierka, letná/zimná pneumatika, motor, autonehoda, havária, cenník služieb, cena za materiál/prácu, povinné/havarijné poistenie (hovor. poistka)

pokazený, rozbitý, zlomený, poškodený, opravený, vymenený

pokaziť sa/*niečo*
rozbiť sa/*niečo*
poškodiť *niečo*
opravovať/opraviť *niečo*
meniť/vymeniť *niečo*
montovať/namontovať *niečo*
lepiť/zalepiť/zlepiť *niečo*

zaniesť *niečo* do opravy
odviezť/zaviezť auto do servisu
vymeniť pneumatiky
prezuť kolesá/gumy
mať nehodu/autonehodu
nahlásiť škodu

Pokazilo/poškodilo/rozbilo sa to.
Dostali sme defekt.
Nijako to neviem opraviť.

Čistiareň

práčovňa, fľak, škvrna, pach, zápach, vôňa, chemické čistenie

voňavý, svieži, vyčistený, opratý, vyžehlený

voňať
zapáchať
čistiť/vyčistiť *niečo*
prať/oprať/vyprať *niečo*
žehliť/vyžehliť *niečo*

dať si niečo vyčistiť
vyzdvihnúť si oblečenie

Na oblečení je škvrna od kávy.
Viete mi vyčistiť tento fľak od oleja?
Fľak nezišiel/nejde dole.

Komunikácia s inštitúciami

(cudzinecká) polícia, okresný úrad, daňový úrad, klientske centrum, úradné hodiny, žiadosť, sťažnosť, originál, kópia, overený/vlastnoručný

vôľová modálnosť – verbum ***byť*** + particípium/adjektívum
(je potrebné, je vhodné, je zakázané)

partikuly a ich využitie v kontexte:
iba, len, konečne, naozaj, vôbec, určite, mimochodom, však, aspoň, takmer, skoro, možno, asi, tiež, aj

partikula *tak*
(tak dobre, tak zajtra)

Slovotvorba

deadjektívne verbá – odvodzovanie verb od adjektív
(silný – zosilniť, slabý – zoslabiť, dlhý – predĺžiť, krátky – skrátiť)

Syntax

vylučovacie súvetia s konjunkciami ***buď — alebo, alebo — alebo***
(Buď/alebo vám to vymeníme, alebo vám vrátime peniaze.)

vedľajšie vety s konjunkciu ***aby*** na vyjadrenie rady, prosby, odporúčania, žiadosti
(Vedúci mi poradil, aby som to reštartoval. Poprosila som ich, aby mi to vymenili.)

podpis, doklad, potvrdenie, povolenie, platnosť

notár/-ka, tlmočník/- čka, prekladateľ/-ka, úradník/-čka

podľa zákona

prísť osobne
podpísať žiadosť
nájsť informácie o *niečom*
rezervovať si termín *niekde*
priložiť *niečo* k žiadosti
dať si skontrolovať zmluvu/preložiť diplom/overiť dokumenty
zaplatiť daň (za dom/byt)/poplatok za služby
vybaviť si parkovaciu kartu
predĺžiť si platnosť karty
volať na číslo 112/155/158
zavolať opravára/do servisu
vybaviť *niečo* na počkanie
čakať v rade
čakať na voľný termín
dostať povolenie na *niečo*
žiadať o potvrdenie
predložiť doklad

Vypadol prúd.
Vyhodilo poistky.
Nejde elektrina.
Netečie voda.
Nefunguje kúrenie.
Pokazila sa klimatizácia.
Smrdí (tu) kanalizácia/plyn.

Vopred ďakujem za vybavenie.
Ďakujem za pochopenie.
S úctou.
Srdečne.

Riešenie problémov – škody na majetku a zdraví

na polícii: mestská/štátna polícia, súd, väzenie, násilie, teroristický útok, nebezpečenstvo, dôkaz, vina, ľudské právo, zákon, pokuta, doklad totožnosti

zlodej/-ka, svedok/-kyňa, (mestský/-á) policajt/-ka, sudca/-yňa, právnik/-ička

bezpečný, nebezpečný, kriminálny, hrozný, strašný, opitý

opiť sa
kradnúť/ukradnúť *niečo*

ísť do väzenia
mať na *niečo* právo
mať dôkaz
overiť totožnosť *niekoho*
dostať pokutu za rýchlosť/parkovanie

Okradli ma.
Ukradli mi peňaženku.
Stratil/-a som mobil.
Pomôžte mi!
Chcem nahlásiť škodu.
Stala sa nehoda.
To nie je moja vina/chyba.
Mám na to právo!

katastrofy: majetok, škoda, hasičské auto, hasičská stanica, oheň, plyn, bomba, výbuch, dym, požiar, povodeň, panika, pokoj, bezpečie, uniforma, rebrík, zdroj vody, hasiaci prístroj

hasič/-ka, záchranár/-ka

horieť/zhorieť
páliť/zapáliť *niečo*
schovať sa *niekam*
chrániť sa pred *niečím*

informovať verejnosť
ukrývať sa/ukryť sa pred ohňom
zachovať pokoj
hasiť/uhasiť oheň
nahlásiť bombu

bežať/utekať/utiecť do bezpečia/
na bezpečné miesto
volať/zavolať hasičov/záchranku
poskytnúť prvú pomoc

Horí!
Utekajte preč!
Nechoďte tam!
Zachráňte ma!

Pomoc!
Sú tu/tam ranení!
Zavolajte/volajte záchranku/políciu/
sanitku!
Zachovajte pokoj!
Treba zavolať záchranku/políciu!
Počúvajte pokyny polície!

Tematický okruh 7: Jedlo, stravovanie a slávenie sviatkov

Komunikačné jazykové činnosti a stratégie	Komunikačné ciele
Recepcia	
Počúvanie s porozumením	Dokáže porozumieť hlavným myšlienkam a konkrétnym informáciám z rozhovorov či prejavov v oblasti stravovania a slávenia sviatkov a zároveň sledovať argumentáciu. Dokáže porozumieť obsahu dlhšieho prejavu naratívneho a faktického charakteru o stravovaní, jedle a sviatočných zvykoch.
Audiovizuálna recepcia	Dokáže porozumieť podstatným informáciám v televíznych správach, reláciách alebo videách na internete, v ktorých sa hovorí o stravovaní, napr. videorecepty, videá o tradíciách a sviatkoch na Slovensku, pokiaľ obsahujú aj titulky.
Čítanie s porozumením	Dokáže porozumieť obsahu a konkrétnym údajom informačných textov (etikety na potravinách, ponuka reštaurácií, jedálne lístky), ako aj riadiť sa podrobnými pokynmi a návodmi, napr. recepty na prípravu jedál alebo praktické informácie týkajúce sa štátnych sviatkov. Dokáže zbežne prečítať dlhšie texty s cieľom nájsť požadované informácie a vyhľadať faktické informácie v časopisoch, brožúrach alebo na webe.
Produkcia	
Ústny prejav	Dokáže popísať jedlo, zaradiť do kategórie, vymenovať základné ingrediencie, pracovný postup a popísať recept. Dokáže pomerne plynulo podať jednoducho formulovaný, súvislý opis, napr. čo má rád/rada, ako sa stravuje v každodennom živote i počas sviatkov. Dokáže popísať jednotlivé sviatky na Slovensku a vo svojej krajine, opísať zážitky, ktoré zachytávajú pocity a reakcie a prerozprávať príbeh, pričom nedostatky v slovnej zásobe nahrádza jednoduchými opismi. Dokáže predniesť pripravenú prezentáciu na známu tému s načrtnutím podobností a rozdielov, napr. medzi produktami, krajinami alebo regiónmi.
Písomný prejav	Dokáže napísať súvislý text či jednoducho členený opis, kde opisuje svoje zážitky, pocity a udalosti, a vie vymenovať výhody a nevýhody s tým spojené, resp. vyjadriť vlastný názor s odôvodnením. Dokáže napísať neformálnu i formálnu pozvánku na rodinnú oslavu a blahoželanie k sviatku.
Interakcia	
Ústna	Dokáže využívať širokú škálu jednoduchého jazyka na riešenie väčšiny situácií, napr. v reštaurácii, v stravovacích zariadeniach, počas stolovania atď. Dokáže začať konverzáciu a udržiavať ju, pričom kladie relatívne spontánne otázky týkajúce sa zážitku alebo udalosti. Dokáže zrozumiteľne vyjadriť svoje názory, ak ide o riešenie problémov alebo praktické otázky, napr. kam sa ísť najesť, ako zorganizovať oslavu alebo ako pripraviť slávnostné pohostenie.

Písomná	Dokáže si vymieňať krátke správy a emaily, pričom vyjadruje vlastné názory, opisuje pocity a skúsenosti a overuje informácie.
Online	Dokáže uverejniť zrozumiteľný online príspevok na známu tému, písať o pocitoch, udalostiach a reagovať na pripomienky ostatných. Dokáže uverejniť sviatočné prianie a reagovať na komentáre ostatných.
Mediácia/sprostredkovanie	Dokáže sprostredkovať konkrétne a relevantné informácie z ústnych prejavov a písomných informačných textov o známych témach, ako sú stravovanie a slávenie sviatkov. Dokáže pretlmočiť do svojho/transferového jazyka podstatné informácie a jednoducho zhrnúť obsah z odborného článku, prednášky, prezentácie zo stravovania a slávenia sviatkov. Dokáže si počas prednášky robiť poznámky vo forme dôležitých bodov z tém, ako jedlo, stravovanie a slávenie sviatkov.

Sociokultúrny kontext

- slovenské národné jedlá a gastronomické špecifiká
- obedové menu podávané v reštaurácii za zvýhodnenú cenu
- obľúbené alkoholické a nealkoholické nápoje Slovákov
- slovenské prvenstvá a fenomény v oblasti gastronómie: mak, makové výrobky, výrobky z ovčieho mlieka, bryndza, žinčica
- slávenie a dodržiavanie tradičných sviatkov (Vianoce, Veľká noc, Dušičky)
- zvyky pri pohostení a občerstvení na návšteve (prijímanie a odmietnutie jedla a nápojov)
- zvyklosti pri stole: čakáme, kým má jedlo každý, nehovoríme s plnými ústami, nenalievame alkohol sami sebe, pri štrnganí sa pozeráme do očí
- názvy jedál inšpirované inými národmi: francúzske zemiaky, španielsky vtáčik, černohorský rezeň, francúzska kocka/polievka

Druhy textov

- dialógy, textové správy
- verejné nápisy, oznamy
- opisy, súvislé texty
- pozvánky, blahoželania
- jedálne lístky, recepty, návody na prípravu jedál
- texty z obalov a zloženia potravín
- objednávkové formuláre na donášku jedla
- články, blogy o stravovaní a sviatkoch
- pracovné postupy pri varení a pečení

Jazykové prostriedky

Lexika

Kultúra stolovania

objekty na stole: prestieranie, obrus, obrúsok, servítka, dekorácia, menovka

riad: plytký/hlboký tanier, tanierik, pohár na nealko/alko, šálka, príbor, polievková lyžica, vidlička, nôž, kávová/čajová lyžička, misa, miska

jednotlivé chody/poradie jedál: predjedlo, polievka, hlavné jedlo, dezert/zákusok

byť hladný/-á
byť smädný/-á
mať hlad/smäd

nalievať/naliať *niečo*
podávať/podať *niečo*
ponúkať/ponúknuť *niečo*

odložiť/odniesť zo stola *niečo*
mať chuť na *niečo*
priniesť jedlo na stôl
jesť príborom/rukami
sadnúť si k stolu/za stôl
sedieť za stolom
správať sa slušne za stolom
vyhodiť zvyšky jedla

Sadnite si k stolu.
Posaďte sa.
Ponúknite sa.
Ochutnajte.
Dajte si.
Podajte mi soľ.
Nehanbite sa.
Čo vám ponúknem?
Jedlo bude o chvíľu.
Môžem ochutnať?
Nechutia mi pikantné jedlá.
Nalejem vám/ti vodu?
Môžem vám/ti ešte pridať?
Dáte si niečo sladké?
Ďakujem, už som plný/-á.
Podáš mi, prosím, príbor?

Suroviny

mäso, mäsové výrobky: bravčové/hovädzie/teľacie/kuracie/kačacie mäso, divina, šunka, saláma, slanina

ryby: losos, pstruh, kapor, tuniak

zelenina: mrkva, kapusta, karfiol, brokolica, petržlen, zeler, ľadový šalát, cvikla, paprika, paradajka, reďkovka, melón, tekvica, cuketa, sezónna zelenina

ovocie: broskyňa, slivka, marhuľa, čerešňa, čučoriedka, malina, hrozno, jahoda, sezónne ovocie

strukoviny: šošovica, hrach, fazuľa, cícer, sója, kukurica

obilniny: pšenica, raž, ovos, ovsené vločky

pečivo a múčne výrobky: rožok, bageta, žemľa, biela/hladká/polohrubá/hrubá/celozrnná múka, cestoviny

mliečne a rastlinné výrobky: rastlinné/ovsené/mandľové/sójové mlieko, ovocný/rastlinný jogurt, kefír, kyslá/sladká smotana, šľahačka, strúhaný syr, bryndza, tvaroh

koreniny a bylinky: čierne korenie, bazalka, mäta, tymian, rozmarín, kurkuma, petržlenová vňať, celá/mletá červená paprika, rasca, škorica, vanilka

Gramatika

konjugácia verb – fixácia
(piecť, naliať, rezať, šúpať, mlieť)

verbálny aspekt – imperfektívne a perfektívne verbá
(prinášať/priniesť, odnášať/odniesť, ozdobovať/ozdobiť, šúpať/ošúpať, krájať/nakrájať, opekať/opiecť, smažiť/vysmažiť)

imperatív
(upeč/-te, postrúhaj/-te, pridaj/-te, vezmi/-te, zober/-te)

adjektívum *rád/rada/radi/rady* v slovnom spojení ***mať rád*** + akuzatív
(Deti nemajú rady horčicu.)

neosobné verbum *chutiť* + datív + nominatív
(chutí mi ten zákusok, deťom chutia cukríky)

deverbatíva v nominatíve a akuzatíve
(grilovanie, pečenie, varenie, strúhanie)

genitív singuláru a plurálu na vyjadrenie kvantity – fixácia
(pohár džúsu, kilo zemiakov, plátok šunky)

kvantifikátory
(veľa, málo, kilo, liter, vrecko, škatuľa, balík, kus, kúsok)

látkové substantíva
(múka, cukor, soľ, kakao)

inštrumentál singuláru a plurálu s prepozíciou ***s/so*** – informatívne
(s kyslou kapustou, s hranolkami)

datív a **genitív** s prepozíciami ***k/ku*** a ***bez***
(k mäsu, ku káve, bez majonézy, bez kofeínu)

zlomkové numeráliá + genitív
*(**polovica** chleba, **tretina** sviatkov)*

adverbiá času
(skoro, neskoro, skôr, neskôr, najskôr, predtým, najprv, potom, nakoniec)

partikuly *asi, okolo, približne, možno* a ich využitie v kontexte

ďalšie potraviny: orechy, mandle, mak, semienka, zázvor, kakao, prášok do pečiva, lekvár, práškový/kryštálový/vanilkový cukor, polotovar

spôsoby balenia: balenie, balík, konzerva, fľaša, plechovka, téglik, krabica, krabička, vrecko/vrecúško

zdravý, nezdravý, diétny, sladený, nesladený, prírodný, umelý, čerstvý, pokazený, sušený, kvalitný, nekvalitný, surový, varený, pečený, vyprážaný, živočíšny, rastlinný, šťavnatý, mastný, tučný, suchý

Príprava jedla

recept, gram, dekagram, liter, polovica, tretina, pol lyžičky/šálky, štipka soli, prášok do pečiva

podľa receptu
postupne

proces prípravy jedla: pridávať/pridať, šúpať/ošúpať, krájať/nakrájať, rezať/narezať, miešať/pomiešať, mixovať/rozmixovať, šľahať/vyšľahať, strúhať/nastrúhať, mlieť/pomlieť/zomlieť, opekať/opiecť, smažiť/vysmažiť, dusiť/udusiť, variť/uvariť, grilovať/ugrilovať, piecť/upiecť

skôr, neskôr, predtým, postupne, najprv, najskôr, potom, nakoniec

Hotové jedlá

jedlá počas dňa: ľahké/ťažké raňajky, desiata, skorý/neskorý/suchý obed, olovrant, občerstvenie, skorá/neskorá/suchá večera

slané jedlá: vajíčková/syrová nátierka, domáca klobása, údená šunka, sendvič, bryndzové halušky, pečené mäso s kapustou a knedľou, dusené mäso, vyprážaný rezeň, kuracie soté, guláš

zemiaková kaša, pyré, zemiaková placka, hranolky, domáca knedľa, mäsový vývar, kapustnica

sladké jedlá: palacinky, parené/pečené buchty, šišky

vegánsky, vegetariánsky, mäsový, ovocný, zeleninový, bezlaktózový, bezlepkový

Nápoje

nealkoholické: nealko, kofola, vinea, sýtená/nesýtená/perlivá/jemne perlivá/neperlivá/tichá voda/minerálka, čerstvá/ovocná šťava, sóda, malinovka, limonáda, sirup

alkoholické: alko (hovor.), tvrdý alkohol, borovička, slivovica, ovocné/ríbezľové/dezertné/varené víno, šampanské, miešaný nápoj, drink, medovina, likér, fľaškové/čapované pivo

piť/vypiť *niečo*
napiť sa *(niečoho)*
jesť/zjesť *niečo*
najesť sa *(niečoho)*
ochutnávať/ochutnať *niečo*

Chute

chutný, výrazný, delikátny, vynikajúci, sladký, slaný, neslaný, kyslý, horký, pikantný, korenistý
bez chuti

Dôležité sviatky

štátny/cirkevný sviatok, deň pracovného pokoja, slávnostný program, voľno, výročie, revolúcia, demonštrácia, sviatočná atmosféra/výzdoba

Slovotvorba

odvodzovanie adjektív od substantív
vzťahové adjektíva
(narodeninová torta, vianočný stôl, detská porcia, slávnostné stolovanie)
sufixy **-ný/-ny** *(chutný, hladný, pôstny)*, **-ový** *(čerešňový)*, **-ský/-sky** *(detský, vegetariánsky)*

Syntax

pozícia príkloniek – pronomín ***sa/si,*** pomocného verba ***byť,*** partikuly ***by***
(chcel by som ísť, môžem sa opýtať)

vzťažné vety so vzťažnými pronominami ***kto, čo, ktorý, aký***
(Môžem jesť len to, čo neobsahuje glutén. Neviem, kto to uvaril.)

priraďovacie súvetie zlučovacie s konjunkciami ***najprv – potom***
(Najprv pokrájame mäso, potom pridáme soľ a korenie.)

časové vety s konjunkciou ***keď***
(Keď je mäso uvarené, pridajte zeleninu.)

Deň vzniku Slovenskej republiky
Sviatok svätého Cyrila a Metoda
Výročie SNP
Deň Ústavy SR
Deň boja za slobodu a demokraciu/
Deň študentstva
Sviatok všetkých svätých
Pamiatka zosnulých/Dušičky (hovor.)
Prvý/Druhý sviatok vianočný
Štedrý deň
Traja králi

Vianoce: advent, Štedrý deň/večer, vianočný stromček, vianočná guľa/ozdoba/dekorácia, adventný veniec, hviezda, betlehem, anjel, čert, Ježiško, Mária, Jozef
štedrovečerný stôl, pôst, kapustnica, ryba, zemiakový (majonézový) šalát, zákusok, vianočné pečivo, medovník

vianočný, ozdobený

ozdobovať/zdobiť/vyzdobiť stromček
rozbaľovať/rozbaliť darčeky
spievať koledy
tráviť/stráviť čas s rodinou/v kruhu rodiny
navštevovať/navštíviť rodinu
držať pôst
ísť na polnočnú omšu

Nový rok, Silvester: večierok, oslava, párty, zábava, šampanské, ohňostroj

novoročný, silvestrovský

zabávať sa/zabaviť sa
objímať sa/objať sa
bozkávať sa/pobozkať sa
oslavovať/osláviť *niečo*
pripiť si/pripíjať si na *niečo*

ísť na chatu/lyžovačku
želať (si)/priať (si) všetko dobré v novom roku/do nového roka

Všetko dobré/najlepšie do nového roka!

Veľká noc: *Zelený štvrtok, Veľký piatok, Biela sobota, Veľkonočná nedeľa, Veľkonočný pondelok*
zajac, veľkonočné vajíčko/kraslica, údené mäso, údená/varená šunka, zemiakový šalát, veľkonočné pečivo/koláčiky, varené vajíčko

šibať/vyšibať dievčatá
polievať/poliať dievčatá

Veselú Veľkú noc!

Tematický okruh 8: Cestovanie a dovolenka

Komunikačné jazykové činnosti a stratégie	Komunikačné ciele
Recepcia	
Počúvanie s porozumením	Dokáže porozumieť podstatným informáciám vo verejných oznamoch na letiskách, staniciach, v lietadlách či v hromadnej doprave, ak sú vyjadrené pomaly a zreteľne. Dokáže sledovať hlavné body rozhovoru, diskusie alebo monologizovaného prejavu, napr. turistického sprievodcu či jednoduchého podcastu o cestovaní, ak je reč dobre artikulovaná.
Audiovizuálna recepcia	Dokáže rozoznať alebo odhadnúť význam nových slov z kontextu videí o cestovateľskej destinácii, krajine alebo pamiatke, pokiaľ obsahujú aj titulky.
Čítanie s porozumením	Dokáže porozumieť hlavným myšlienkam a podstatným informáciám o cestovaní na webovej stránke cestovnej kancelárie, v ponukovom liste/katalógu alebo v reklame. Dokáže porozumieť informáciám na informačných paneloch ubytovacích zariadení, staníc či letísk a pokynom v bulletinoch týkajúcich sa možností cestovania a bezpečnosti. Dokáže porozumieť väčšine faktických informácií z textov o cestovaní a dovolenke a porozumieť významu informačných textov z oblasti geografie.
Produkcia	
Ústny prejav	Dokáže opísať miesto, oblasť, krajinu, ktorú navštívil/-a alebo v ktorej sa nachádza. Dokáže rozprávať o cestovaní či dovolenke, povedať zážitok z dovolenky, ohodnotiť cestu, miesto, služby, vyjadriť svoj názor/spokojnosť/nespokojnosť s cestou a miestom, prípadne dať odporúčanie alebo poradiť. Dokáže porozprávať jednoduchý príbeh, napr. o nepredvídateľných udalostiach či problémoch pri cestovaní, vyjadriť pocity, pričom nedostatky v slovnej zásobe nahrádza jednoduchými opismi.
Písomný prejav	Dokáže opísať udalosti, napr. nedávny výlet (reálny alebo imaginárny), naznačiť chronologickú postupnosť v naratívnom texte a jednoduchým jazykom pomenovať výhody a nevýhody. Dokáže napísať email cestovnej kancelárii, napr. objednávku na pobyt, zrušenie rezervácie, žiadosť o zmenu, sťažnosť či reklamáciu.
Interakcia	
Ústna	Dokáže telefonicky alebo priamo vyjadriť urgentný problém týkajúci sa dovolenky, požiadať o jej zrušenie, zmenu rezervácie, nahlásiť stratu kľúča/karty či zabezpečiť si nejakú službu. Dokáže sa zapojiť do rozhovoru/diskusie o dovolenkovej destinácii a odpovedať na otázky o navštívených miestach. Dokáže v spontánnom dialógu vyjadriť vlastný názor na navštívené miesto/pobyt/cestu a vyjadriť spokojnosť/nespokojnosť so službami.

Písomná	Dokáže zvládnuť väčšinu písomnej interakcie, ktorá môže vzniknúť počas plánovania cesty, cestovania, ubytovania a pobytu na dovolenke.
Online	Dokáže uverejniť zrozumiteľný príspevok v online diskusii o dovolenkových zážitkoch, napísať hodnotenie/jednoduchú recenziu po dovolenke a reagovať na pripomienky ostatných.
Mediácia/sprostredkovanie	Dokáže do svojho/transferového jazyka preložiť a sprostredkovať význam dôležitých informácií z počutého alebo prečítaného textu o ceste, mieste, zákazoch a odporúčaniach a vytvoriť z nich krátke zhrnutie. Dokáže zo svojho/transferového jazyka do slovenčiny preložiť a sprostredkovať otázku, požiadavku, názor alebo pokyn, ktorý sa vyskytol počas cestovania. V skupinovej diskusii dokáže klásť otázky a vyzvať ľudí, aby objasnili svoje názory alebo úvahy o cestovaní.

Sociokultúrny kontext

- používanie dopravných prostriedkov na Slovensku v závislosti od finančných možností a vzdialenosti
- dopravná infraštruktúra na Slovensku
- verejná doprava v mestách, jej fungovanie, medzimestská doprava, vlakové a autobusové spojenia, meškania vlakov a autobusov, letiská na Slovensku, medzinárodné spojenia a pravidelné lety
- taxi služby, zdieľaná doprava, cenová dostupnosť
- cyklotrasy, cestovanie bicyklom v mestách
- dodržiavanie pravidiel cestnej premávky Slovákmi, povolené rýchlosti, nulová tolerancia pri alkohole
- alternatívne formy dopravy, napr. kolobežka, skúter po meste, stopovanie
- typy dopravných značiek a označenie ciest (diaľnica, výjazd z diaľnice a pod.)
- obľúbené cestovateľské destinácie Slovákov, poznávacie zájazdy, dobrodružné cestovanie

Druhy textov

- dialógy, emaily, textové správy
- oznamy, upozornenia, hlásenia
- objednávkové formuláre na ubytovanie
- potvrdenia, sťažnosti, žiadosti
- webstránky cestovných kancelárií
- cestovateľské blogy
- podcasty, rozhovory s cestovateľmi
- komentáre o hoteloch a zájazdoch, hodnotenia, dotazníky

Jazykové prostriedky

Lexika

Prázdniny a dovolenka

všeobecné pojmy: cesta *niekam,* autobusový/letecký/poznávací/ lyžiarsky zájazd, jedno-/dvoj-/trojdňový výlet, cyklovýlet, exkurzia, destinácia, exotika, expedícia, pobyt, zážitok, dĺžka pobytu

delegát/-ka, turistický/-á sprievodca/-kyňa, účastník/-čka zájazdu

názvy krajín a kontinentov/ geografické názvy (podľa potreby)**:** juhovýchodná Ázia, severozápadné Slovensko, stredná Európa, Atlantický/ Tichý oceán
svetová strana, severovýchod, juhovýchod, severozápad, juhozápad

historické a kultúrne pamiatky: architektúra, ruina, hradby, palác, katedrála, chrám, kaštieľ, kláštor, pamätník, skanzen, rodný dom *niekoho,* staré mesto/centrum

historický, súčasný

prírodné pamiatky/zaujímavosti: kopec, jaskyňa, skala, pláž, pleso, potok, priehrada, vodopád, prameň, kúpele, oceán, záliv, pobrežie, piesok, ostrov, polostrov, kaňon, púšť, severný/južný pól, štít

lacný, drahý, luxusný, autobusový, letecký
ďaleký, neďaleký, blízky, miestny, lokálny

navštevovať/navštíviť *niečo*
poznávať/poznať *niečo*
spoznávať/spoznať *niečo*
ochutnávať/ochutnať *niečo*
poskytovať/poskytnúť *niekomu niečo*

dopadnúť dobre/zle
byť dlho hore

Cestou na dovolenku

cestná doprava: cesta, diaľnica, križovatka, priechod pre chodcov vozidlo, dopravný prostriedok, osobný automobil, diaľkový autobus, nákladné auto, kamión, dodávka, autobusová linka, cestný/horský bicykel, elektrobike

plánovač cesty, diaľničná známka/e-známka, maximálna (povolená) rýchlosť, cestná kontrola, autoumývareň, zastávka na znamenie, dopravná značka, defekt, pneumatika

dopravný, cestný, diaľkový, nákladný, maximálny, minimálny, povolený, obmedzený, presný

súkromná doprava: elektrické auto, elektromobil, nabíjacia stanica, benzínová/čerpacia stanica, elektromotor, benzín, nafta/diesel, plná/prázdna nádrž, vodičský/ technický preukaz, pokuta

vodič/-ka, chodec/-kyňa

elektrický, nabíjací

jazdiť autom/na aute
dodržiavať/dodržať rýchlosť
zastaviť na križovatke/na červenú
nabíjať/nabiť batériu
tankovať/natankovať benzín/naftu
dostať defekt
nafúkať pneumatiku
čakať/stáť v zápche

Gramatika

verbálny aspekt – imperfektívne a perfektívne verbá
prefixy verba ***ísť***
(prichádzať/prísť, odchádzať/odísť, vchádzať/vojsť, vychádzať/vyjsť, prechádzať/prejsť, obchádzať/obísť)
prefixy pohybových verb **pri-, od-, pre-, do-, vy-, ob-**
(priletieť, pricestovať, odletieť, odcestovať, obísť)

inštrumentál singuláru – fixácia
bezpredložkový
(cestovať lietadlom, loďou; cestou na letisko)
predložkový:
prepozície na vyjadrenie miesta: ***pred, nad, pod, za, medzi***
prepozície na vyjadrenie času: ***pred*** *(pred rokom, pred mesiacom)*
prepozícia ***s/so*** *(Na dovolenku ideme s cestovnou kanceláriou. Poďte s nami.)*

inštrumentál plurálu – systematické vysvetlenie
plurálové formy substantív a adjektív
demonstratíva ***tými***
personálne pronominá ***mojimi, tvojimi, našimi, vašimi***
numeráliá ***dvomi, tromi, piatimi, desiatimi***
bezpredložkový
(viacerými dopravnými prostriedkami, blúdiť mestami)
predložkový:
prepozície na vyjadrenie miesta *(s priateľmi, medzi turistami, nad oblakmi)*
prepozície na vyjadrenie času *(pred rokmi)*

inštrumentál vs. **akuzatív** s prepozíciami ***medzi, pod, nad, pred, za***
otázka *kam?* ***medzi, pod, nad, pred, za*** + A
(ísť medzi hostí, vyletieť nad mestá)
otázka *kde?* ***medzi, pod, nad, pred, za*** + I
(sedieť medzi hosťami, letieť nad mestami)

prepozície na vyjadrenie lokalizácie a pohybu: ***k, na, do, v, pri***
v akuzatíve a **genitíve** – geografické názvy v spojeniach
(cestovať do Tatier, na Oravu, do Košíc, na východné Slovensko)
v lokáli *(v hoteli, v horách, v apartmáne, na púšti, pri rieke)*
v datíve *(k rodine, k moru, k deťom)*

adverbiáliá na vyjadrenie času
(minulý týždeň, tento týždeň, túto sobotu, [na] budúci týždeň, pred dvomi týždňami, o dva týždne, za dva týždne, na dva týždne)

Musíme natankovať!

vlaková doprava: železničná/vlaková stanica, úschovňa batožiny, skrinka na batožinu, vlakové spojenie, prípoj, nástupište, koľaj, koľajnice, medzinárodný/osobný vlak, rýchlik, otvorený/reštauračný/spací vozeň/vagón, vozeň 1./2. triedy, povinne miestenkový vozeň, kupé, jednosmerný cestovný lístok (hovor. iba tam), spiatočný cestovný lístok (hovor. tam aj späť), miestenka, cestovná taška

sprievodca/-kyňa, pasažier/-ka, cestujúci/-a

upozornenie pre cestujúcich
upozorňovať/upozorniť *niekoho* na *niečo*

Osobný vlak Nové Zámky – Šurany čaká na nástupišti č. 2, koľaj 1.
Rýchlik Bratislava – Košice je pripravený na odchod.
Medzinárodný vlak Budapešť – Praha má meškanie 20 minút.
Za meškanie sa ospravedlňujeme.
Neotvárajte okná, ak je zapnutá klimatizácia!
Nevystupujte z vlaku.
Prepáčte, ja tu mám miestenku.

letecká doprava: helikoptéra, vrtuľník, letecká spoločnosť, príletová/odletová hala, terminál, východ (gate), letenka, palubný lístok, hlásenie, priamy let, let s prestupom, transfer, kontrola, skener, detektor kovov, príručná batožina, batožinový priestor, bezpečnostný pás, ekonomická/prvá trieda, sedadlo pri okne/uličke, ulička, palubný personál, letový režim

pilot/-ka, letuška, stevard/-ka

pripútať sa
položiť *niečo niekam*
vyložiť *niečo* z *niečoho/niekam*

dostaviť sa k východu
odvážiť batožinu
prejsť cez kontrolu/detektor
vyliať tekutiny nad 100 ml
odletieť z letiska načas
priletieť do Bratislavy
pristáť na letisku
zapnúť si letový režim na mobile

Dostavte sa ku gateu č. dva.
Vyložte svoju batožinu na pás.
Počúvajte bezpečnostné pokyny.
Zapnite si bezpečnostný pás.
Počúvajte pokyny posádky.
Sadnite si na svoje miesto.
Užite si pobyt/dovolenku!

lodná doprava: prístav, trajekt, loď, záchranný čln, maják, paluba, kajuta, palubný lístok, záchranná vesta, lodný personál, kapitán/-ka lode

navigovať *niečo/niekoho*

plaviť sa po rieke/mori

pohyb: straty a nálezy, cestou *niekam*

odprevadiť *niekoho*
meškať/zmeškať *niečo*
stíhať/stihnúť *niečo*

ísť *niekomu* naproti
bežať na vlak/autobus
nastupovať/nastúpiť na vlak/do autobusu
vystupovať/vystúpiť z vlaku
prestupovať/prestúpiť z jedného vlaku na iný

Žiadame všetkých cestujúcich, aby vystúpili...
Zase nestihneme vlak!

adnominálny genitív
(ponuka hotela, zaujímavosti krajiny, odporúčanie cestovnej kancelárie, atlas Slovenska, zákaz plávania)

partikuly *ešte – už*
vyjadrenie začiatku/ukončenia deja
(Už si niekedy bol v Chorvátsku? Ešte nikdy som nešla na lyžovačku vlakom.)

Slovotvorba

odvodzovanie adjektív od substantív pomocou sufixov **-ský, -cký, -ný, -ový**
(Slovensko – slovenský, Anglicko – anglický, hory – horský, púšť – púštny, odlet – odletový)

Syntax

podraďovacie súvetia s konjunkciami ***lebo/pretože*** a ***preto/a preto***

príčinné
(Pravidelne cestujem do Chorvátska, lebo/pretože mám rád more.)

dôsledkové
(Rád lyžujem, preto/a preto každý rok cestujem do Tatier.)

Utekajme, aby sme nezmeškali lietadlo!

Príprava na dovolenku

objednanie/zmena/zrušenie dovolenky: cestovná agentúra/kancelária, dostupný termín, rezervácia, záloha, cestovné poistenie, cestovanie s deťmi/bez detí, človek/ľudia so znevýhodnením

zabezpečovať/zabezpečiť *niečo*

byť poistený/-á
vybavovať/vybaviť zľavu *na niečo*
mať v ponuke *niečo*
plánovať/naplánovať (si) dovolenku
vyberať si/vybrať si zájazd/z ponuky
potvrdiť objednávku/rezerváciu
objednávať si/objednať si pobyt (záväzne/nezáväzne)
zameniť si peniaze v banke/zmenárni
zmeniť termín
zrušiť cestu/pobyt

Ubytovanie a stravovanie

typy ubytovaní: jedno-/dvoj-/troj-/štvor-/päťhviezdičkový hotel, apartmán, privát, penzión, hostel, vila, motel, botel, chata, chatka, stan, kemp

stanovať *niekde*
kempovať *niekde*
ubytovať sa/odubytovať sa

vybaliť (si) kufre
uvoľniť izbu do desiatej
nechať kľúč/kartu na recepcii
stratiť kľúč/kartu
stlačiť tlačidlo
zvoniť/zazvoniť na zvonček
vymeniť izbu/vymeniť si izby

typy izieb a strava: jednolôžková/dvojlôžková izba, s výhľadom na more/hory, s balkónom/bez balkóna, s raňajkami, bufetové/švédske stoly, plná penzia, polpenzia

vybavenie izby: kuchynka, vlastná/súkromná/spoločná kúpeľňa, kávovar, rýchlovarná kanvica, župan, uterák, deka, posteľná bielizeň, plachta, prikrývka

doplnkové služby: bezplatné parkovisko, zrušenie rezervácie, wi-fi pripojenie, izbová služba, non-stop recepcia, letiskový transfer, klimatizovaná izba, raňajky do postele

oddych a rekreácia: akvapark, saunový svet, sauna, wellness, bazén, posilňovňa, piesková/kamienková pláž, ležadlo/lehátko, slnečník, ležanie na pláži, šnorchlovanie, potápanie, opaľovanie, turistika, (vysokohorská) túra, cyklistika, procedúra, masáž, člnkovanie, vodné lyžovanie

Problémy a ich riešenie

zažiť *niečo*
reklamovať *niečo*
rozprávať/hovoriť o *niečom*
odmietať/odmietnuť *niečo/niekoho*
uprednostňovať/uprednostniť *niečo*
sľubovať/sľúbiť *niečo niekomu*
radiť/poradiť *niečo niekomu*
trvať na *niečom*
sťažovať sa na *niečo/niekoho*
súhlasiť s *niečím/niekým*
cestovať za *niečím/niekým*
žiadať/požiadať *niekoho* o *niečo*

dať radu *niekomu*
mať problém s *niečím/niekým*

Postaráme sa o to.
Zariadime to.
Nerušiť.

Prosím, upratať izbu.
Raňajky sú v cene.

Hodnotenie dovolenky

vzdialenosť od letiska/centra, poloha hotela, blízkosť pláže/pamiatok, okolie, bezpečnosť, vybavenie hotela/izby, čistota izby, chutné raňajky, hotelový personál, dobrý/zlý dojem

tichý, pokojný, rušný, hlučný
k dispozícii

hodnotiť/ohodnotiť *niečo*
odporúčať/odporučiť *niečo niekomu*

splniť/nesplniť očakávania
vyjadriť spokojnosť/nespokojnosť s *niečím*
byt spokojný/-á s *niečím*

Tematický okruh 9: Ľudské telo a zdravie

Komunikačné jazykové činnosti a stratégie	Komunikačné ciele
Recepcia	
Počúvanie s porozumením	Dokáže porozumieť hlavným myšlienkam a konkrétnym informáciám z rozhovorov u lekára alebo v zdravotníckych zariadeniach. Dokáže pomerne dobre porozumieť radám a pokynom lekára alebo lekárnika ohľadom liečenia choroby a užívania liekov. Dokáže porozumieť prejavu naratívneho a faktického charakteru, napr. o príznakoch choroby, priebehu liečby alebo príbehu z prostredia nemocnice či u lekára.
Audiovizuálna recepcia	Dokáže porozumieť podstatným informáciám vo videách alebo televíznych reláciách, v ktorých sa hovorí o ľudskom tele a chorobách, pokiaľ obsahujú titulky.
Čítanie s porozumením	Dokáže pochopiť základný zmysel textov, inštrukcií pre pacienta, propagačných brožúr, rád o liečení bežných ochorení a o udržaní zdravej fyzickej a psychickej kondície. Dokáže rozoznať alebo odhadnúť význam nových slov k téme zdravia a liečenia chorôb na základe kontextu s využitím obrázkov a symbolov. Dokáže porozumieť dlhším textom a článkom o zdraví, rýchlo sa v nich zorientovať a nájsť dôležité podrobnosti.
Produkcia	
Ústny prejav	Dokáže jednoduchým spôsobom opísať svoj zdravotný stav, choroby z minulosti či aktuálne symptómy a komplikácie. Dokáže podať jednoduchý príbeh alebo opis, ako sa stal úraz, ako a kde ochorel/-a, opísať svoje pocity, pričom nedostatky v slovnej zásobe nahrádza jednoduchými opismi. Dokáže opísať podrobnosti o nehode, úraze, vyjadriť súhlas alebo nesúhlas s vyšetrením a odôvodniť svoj postoj.
Písomný prejav	Dokáže napísať jednoduchý súvislý text, opísať príznaky choroby a sformulovať príbeh a opis udalosti, ako sa stal úraz.
Interakcia	
Ústna	Dokáže pochopiť základné otázky, pokyny, informácie a odporúčania lekára a zdravotníckeho personálu pri vyšetrení. Dokáže vhodným spôsobom reagovať na podnety lekára, zdravotníckeho personálu alebo lekárnika v spontánnom dialógu a vysvetliť, v čom je problém či požiadať o pomoc. Dokáže požiadať lekára/zdravotnícky personál o vysvetlenie alebo doplnenie informácií k svojmu zdravotnému stavu a vyšetreniu, požiadať o podrobné pokyny.
Písomná	Dokáže porozumieť väčšine otázok v dotazníku týkajúcom sa anamnézy a správne/jednoducho na ne odpovedať. Dokáže zostaviť osobné listy i základné emaily/listy faktickej povahy, napr. požiadať o informácie o svojom zdravotnom stave.

Online	Dokáže sa informovať u lekára o svojom zdravotnom stave alebo o niekom inom, opýtať sa na výsledky kontroly a pod.
Mediácia/sprostredkovanie	Dokáže do svojho/transferového jazyka pretlmočiť a sprostredkovať hlavné body ústneho rozhovoru alebo písomného textu týkajúceho sa témy zdravia, zdravotného stavu alebo lekárskych či psychologických odporúčaní. Dokáže sprostredkovať pokyny a rady inej osoby (napr. lekára) zo slovenčiny do svojho/transferového jazyka. Dokáže do svojho/transferového jazyka pretlmočiť a zhrnúť podstatné body či konkrétne informácie z textu, videa, nahrávky a sprostredkovať význam inej osobe.

Sociokultúrny kontext

- číslo na rýchlu zdravotnú pomoc (RZP) a tiesňovú linku 112
- zdravotníctvo, verejné a súkromné zdravotnícke zariadenia (nemocnice, polikliniky), spoplatnenie služieb
- zdravotné poistenie a platby za štandardné i nadštandardné úkony
- systém výmenných lístkov na odborné vyšetrenie
- pozná systém zdravotnej starostlivosti na Slovensku (lekárov-špecialistov), nedostatok niektorých špecialistov (neurológov, zubárov, alergiológov)
- možnosti ošetrenia, hospitalizácie a spôsob úhrady liekov a zdravotnej starostlivosti
- e-recepty
- čakanie u lekára – poradové čísla alebo objednávkový systém (za príplatok)

Druhy textov

- príbalové letáky, lekárske správy
- dialógy, súvislé texty, články o zdraví
- reklamy na lieky, plagáty u lekára
- lekárske dotazníky o anamnéze, propagačné brožúrky o zdravej výžive a psychickom zdraví
- life-stylové časopisy, life-stylové videá a tutoriály

Jazykové prostriedky

Lexika

Ľudské telo

časti tela: hruď, pás, bok, zadok, lakeť, zápästie, plece, rameno, stehno, lýtko, členok

tvár: čelo, brada, líce, obočie, mihalnice/riasy, fúzy

vnútro tela: chrbtica, kosť, kĺb, sval, nerv, krv, moč, stolica, hormón, kyslík, pulz

vnútorné orgány: mozog, jazyk, pľúca, srdce, žalúdok, obličky, pečeň, črevá

zmysly: zrak, sluch, čuch, chuť, hmat

dotýkať sa/dotknúť sa *niečoho/niekoho*

Symptómy

príznak/symptóm, ochorenie, zvýšená/vysoká teplota, horúčka, bolesť, únava, kašeľ, slabosť, hnačka, zápcha, vracanie, intolerancia, hormonálne zmeny, žalúdočné problémy

opuchnutý, zlomený, poranený

krvácať
vracať
svrbieť
škrabať sa
potiť sa
kašľať/zakašľať
liečiť sa na *niečo*
vyliečiť sa z *niečoho*

Svrbí ma pokožka.
Točí sa mi hlava.
Krváca mi rana.
Tečie mi krv z nosa.
Uštipla ma včela.
Štípe ma to.
Bolí to, keď sa hýbem.
Je to ostrá/tupá bolesť.

Vyšetrenie u lekára

(lekárske/bežné) vyšetrenie, ošetrenie rany, (krvný) test, odber/odbery, röntgen, sonografia/sono (hovor.), preventívna (lekárska) prehliadka, kontrola, očkovanie

vyšetrovať/vyšetriť *niekoho*
ošetrovať/ošetriť *niekoho*
testovať *niekoho* na *niečo*

zobrať krv *niekomu*
urobiť testy *niekomu*
dohodnúť si termín u lekára
objednať sa na kontrolu/vyšetrenie
doniesť moč/stolicu
prísť/byť nalačno
merať/odmerať teplotu/tlak/pulz
vyzliecť sa do/od pol pása
poslať pacienta na sono/röntgen
poslať výsledky testov
prísť na kontrolu k lekárovi
ísť na PN-ku
dať žiakovi/študentke ospravedlnenku
vypísať priepustku
vypísať recept
predpísať lieky/antibiotiká
vyzdvihnúť (si)/vybrať (si) lieky

Kedy budú výsledky?
Kedy mám prísť na kontrolu?
Potrebujete ďalšie vyšetrenie.
Zoberte si poradové číslo.

Diagnózy

baktéria, vírus, zápal, rana, angína, chrípka, nádcha, víróza, infarkt,

Gramatika

verbálny aspekt – imperfektívne a perfektívne verbá
(strácať/stratiť, ošetrovať/ošetriť, liečiť/vyliečiť, chudnúť/schudnúť)

imperatív
(vyzlečte sa, oblečte sa, nebojte sa, dýchajte)

imperatív vs. **aspekt**
vyjadrenie zákazu/prosby – častejšie pomocou imperfektívnych verb
(Nepíšte to, prosím, na papier. Neužívajte liek pred jedlom!)

vyjadrenie príkazu/odporúčania – častejšie pomocou perfektívnych verb
(Objednajte sa na recepcii. Zoberte si poradové číslo.)

datív singuláru – fixácia
(volať lekárovi/lekárke, lieky proti bolesti, zmerať teplotu pacientovi/pacientke)

datív plurálu – systematické vysvetlenie
demonstratívum ***tým***
personálne pronominá ***mi/mne, ti/tebe, im/nim***
numeráliá ***dvom, trom, štyrom, piatim, desiatim***

bezpredložkový:
verbá s datívom
(tykať študentom, veriť kamarátom, vyhovovať klientom, vyhýbať sa hádkam)

predložkový:
prepozície ***k/ku, vďaka, kvôli, napriek, naproti, oproti, proti, voči***
(k pacientom, vďaka liekom, voči pacientom)

väzba verb s akuzatívom a datívom
(ukazovať prezentáciu študentom, darovať hračky deťom, želať skoré uzdravenie pacientom, niesť lieky rodičom)
väzba verb s personálnymi pronominami
(Zoberieme vám krv. Odmeriame vám tlak. Skontrolujeme vám moč.)

neosobné verbá + datív *(Nechutí mi jesť. Točí sa mi hlava.)*
neosobné verbum ***byť*** + datív *(Čo vám je? Je mi zle. Je mi na vracanie.)*

kongruencia atribútu v rode, čísle a páde *(tým mojim piatim šikovným študentom)*

prepozície na vyjadrenie účelu ***na, proti, kvôli, od***
(liek od bolesti, proti zápalu, na tlak)

pluráliá tantum v názvoch častí tela a ochorení
(kiahne, ústa, pľúca)

vysoký/nízky krvný tlak, tehotenstvo, žltačka, alergia, depresia, cukrovka, rakovina, pandémia, epidémia

popáliť sa
porezať sa

byť prechladnutý/-á
mať *niečo* zlomené/opuchnuté/poranené
mať chrípku/nádchu
dostať kiahne/depresiu

Liečba

tabletka, pilulka, antibiotiká, vitamíny, sirup, (liečivá) masť, náplasť, obväz, liek proti bolesti, voľnopredajný liek, lieky na recept/na predpis, sprej do nosa, kvapky do očí/nosa, injekcia, infúzia, očkovanie, operácia, vedľajší účinok, komplikácia

vyzdravieť
liečiť sa/vyliečiť sa
účinkovať/zaúčinkovať
rodiť/porodiť
liečiť *niekoho*
operovať *niekoho*
ochorieť na *niečo*
liečiť sa na *niečo*

byť alergický/-á na *niečo*
mať komplikácie pri/po *niečom*
mať (chronické) problémy s *niečím*
mať alergiu na *niečo*
očkovať *niekoho* proti *niečomu*
obviazať ranu
natrieť chrbát
užívať/užiť lieky
brať/zobrať lieky
pichnúť/dať injekciu/infúziu
čakať dieťa/byť tehotná
mať ľahký/ťažký pôrod

Lieky musíte užívať pravidelne.
Jej/jeho stav sa zlepšuje/zhoršuje.
Je vo vážnom/kritickom/stabilizovanom stave.

Prvá pomoc

záchranka, sanitka, pohotovosť, urgentný príjem/urgent, nehoda, autonehoda

rýchlo, súrne, silno, slabo, opakovane, intenzívne, okamžite, urgentne

odpadnúť
zraniť sa
zomierať/zomrieť
asistovať *niekomu*
pomáhať/pomôcť *niekomu*
opakovať *niečo* po *niekom*

byť zranený/-á
byť v šoku
byť v bezvedomí
držať *niekoho* za ruku
dať prvú pomoc *niekomu*
podať vodu/jedlo *niekomu*
zabaliť *niekoho* do deky
podať *niekomu* pomocnú ruku
mať bolesti
neprežiť nehodu
strácať/stratiť vedomie
zmerať tlak/teplotu
skontrolovať dýchanie

Zavolajte sanitku/záchranku!
Sanitka/pomoc je na ceste.
Viete mu/jej dať prvú pomoc?
Opakujte po mne.

Zdravotný systém na Slovensku

pohotovosť, centrálny príjem, chirurgické/interné/detské oddelenie, ambulancia, ordinácia, ordinačné hodiny, hospitalizácia, kúpele, zdravotná poisťovňa, poistenie, preukaz poistenca, zdravotná karta,

Slovotvorba

sufix **-ia** v prevzatých slovách
(alergia, hospitalizácia, socializácia, injekcia, infúzia, komplikácia)

Syntax

transformácia priamej reči na nepriamu reč
imperatív → konjunkcia ***aby*** *(Lekár povedal, aby som začal cvičiť.)*
otázka → konjunkcia ***či*** *(Pacient sa opýtal, či smie už odísť.)*
oznamovacia veta → konjunkcia ***že*** *(Lekárka povedala, že to je chrípka.)*

účelové vety s konjunkciou ***aby***
(Jem veľa zeleniny, aby som bol zdravý. Chodím plávať, aby ma nebolel chrbát.)

e-recept, výmenný lístok (odporúčanie od lekára)

lekári špecialisti/lekárky špecialistky (podľa potreby + ženský ekvivalent): detský lekár/pediater, všeobecný/obvodný/praktický lekár, interný lekár/internista, zubný lekár/zubár, ženský lekár/gynekológ, očný lekár, urológ, neurológ, kardiológ, psychológ, psychiater

poistiť sa
poslať/odviezť *niekoho* do nemocnice

byť poistený/-á
ísť na vyšetrenie k očnému/ušnému/krčnému lekárovi
ležať v nemocnici
preplatiť náklady cez poisťovňu
mať/nemať poistenie

Čo vám je?
Máte ťažkosti?
Zle sa vám dýcha?
Cítite bolesť v krížoch?
Mám silné bolesti.
Nechutí mi jesť.

Fyzické a psychické zdravie

duševné zdravie, pravidelné cvičenie, disciplína, motivácia, rovnováha/balans, terapia, pozitívny/negatívny vplyv, pozitívne myslenie, nádej, stres, diéta, váha/hmotnosť, výška

terapeut/-ka

upokojiť sa
chudnúť/schudnúť
priberať/pribrať
vyhýbať sa *niečomu*

byť v dobrej kondícii
byť v pohode
cítiť sa osamelý/-á
mať depresiu
mať psychické problémy
mať/nemať nádej
uvoľniť sa/svaly
posilniť imunitu
zlepšiť kondíciu/koordináciu

Vďakabohu, už mu/jej je lepšie!
Chvalabohu, zlepšuje sa to!
Terapia/liečba bola úspešná.
Som z vás/teba nervózny/-a!
Potrebujem pomoc/lieky/terapiu!

Tematický okruh 10: **Médiá a internet**

Komunikačné jazykové činnosti a stratégie	Komunikačné ciele
Recepcia	
Počúvanie s porozumením	Dokáže porozumieť hlavným myšlienkam a podstatným informáciám z rozhovorov a prejavov o médiách a používaní internetu v širšiom zmysle. Dokáže sledovať hlavné body monológu alebo nejakej diskusie. Dokáže porozumieť kratšiemu jednoduchšiemu prejavu naratívneho charakteru, napr. zážitku, príbehu z prostredia sociálnych sietí alebo z rozhovorov s AI.
Audiovizuálna recepcia	Dokáže rozoznať alebo odhadnúť význam nových slov z kontextu videí a filmov s titulkami.
Čítanie s porozumením	Dokáže porozumieť informáciám a pozná význam základných i špecifických pojmov pomenúvajúcich médiá, vrátane základných druhov aktivít, ktoré prostredníctvom médií bežne využíva. Dokáže rozumieť inštrukciám a pokynom napr. v nastavení telefónu, pri vyhľadávaní na internete a na sociálnych sieťach. Dokáže dobre porozumieť emailom a textovým správam z bežného života. Dokáže pomerne rýchlo rozoznať tému, obsah a dôležitosť článkov z médií, napr. o technologických novinkách.
Produkcia	
Ústny prejav	Dokáže slovne opísať zážitky, pocity a reakcie, napr. ako využíva sociálne siete, aké sú ich výhody a nevýhody. Dokáže porozprávať príbeh, kde si nedostatky v slovnej zásobe nahrádza jednoduchými opismi.
Písomný prejav	Dokáže napísať opis udalosti, reálnej alebo imaginárnej, napr. z videa na internete. Dokáže jednoduchým jazykom komentovať obsah na sociálnych sieťach na celý rad tém v rámci svojej oblasti záujmu. Dokáže jasne naznačiť chronologickú postupnosť v naratívnom texte.
Interakcia	
Ústna	Dokáže si vymieňať, kontrolovať a potvrdzovať informácie a riešiť menej bežné situácie a vysvetliť, prečo je niečo problém. Dokáže vstúpiť nepripravený/-á do konverzácie o známych témach, ktoré sú relevantné pre jeho/jej osobný život a vyjadrovať svoje osobné vlastné názory.
Písomná	Dokáže zostaviť list/email/správu, kde dokáže vysvetliť, čo považuje za dôležité. Dokáže podať sťažnosť, požiadať o vysvetlenie rozdielu a položiť doplňujúce otázky. Dokáže odpovedať na inzerát a zostaviť základný formálny list, napr. podať sťažnosť a požiadať o riešenie.
Online	Dokáže uverejniť zrozumiteľný príspevok v online diskusii na tému, ktorá ho/ju zaujíma a reagovať na pripomienky.

Mediácia/sprostredkovanie	Dokáže odovzdať konkrétne informácie z verejných oznamov a správ, návodov alebo pokynov, ak sú vyjadrené zrozumiteľne, prirodzeným tempom alebo jasne formulované. Dokáže do svojho/transferového jazyka preložiť a sprostredkovať význam dôležitých informácií z čítaného alebo počutého textu o médiách a internete a vytvoriť z nich krátky abstrakt/zhrnutie zjednodušeným jazykom. V skupinovej diskusii dokáže klásť otázky a vyzvať ľudí, aby objasnili svoje úvahy alebo sprostredkovať otázku, požiadavku, názor alebo pokyn.

Sociokultúrny kontext

- webové stránky aktuálneho diania a spravodajstva na Slovensku
- tlačené médiá, noviny, časopisy, klasické rádio ako obľúbené zdroje informácií u staršej generácie
- sociálne siete a rôzne zdroje informácií a ich vplyv na verejnú mienku a politické názory Slovákov
- dôvera Slovákov voči tradičným médiám ako sú rozhlas a televízia
- využívanie sociálnych sietí a aplikácií
- bezpečnosť na internete, Slováci a konšpiračné teórie a dezinformácie

Druhy textov

- dialógy, emaily, textové správy, komentáre
- rozhlasové, televízne, online rozhovory, podcasty
- umelecké texty – charakteristika a opis osoby, príbehy
- formuláre – osobný dotazník, ankety
- titulky, články, online profily, blogy
- webové stránky, reklamy, plagáty, billboardy
- návody na obsluhu zariadenia

Jazykové prostriedky

Lexika

Typy médií

tradičné médiá: tlač, noviny, rozhlas, televízia, časopis
článok, titulok, štúdio, televízna/rozhlasová stanica, živé vysielanie, vysielanie pre deti/dospelých, televízna relácia, zábavný program, vedomostná súťaž, reality/talk show, hlavné/ranné/denné/večerné správy, reportáž, reklama

novinár/-ka, žurnalista/-ka, moderátor/-ka, hosť/hostka

novinový, televízny, rozhlasový, printový, detský, zábavný, informačný, mediálny, denný, večerný, týždenný, mesačný, ročný

publikovať *niečo*
vysielať *niečo*
vydávať/vydať *niečo*

sledovať seriál/film

moderné médiá: internet, webová/internetová stránka, podcast, sociálna sieť, (youtubový) kanál, virtuálna realita, obsah

bloger/-ka, influecer/-ka, follower/-ka, youtuber/-ka

internetový, webový, sociálny, virtuálny, virálny, digitálny

obdivovať *niekoho/niečo*
komentovať *niekoho/niečo*
googliť (si)/vygoogliť (si) *niečo*
ovplyvňovať/ovplyvniť *niekoho/niečo*

ovládať zariadenie
nahrávať/nahrať video/podcast
sledovať *niekoho* na sociálnej sieti
overovať (si)/overiť (si) informácie

Sociálne siete

osobný/verejný/súkromný účet, profil na sociálnej sieti, selfie, smajlík, emotikon, príspevok/post, komentár, názor, virálne video, nastavenie

užívateľ/-ka, sledovateľ/-ka

osobný, verejný, súkromný

scrollovať/skrolovať
hejtovať *niekoho/niečo*
postovať/postnúť *niečo*
vyhľadávať/vyhľadať *niečo*
blokovať/zablokovať *niekoho/niečo*
nastavovať/nastaviť *niečo*
zdieľať/šérovať *niekomu niečo*
lajkovať/lajknúť *niekomu niečo*
porovnávať/porovnať *niečo s niečím*
diskutovať *o niečom*
písať si *s niekým*

byť opatrný/-á
byť aktívny/-a na sociálnej sieti
udržiavať kontakty s *niekým*
prezentovať (sa) *nejako* niekde

uverejniť príspevok
robiť si/urobiť si selfie
dať/použiť filter
sťahovať/stiahnuť hudbu/filmy
zapamätať si/zadať heslo
chrániť si súkromie
zavesiť fotku/post/video niekam
vyjadrovať/vyjadriť názor
poslať *niekomu* link/odkaz na video
šíriť informácie/dezinformácie
ukazovať falošnú identitu

Mobilný operátor a internet

balík služieb, internetové/mobilné služby, optický/káblový internet,

Gramatika

tvrdá výslovnosť de, te, ne, le, di, ti, ni, li v cudzích slovách
(automatizovať, aplikovať, identita, marketing)

verbálny aspekt – imperfektívne a perfektívne verbá
(hroziť/ohroziť, ovplyvňovať/ovplyvniť, vyhľadávať/vyhľadať, porovnávať/porovnať, rozširovať/rozšíriť)
supletívne formy
(hovoriť/povedať, brať/vziať, klásť/položiť)
obojvidové verbá
(odpovedať – odpovedám/odpoviem/budem odpovedať, absolvovať – absolvujem/budem absolvovať, venovať [sa], promovať)

kondicionál vo funkcii rady a odporúčania pomocou verb ***mať, môcť***
(Mal by si byť menej na internete. Mohla by si sa pripojiť.)

datív vs. **akuzatív singuláru a plurálu** – fixácia
bezpredložkový – frekventované verbá
(poslať správu frajerke, napísať odkaz kolegovi, zdieľať video kamarátovi)

akuzatív singuláru a plurálu – fixácia
(zavesiť fotografie, zdieľať video, komentovať fotku)

lokál singuláru a plurálu – fixácia
(na webe, na internete, v emaile, v správe, video o basketbalistoch, komentár o političke, písali o hrozbách, čítal som o úrokoch, dozvedela som sa o voľbách)

slovné spojenie verba ***byť*** + adjektívum + infinitív
(Je zbytočné o tom hovoriť.)

demonstratíva *tento, táto, toto, tamten, tamtá, tamto* a ich deklinácia
(v tomto videu, o tamtom komentári)

partikuly *najmä, hlavne*

Slovotvorba

odvodzovanie adjektív od substantív
(osoba – osobný, verejnosť – verejný, súkromie – súkromný, čas – časový, informácia – informačný, závislosť – závislý)

mobilný paušál, kredit, akciová cena, mesačná platba, elektronická faktúra, SIM-karta, aplikácia, obmedzené/neobmedzené dáta, nekonečné hovory, najnovší model, router/modem, silný/slabý signál, dobré/zlé pripojenie, rýchlosť, platnosť

výhodný, nekonečný

nabíjať (si)/nabiť (si) telefón/tablet
pripojiť sa na wifi/internet
dobiť kredit

záruka platí do

Funkcia médií

informovať: vplyv, verejnosť, správy, aktuality, aktuálna udalosť, zdroj informácií

vzdelávať: verejná diskusia/debata, dokumentárny film

zabávať: kultúra, odpočinok, celebrita

propagovať: reklama, inzercia, produkt, cieľová skupina, logo, slogan

spoločenský, dokumentárny, bulvárny, reklamný, aktuálny

propagovať *niečo*
zabávať *niekoho*
zabávať sa na *niečom*
túžiť po *niečom*
vplývať na *niekoho/niečo*
informovať *niekoho* o *niečom*
presviedčať/presvedčiť *niekoho* o *niečom*

robiť *niekomu/niečomu* reklamu
platiť *niekomu* za reklamu

Bezpečnosť na internete

súkromie, dáta, ochrana súkromia, riziko, hoax/falošná správa, pravdivá/nepravdivá informácia, dôvera/nedôvera

pravdivý, nepravdivý, falošný, citlivý, opatrný

ohroziť *niekoho/niečo*
dôverovať *niekomu/niečomu*
hroziť *niekomu niečo*
chrániť (sa) pred *niekým/niečím*
spoľahnúť sa na *niekoho/niečo*

šíriť dezinformácie

Ste si istý/-á?

Syntax

slovosled substantív a pronomín v akuzatíve a datíve
(poslať správu manželke/poslať manželke správu/poslať jej ju; písať mail šéfovi/písať šéfovi mail/písať mu ho)

transformácia priamej reči na nepriamu – fixácia
imperatív → konjunkcia ***aby***
(Dostali sme dôležitý email, aby sme opustili budovu školy.)

oznamovacia veta → konjunkcia ***že***
(V novinách písali, že sa šíria dezinformácie o univerzitách.)

temporálne súvetia s konjunkciami ***keď, kým, ako***
(Keď sme pozerali fotky na Instagrame, objavili sme tam niečo zaujímavé.)

Tematický okruh 11: **Kultúra a umenie**

Komunikačné jazykové činnosti a stratégie	Komunikačné ciele
Recepcia	
Počúvanie s porozumením	Dokáže porozumieť hlavným myšlienkam a špecifickým informáciám z rozhovorov, prejavov na tému kultúry a umenia, napr. obsah filmu a zameranie výstavy/koncertu/umeleckého predstavenia. Dokáže na uspokojivej úrovni porozumieť nosnej téme dlhšieho prejavu naratívneho charakteru.
Audiovizuálna recepcia	Dokáže porozumieť podstatným informáciám vo väčšine filmov, televíznym správam, programom a diskusným reláciám vysielaným naživo alebo zo záznamu, pokiaľ sú s titulkami.
Čítanie s porozumením	Dokáže získať relevantné informácie z textov o kultúrnom dianí, napr. z plagátov, informačných letákov a brožúr. Dokáže rýchlo rozoznať obsah a dôležitosť novinových článkov a iných populárno-náučných textov, ktoré informujú o umení a kultúre. Dokáže porozumieť dôležitým informáciám z autentických textov, vyhľadať špecifické informácie, pokiaľ v nich nie je priveľa skratiek.
Produkcia	
Ústny prejav	Dokáže jednoduchým spôsobom opísať zážitok, pocity z kultúrneho predstavenia, filmu alebo prečítanej knihy. Dokáže vyjadriť súhlas alebo nesúhlas s myšlienkami a vyjadreniami vo filme či v divadle. Dokáže jednoduchým spôsobom opísať dej filmu či knihy ako lineárny sled myšlienok, pričom nedostatky v slovnej zásobe nahrádza jednoduchými opismi.
Písomný prejav	Dokáže napísať jednoducho členený podrobný opis zážitku a pocitov, ako reakciu na filmové, divadelné alebo iné umelecké predstavenie. Dokáže napísať dej alebo príbeh filmu, knihy, seriálu či krátkeho videa ako jednoduchý súvislý text v lineárnej postupnosti a nekomplikovaným jazykom zhrnúť hlavné myšlienky. Dokáže vyjadriť vlastný názor aj s odôvodnením.
Interakcia	
Ústna	Dokáže vhodným spôsobom vyjadriť osobný názor v spontánnom dialógu a vymieňať si informácie, ktoré sú zaujímavé a relevantné na známe témy z oblasti kultúry, akými sú filmy, knihy či hudba. Dokáže vstúpiť nepripravený/-á do konverzácie o známych témach a požiadať o vysvetlenie alebo doplnenie informácií k téme kultúra a umenie.
Písomná	Dokáže napísať súkromný list, kde vie vyjadriť myšlienky jednoduchým spôsobom na tému kultúry, hudby, filmu alebo literatúry, ako aj opísať zážitky a pocity.

Online	Dokáže uverejniť zrozumiteľný príspevok v online diskusii a reagovať na pripomienky druhých.
Mediácia/sprostredkovanie	Dokáže zhrnúť a do svojho/transferového jazyka sprostredkovať hlavné body a obsah ústneho rozhovoru, článku alebo prednášky o kultúrnych témach. Dokáže zhrnúť podstatné body textu, videa, nahrávky a sprostredkovať vo svojom/transferovom jazyku význam inej osobe. Dokáže si počas prednášky robiť poznámky vo forme dôležitých bodov zo známej témy a sprostredkovať ich inej osobe.

Sociokultúrny kontext

- známe slovenské osobnosti z oblasti kultúry a umenia (historické i súčasné)
- vzťah Slovákov ku kultúre
- znalosť divadiel, múzeí a iných kultúrnych inštitúcií v Bratislave, typy divadiel
- vhodné oblečenie do divadla, na kultúrne podujatia
- ceny lístkov do kina, divadla, na koncerty
- letné festivaly, kultúrne podujatia, kultúrne letá v slovenských mestách

Druhy textov

- dialógy, emaily, osobné listy
- textové správy, komentáre o umení a osobnostiach
- rozhlasové, TV, online rozhovory, podcasty
- charakteristika a opis osoby, príbehy
- titulky, články, rozhovory v novinách a časopisoch
- online profily, blogy
- eseje, správy, úryvky z kníh a filmov

Jazykové prostriedky

Lexika

Kultúra

kultúra, folklór, kultúrne podujatie, kultúrna akcia

kultúrny, tradičný, moderný, folklórny, ľudový, nádherný, neuveriteľný

rozvíjať *niečo*
ochraňovať/ochrániť *niečo*
udržiavať/udržať *niečo*

ísť na kultúru (hovor.)

Druhy umenia

film a seriál: kino, plátno, filmové štúdio, réžia, žáner, film, seriál, dokument, prvá/druhá časť (seriálu), prvá/druhá séria, titulky, dabing, film/seriál v originálnom jazyku/s titulkami, komédia, dráma, krimi/kriminálka, detektívka, triler, horor, scéna, hlavná/vedľajšia postava, maska, kamera, obraz, zvuk, cena, filmový festival

režisér/-ka, divák/-čka

romantický, historický, detektívny, komediálny, akčný

dokumentárny, kriminálny, filmový, seriálový, kreslený, animovaný

odohrávať sa *niekde*

byť filmový/seriálový fanúšik
byť určený pre *niekoho*
pozrieť si film/seriál/dokument
natáčať/natočiť film
hrať vo filme
získať cenu
zaujať diváka
mať divácky úspech

Kedy to dávajú?
Kto tam hral?
Hrá tam môj obľúbený herec.
Dej sa odohráva v malom mestečku.
Zdá sa mi, že ten film bol slabý.
film/seriál na základe skutočnej udalosti

divadlo: komédia, dráma, tragédia, opera, opereta, činohra, muzikál, program opery/baletu/činohry, hľadisko, javisko, scéna, opona, (divadelné) predstavenie, premiéra, vstupenka/lístok do divadla, potlesk, kostým

vypredané, zrušené

tlieskať *niekomu/niečomu*

byť na predstavení
ísť do divadla/na predstavenie
rezervovať/vyzdvihnúť lístky

Predstavenie je už vypredané.
Dnešné predstavenie je pre chorobu zrušené.
Opera trvá dve hodiny, 30 minút s prestávkou.
Čo dnes hrajú?
Čo dávajú v SND?
Opona sa zdvihla/spadla.

hudba, spev, tanec: vystúpenie, hudobný žáner, umelecký/tanečný súbor, orchester, kapela, moderná/vážna/klasická hudba, pieseň/pesnička, skladba

skladateľ/-ka, interpret/-ka, klavirista/-ka, huslista/-ka, operný/-á spevák/-čka, dirigent/-ka

hudobný, profesionálny, umelecký, tanečný, klasický, vážny, popový, rockový

Gramatika

verbálny aspekt – imperfektívne a perfektívne verbá

futúrum
(uvidíme sa v divadle/pozrieme si seriál/budeme sa prechádzať po meste)

reflexívne verbá V.
reflexíva tantum ***páčiť sa, zdať sa***
(páči sa mu ten seriál, zdá sa jej nudný)
reflexívum ***sa*** ako vyjadrenie vzájomnosti
(stretneme sa, uvidíme sa, počujeme sa, poznáme sa)

dvojitá negácia
(Nikdy som nebol na opere. Nehovorila som s nikým.)

neosobné formy verb
zdať sa + D + ***že*** *(Zdá sa mi, že som to už videl/-a.)*
zdať sa + D + adjektívum *(Zdalo sa mi to nudné.)*

posesívne adjektíva a posesívny genitív
(Štúrova ulica, Sad Janka Kráľa)

genitív pôvodcu v singulári
(báseň od Hviezdoslava, obraz od Martina Benku, román Martina Kukučína)

adnominálny genitív
(festival vážnej hudby, vystúpenie folklórneho súboru)

akuzatív vs. **lokál** s prepozíciou ***na***
(ísť na festival, byť na festivale)

datív vs. **akuzatív**
(porozprávať príbeh kamarátom, odporúčať divákom film)

pronominá a ich deklinácia
(pozval ju, stretol sa s ním, kúpil jej ich)

adverbiáliá na vyjadrenie lokálnych vzťahov
(do divadla, v divadle, z divadla)

vzťahové adjektíva – adjektívum + substantívum
(kultúrne podujatie, folklórny festival, hudobná réžia)

nudiť sa *niekde*
baviť *niekoho niečo*
zaujímať *niekoho niečo*
páčiť sa *niekomu niečo*
očakávať *niečo/niekoho*
neznášať *niekoho/niečo*
užívať si/užiť si *niečo*
baviť sa na *niečom*
zabávať sa/zabaviť sa na *niekom/niečom*

byť spokojný/-á/nespokojný/-á
byť sklamaný/-á/prekvapený/-á/šokovaný/-á
byť hviezdou programu/večera
ísť na koncert
byť na koncerte
skladať hudbu/zložiť pieseň
mať dobrý pocit z *niečoho*
hrať na hudobnom nástroji
vystupovať/vystúpiť na koncerte
pripraviť skvelú šou/show

Stálo/Stojí to za to!
Oplatí sa to vidieť.
Baví/bavilo ma to.
Zaujíma ma to.
To znie dobre.
Nevyrušuj.
Bol to umelecký zážitok.
Odporúčam to vidieť.

literatúra: poézia, próza, báseň, román, novela, krimi, detektívka, fantasy, biografia, bestseller, literatúra pre deti/mládež, príbeh, obsah, hlavná myšlienka, emócia

hlavný/-á hrdina/-ka

ženský, historický, dobrodružný, romantický, detský

chápať/pochopiť *niekoho/niečo*
všímať si/všimnúť si *niečo*

čítať literatúru
prečítať/dočítať knihu/román
rozprávať/porozprávať príbeh
mať rád čítanie
mať obľúbeného/-ú autora/-ku

Čítanie ma baví!
Rád/rada vystupuje.

výtvarné umenie a dizajn: galéria, výstava/expozícia, kresba, portrét, obraz, fotografia, grafika, vernisáž, otvorenie výstavy

maliar/-ka, grafik/-čka, sochár/-ka, umelec/-kyňa

provokovať *niekoho*
obdivovať *niečo/niekoho*
zamýšľať sa/zamyslieť sa nad *niečím*

ísť na výstavu/do galérie
ísť si pozrieť výstavu
byť na výstave
vystavovať *niečo*
prechádzať sa po galérii
zastaviť (sa) pred obrazom/sochou
zaujímať sa o umenie
vytvoriť umelecké dielo

Kultúrne podujatia

filmový/hudobný/divadelný/folklórny festival, festival vážnej hudby, amfiteáter, šatňa, javisko/stage, zóna, toalety

organizátor/-ka festivalu, návštevník/-čka, pozvaný hosť/pozvaná hostka

vystupovať/vystúpiť *niekde*
navštevovať/navštíviť *niečo*

ísť na festival
byť na festivale

numerálià *obidvaja, obidve, obidva, obaja, oba, obe*
(obidvaja herci, obidve herečky, oba filmy, obe predstavenia)

neurčité pronominá
prefix **hoci-**
(hocikto, hocičo, hocikam, hocikde, hocikedy, hocikoľko)
sufix **-koľvek**
(ktokoľvek, čokoľvek, kamkoľvek, kdekoľvek, kedykoľvek, koľkokoľvek)

Slovotvorba

kompozitá – slová vzniknuté skladaním
(kinosála, činohra)

Syntax

nepravé priraďovacie súvetia dôsledkové s konjunkciami
a tak, a teda, a preto
(Chceli by sme vidieť nejakú komédiu, a tak/a teda/a preto ideme do divadla.)

Tematický okruh 12: **Reálie Slovenska**

Komunikačné jazykové činnosti a stratégie	Komunikačné ciele
Recepcia	
Počúvanie s porozumením	Dokáže porozumieť hlavným myšlienkam a konkrétnym informáciám z rozhovorov u lekára alebo v zdravotníckych zariadeniach. Dokáže pomerne dobre porozumieť radám a pokynom lekára alebo lekárnika ohľadom liečenia choroby a užívania liekov. Dokáže porozumieť prejavu naratívneho a faktického charakteru, napr. o príznakoch choroby, priebehu liečby alebo príbehu z prostredia nemocnice či u lekára.
Audiovizuálna recepcia	Dokáže porozumieť podstatným informáciám vo videách alebo televíznych reláciách, v ktorých sa hovorí o ľudskom tele a chorobách, pokiaľ obsahujú titulky.
Čítanie s porozumením	Dokáže pochopiť základný zmysel textov, inštrukcií pre pacienta, propagačných brožúr, rád o liečení bežných ochorení a o udržaní zdravej fyzickej a psychickej kondície. Dokáže rozoznať alebo odhadnúť význam nových slov k téme zdravia a liečenia chorôb na základe kontextu s využitím obrázkov a symbolov. Dokáže porozumieť dlhším textom a článkom o zdraví, rýchlo sa v nich zorientovať a nájsť dôležité podrobnosti.
Produkcia	
Ústny prejav	Dokáže jednoduchým spôsobom opísať svoj zdravotný stav, choroby z minulosti či aktuálne symptómy a komplikácie. Dokáže podať jednoduchý príbeh alebo opis, ako sa stal úraz, ako a kde ochorel/-a, opísať svoje pocity, pričom nedostatky v slovnej zásobe nahrádza jednoduchými opismi. Dokáže opísať podrobnosti o nehode, úraze, vyjadriť súhlas alebo nesúhlas s vyšetrením a odôvodniť svoj postoj.
Písomný prejav	Dokáže napísať jednoduchý súvislý text, opísať príznaky choroby a sformulovať príbeh a opis udalosti, ako sa stal úraz.
Interakcia	
Ústna	Dokáže pochopiť základné otázky, pokyny, informácie a odporúčania lekára a zdravotníckeho personálu pri vyšetrení. Dokáže vhodným spôsobom reagovať na podnety lekára, zdravotníckeho personálu alebo lekárnika v spontánnom dialógu a vysvetliť, v čom je problém či požiadať o pomoc. Dokáže požiadať lekára/zdravotnícky personál o vysvetlenie alebo doplnenie informácií k svojmu zdravotnému stavu a vyšetreniu, požiadať o podrobné pokyny.
Písomná	Dokáže porozumieť väčšine otázok v dotazníku týkajúcom sa anamnézy a správne/jednoducho na ne odpovedať. Dokáže zostaviť osobné listy i základné emaily/listy faktickej povahy, napr. požiadať o informácie o svojom zdravotnom stave.

Online	Dokáže sa informovať u lekára o svojom zdravotnom stave alebo o niekom inom, opýtať sa na výsledky kontroly a pod.
Mediácia/sprostredkovanie	Dokáže do svojho/transferového jazyka pretlmočiť a sprostredkovať hlavné body ústneho rozhovoru alebo písomného textu týkajúceho sa témy zdravia, zdravotného stavu alebo lekárskych či psychologických odporúčaní. Dokáže sprostredkovať pokyny a rady inej osoby (napr. lekára) zo slovenčiny do svojho/transferového jazyka. Dokáže do svojho/transferového jazyka pretlmočiť a zhrnúť podstatné body či konkrétne informácie z textu, videa, nahrávky a sprostredkovať význam inej osobe.

Sociokultúrny kontext

- základné zemepisné znalosti o Slovensku, prírodné, historické a kultúrne pamiatky
- slovenské geografické naj – kraje, mestá, pohoria, rieky, UNESCO pamiatky
- politický systém na Slovensku, meno prezidenta/-ky, premiéra/-ky, vládnucej strany, koalícia/opozícia
- štátne symboly
- stručná história Slovenska
- základné znalosti o faune a flóre na Slovenku
- počasie a štyri ročné obdobia na Slovensku

Druhy textov

- rozhovory, novinové články
- populárno-náučné texty, úryvky odborných článkov/prednášok
- faktografické texty, encyklopédie
- diskusné príspevky, blogy, referáty
- informačné texty, brožúry, letáky, katalógy, mapy
- legendy, príbehy

Jazykové prostriedky

Lexika

Príroda okolo nás

zemepisné pojmy: rozloha, km² (kilometer štvorcový), prírodné podmienky nadmorská výška

hory, pohorie, sopka, nížina, rovina, dolina, prales, skala, lúka, púšť, jaskyňa, pamiatka UNESCO, národný park, najsevernejšie/najjužnejšie/najnižšie/najvyššie miesto

Vysoké/Nízke Tatry, Gerlachovský štít – 2655 m n. m. (metrov nad morom)

prírodný, horský

ležať *niekde*
nachádzať sa *niekde*
rozdeľovať/rozdeliť *niečo*
hraničiť s *niečím* (Ukrajinou)

mať rozlohu 10 km² (kilometrov štvorcových)
mať spoločnú hranicu s Poľskom/Ukrajinou

svetové strany: na severe, na juhu, na západe, na východe krajiny, na strednom Slovensku, v strednej Európe

vodstvo: Dunaj, rieka, jazero, more, oceán, potok, vodopád, gejzír, priehrada, pobrežie, ostrov, polostrov

vodný, morský, umelý, hlboký, plytký, divoký

tiecť cez *niečo/niekam*

rastliny: tráva, list, koreň, strom, dub, lipa, kvet, tulipán, narcis, ruža, púpava

zvieratá: divoké/domáce zviera, medveď, kamzík, vlk, líška, jeleň, vták, labuť, kačka, hmyz, komár, mucha, motýľ, chrobák, pavúk

prírodný, lesný, domáci, poľnohospodársky, divý/divoký

rásť
kvitnúť
dozrievať/dozrieť
vyskytovať sa *niekde*
žiť v lese/mori

Na jar kvitnú stromy/všetko kvitne.

Mestá, obce, regióny

mestá a obce: obec, okres, kraj, okresné/krajské mesto, región, vidiek, kúpele, priemysel, poľnohospodárstvo, vinárstvo, remeslo, keramika
Bratislava, Košice, Banská Bystrica
Orava, Liptov

v blízkosti *niečoho,* neďaleko od *niečoho,* blízko pri *niečom*
20/100 km od *niečoho,* všade

mestský, dedinský, regionálny, krajský, okresný, vidiecky, banský, kultúrny, priemyselný, kúpeľný, liečivý, remeselný, termálny

nachádzať sa *niekde*

kultúrne a historické pamiatky: kaštieľ, skanzen, kostolík, hradby, architektúra, štýl, výzdoba, legenda
Uhorsko, Rakúsko-Uhorsko

pôvodný, historický, súčasný

obdivovať *niečo*

udržiavať *niečo* v dobrom stave
vážiť si históriu
zachovať kultúrne dedičstvo
mať úctu k histórii

Gramatika

verbálny aspekt – imperfektívne a perfektívne verbá
(oslavovať/osláviť, ozdobovať/ozdobiť, vstupovať/vstúpiť)

deagentné verbá
(pršať – prší/pršalo, snežiť – sneží/snežilo, blýskať sa – blýska sa/blýskalo sa)

pasívne participium v prézente, v préterite a vo futúre
(je/bol/bude založený/zvolený/zničený)

zvratné pasíva
(začať sa, skončiť sa)

nominatív plurálu – fixácia
(tie nížiny, široké polia, krásne vodopády, staré duby)

lokál singuláru a plurálu – fixácia
formy a prepozície **v/vo, na, pri, po, o**
(v mestách, na západe, na severnom Slovensku, pri Banskej Bystrici)

plurália tantum a ich deklinácia
(Tatry, Košice, Piešťany, kúpele, Vianoce, narodeniny)

demonstratíva a ich deklinácia
(pri tamtej rieke, v tomto meste)

adverbiáliá na vyjadrenie priestorových vzťahov
(neďaleko hranice, ďaleko od miest, blízko Tatier, pozdĺž rieky, uprostred hradu, okolo priehrady)

adverbiáliá na vyjadrenie času
(kedysi, veľmi dávno)

adverbiáliá na vyjadrenie frekvencie
(každý rok, každé dva roky, každých päť rokov, z času na čas, sem-tam)

prepozície na vyjadrenie času
v akuzatíve *(v ten istý deň, o dva roky, na budúci rok)*
v lokáli
(v roku 1843, v piatom storočí, na začiatku, na konci, po dvoch rokoch, v tom istom čase, v minulosti)
v inštrumentáli *(pred ôsmimi rokmi)*

Hrad sa zachoval v pôvodnom stave.

Ročné obdobia, počasie a klíma

klimatické podmienky: klíma, polárne/tropické/mierne podnebie

počasie: štyri ročné obdobia, obdobie dažďa/sucha, predpoveď počasia, teplota, hmla, dážď, búrka, sneh, mráz, ľad, dúha

zamračený, oblačný, chladný, daždivý, teplý, horúci, hmlistý, priemerný, šmykľavý, zasnežený, ľadový

hrmieť
pršať
mrznúť
blýskať sa
ochladiť sa
otepliť sa
klesať/klesnúť
stúpať/stúpnuť/vystúpiť
topiť sa/roztopiť sa
striedať sa *niečo* s *niečím*

predpovedať počasie

Sneh padá.
Často prší.
Ráno je hmla.
Fúka ľadový vietor.
Hrmí.
Blýska sa.

Politika štátu

vznik štátu: štát, historické obdobie, územie štátu

občan/občianka, obyvateľ/-ka

kedysi, dávno, v minulosti, v súčasnosti, v budúcnosti

vzniknúť
začať (sa)
založiť *niečo*/byť založený
spojiť (sa) s *niekým*
dohodnúť sa s *niekým*
rozdeliť (sa) na dve časti/dva štáty

priebeh existencie: vývoj

vyvíjať sa
fungovať
stať sa
diať sa

politický systém: parlament, parlamentná demokracia, monarchia, kráľovstvo, diktatúra, hlava štátu, vláda, politický systém, ministerstvo

politik/-čka, prezident/-ka, premiér/-ka, predseda/-níčka parlamentu, minister/-ka, kráľ/kráľovná, princ/princezná

vládnuť *niekde/niekomu*

riadiť krajinu/štát
mať moc

voľby: parlamentné/prezidentské voľby, eurovoľby, hlas, kampaň, politická strana

volič/-ka, kandidát/-ka, poslanec/-kyňa

hlasovať za *niekoho/niečo*
voliť *niekoho/niečo*

dať svoj hlas *niekomu*
kandidovať vo voľbách

štátne symboly: znak, symbol, vlajka, štátna hymna

symbolizovať *niečo*

členstvo v organizáciách: Európska únia, EÚ, eurozóna, Schengen, člen Európskej únie

byť/stať sa členom EÚ/NATO
vstúpiť do EÚ/NATO
vystúpiť z EÚ/NATO

Slovotvorba

odvodzovanie adjektív od pomnožných substantív
(Vianoce – vianočný, narodeniny – narodeninový, Tatry – tatranský, Košice – košická, kúpele – kúpeľný)

slovotvorné hniezda
(demokracia – demokratický, demonštrácia – demonštrovať)

Syntax

časové vety s konjunkciami ***vtedy, keď, kým***
(Začalo to, keď/vtedy štát vstúpil do Európskej únie. V jeho krajine bojovali, kým tu bol mier.)

temporálne vety s konjunkciami ***keď, kým***
(Keď budem veľa pracovať, budem zarábať. Kým si spal, pozerala som film.)

účelové súvetia s konjunkciou ***aby***
(Šetrím, aby som si mohol kúpiť auto.)

podmienkové vety
(Ak budeš veľa pracovať, zarobíš veľa peňazí. Keby si viac pracoval, zarobil by si viac peňazí.)

História

revolúcia, armáda, vojna, mier, povstanie, nepriateľ, víťazstvo, zbraň

vojak/-čka, víťaz/-ka

zaniknúť
skončiť sa
zničiť *niečo*
víťaziť/zvíťaziť nad *niekým/niečím*

byť zničený
bojovať proti nepriateľovi
bojovať za slobodu/nezávislosť

Porovnanie:

na rozdiel od *niečoho*
v porovnaní s *niečím*

byť podobný/rovnaký/iný/taký istý ako
byť odlišný od *niečoho*
byť rozdielny/rôzny

porovnávať/porovnať *niečo* s *niečím*
odlišovať sa od *niečoho*

vyzerať ako *niečo*

Súhrn gramatiky

1 Človek a jeho identita

znelostná asimilácia (spodobovanie) – fixácia* splývavej výslovnosti

konjugácia verb v prézente, préterite a futúre typu
pozvať, niesť, spať, stretnúť, vidieť, brať, vziať

kondicionál – použitie vo funkcii priania
(Chcel by som žiť na vidieku.)

nominatív plurálu – fixácia
aj sufixy maskulín **-i, -ovia, -ia** a alternácie konsonantov **k/c, ch/s**
(čašník – čašníci, Čech – Česi)
kongruencia atribútu v rode, čísle a páde
(tie naše dve milé dievčatá)

prechyľovanie – alternácie konsonantov **k/č, ch/š**, sufix **-ka**
(vnuk/vnučka, Čech/Češka)

akuzatív singuláru – fixácia

akuzatív plurálu – fixácia

akuzatív plurálu vs. **nominatív plurálu** – fixácia

väzby s pádmi a prepozíciami – akuzatív
podobať sa na + A
hnevať sa na + A
tešiť sa na + A
usmievať sa na + A
mať talent na + A
spomínať na + A
zvyknúť si na + A
byť hrdý na + A
mať právo na + A
mať podmienky na + A

deklinácia posesívnych pronomín
(bez môjho otca, o vašej svokre, s tvojou priateľkou, s mojím bratom)

deklinácia demonstratíva *taký*
(taký rozumný chlapec, takú dobrú svokru)

adjektívum *rád* na vyjadrenie súhlasu
(Rád prídem. Rada ťa uvidím.)

partikula *však* v otázke
(Dnes ideme do kina, však?)

Syntax

slovosled – aktuálne členenie výpovede
pozícia subjektu a objektu vo vete
(Adoptovali si dieťa. To dieťa si adoptovali.)

slovosled substantív a pronomín v akuzatíve a datíve
(poslať správu manželke, poslať manželke správu, poslať jej ju; písať mail šéfovi, písať šéfovi mail, písať mu ho)

rytmický princíp slovenského slovosledu
neprízvučné slová:
enklitiky/príklonky *(si, ťa, ti, som, by)*
proklitiky/predklonky *(keď, ak, aj)*

* Poznámka „fixácia“ je uvedená pri gramatickom jave, ktorý už bol v predchádzajúcich témach alebo na nižších jazykových úrovniach preberaný, ale pre danú tému je dôležitý, a preto sa v nej fixuje.

2 Štúdium a práca

písanie veľkých písmen (inštitúcie, adresy), **skratiek** *(PN)*, **značiek** a ich výslovnosť
(napr. tituly: Mgr. – magister/-ka, Ing. – inžinier/-ka, dr. – doktor/-ka, prof. – profesor/-ka, doc. – docent/-ka, PhD.)

verbálny aspekt – fixácia
tvorenie perfektívnych verb pomocou prefixov – frekventované verbá
(robiť/urobiť, písať/napísať, volať/zavolať)
tvorenie imperfektívnych verb pomocou sufixov – frekventované verbá
(podpísať/podpisovať, navštíviť/navštevovať, dostať/dostávať)
jednovidové verbá
(byť, mať, bývať, ležať, patriť, potrebovať)
odvodené formy verba ***písať:*** **na-, za-, od-, v-, pri-**
(napísať, zapísať, odpísať, vpísať, pripísať)

verbum *mať* v slovných spojeniach
(mať povinnosť, mať záujem, mať v pláne, mať za úlohu)

nominatív a akuzatív plurálu – fixácia
(To sú moje kolegyne a moji kolegovia. Poznám moje kolegyne/mojich kolegov. Položte tie dokumenty na stôl.)

prechyľovanie substantív pomocou sufixov **-ička, -ka, -yňa, -kyňa**
(archeológ/archeologička, vedec/vedkyňa, lingvista/lingvistka)

väzby verb s prepozíciami a pádmi – akuzatív a lokál
chodiť na + A
ísť na + A
prihlásiť sa na + A
slúžiť na + A
spomenúť si na + A
uchádzať sa o + A
študovať na + L
zdokonaliť sa v + L
dozvedieť sa o + L
podporovať niekoho v + L

substantivizované adjektíva a ich deklinácia – informatívne*
(nadriadený/-á, podriadený/-á, vedúci/-a)

demonstratívum *to* v odkazovacej funkcii a jeho slovosled
(Čo ste to chceli?)

adverbiáliá na vyjadrenie lokalizácie
(na fakulte, v škole, v ústave, na univerzite, v zamestnaní, na pohovore, na materskej dovolenke)

adverbiá spôsobu
(priamo, nepriamo, pracovne)

partikuly a ich pozícia vo vete
(iba, len, konečne, aspoň, mimochodom, takmer)

Slovotvorba

slovotvorné hniezda
(študovať – štúdium, študijný, študent/-ka, študentský; pracovať – práca, pracovník/-čka, pracovný)

kvantita v prefixoch verb a substantív
(zapísať – zápis, zápisník; vyrobiť – výroba, výrobný)

vzťahové adjektíva
(vedecký, akademický, školský, materský, rodinný)

Syntax

podraďovacia konjunkcia *aby*:
príčinné a predmetové súvetia
(Išiel do zahraničia, aby si zarobil peniaze. Chceli, aby študovala právo.)

* Poznámka „informatívne“ je uvedená pri gramatickom jave, ktorý sa v danej téme vyskytuje a je pre ňu príznačný, ale na tomto mieste sa ešte/už podrobne nevysvetľuje. Lektor/lektorka naň môže upozorniť, ak to uzná za potrebné.

3 Voľný čas a záľuby

rytmické krátenie
(pekný, krásny, svieži)

zmena kvantity vokálov v domácich a prevzatých slovách – v koreni slova
(hrať – hráč, plávať – plavec)

verbálny aspekt
tvorenie perfektívnych verb s formantom ***si***
(športovať/zašportovať si, hrať/zahrať si, cvičiť/zacvičiť si)
supletívne tvary
(brať/vziať, hľadať/nájsť, hovoriť/povedať)

reflexívne verbá I., II.
reflexíva tantum
(páčiť sa, stať sa, smiať sa, starať sa, všimnúť si)
reflexívne verbá – odlíšenie profesionálne a amatérsky
(lyžovať/lyžovať sa, korčuľovať/korčuľovať sa)
reflexívum ***sa*** na vyjadrenie reciprocity
(rozprávať sa, ľúbiť sa, hrať sa [spolu])

verbum *ísť* vs. ***chodiť***
(chodíme do kina, ideme na výstavu, pôjdeme do divadla, budem chodiť na balet)

neosobné tvary verb
(zaujíma ma futbal, nudí ma tenis, baví ma turistika, páči sa mi kempovanie)

adjektívum *rád/rada/radi/rady* + verbum
(Rád sa prechádzam. Radi chodíme do prírody.)

adjektívum rád/rada/radi/rady v spojení s verbom ***mať*** a akuzatívom
(Mám rada futbalové zápasy. Máme rady hokej.)

adjektívum *rád* v komparatíve
radšej + ***ako***
(Mám radšej futbal ako hokej.)
radšej + verbum
(Radšej sa prechádzam ako behám.)

adverbiá a adverbiáliá frekvencie
(vždy, nikdy, zriedka, občas, z času na čas)

verbá s akuzatívom na vyjadrenie záujmu a preferencie
hrať, milovať, preferovať + A
zaujímať sa o + A

komparácia adjektív a adverbií – fixácia
(pekný/krajší/najkrajší, obľúbený/obľúbenejší/najobľúbenejší)
(zle/horšie/najhoršie, veľa/viac/najviac)

slovné spojenia v komparácii
(viac ako, najviac zo všetkého)

demonstratíva *tento/ten/tamten, takýto, taký* v nominatíve

partikula *vôbec* + verbum v negácii
(vôbec nelyžujem)

Slovotvorba

deverbatíva tvorené sufixom **-nie** v nominatíve a akuzatíve
(lyžovanie, korčuľovanie, kreslenie)

sufixy **-ec, -ár, -iar, -kyňa, -ka** v pomenovaniach osôb
(plavec/-kyňa, bežec/-kyňa, lyžiar/-ka)

odvodzovanie substantív – pomenovanie miest pomocou sufixu **-isko**
(klzisko, ihrisko)

Syntax

vzťažné vety
relatívne pronomen ***ktorý*** vo všetkých pádoch v singulári
(Človek, ktorý vie plávať, je plavec. Pes, ktorého ste videli, je náš.)

transformácia priamej reči na nepriamu s opytovacími pronominami
kto, čo, kde, kam, kedy
(Zuzana: Kam ideš? – Zuzana sa ma opýtala, kam idem.)

stupňovacie konjunkcie *nielen, ale aj*
(Hral nielen basketbal, ale aj volejbal.)

písanie čiarky v súvetiach

4 Bývanie, životný priestor a ekológia

reflexívne verbá III.
zmena významu pri verbách
(nachádzať niečo/nachádzať sa, volať niekoho, niekam/volať sa, predstaviť niekoho/predstaviť sa, prechádzať niečím/cez niečo/prechádzať sa)

kondicionál na vyjadrenie želania
(rád by som kúpil, chcela by som kúpiť, páčilo by sa mi, chceli by sme predať)

kondicionál vo funkcii rady, odporúčania pomocou verb ***mať, môcť***
(Mal by si začať triediť odpad. Mohla by si menej jazdiť autom.)

lokál singuláru – fixácia

lokál plurálu – systematické vysvetlenie
demonstratívum ***tých***
numeráliá ***dvoch, troch, štyroch, piatich, desiatich***
personálne pronominá ***mne, tebe, ňom, nej, nás, vás, nich***
prepozície miesta *(kde?)* ***na, v/vo, pri, po***
(v mestách, na námestiach, po uliciach)
vyjadrenie témy s prepozíciou ***o*** *(o bytoch, o energiách)*
prepozícia času ***po*** *(po stretnutiach)*
kongruencia atribútu v rode, čísle a páde *(na tých dvoch miestach)*

lokál plurálu vs. **akuzatív plurálu**
otázka *kde?* ***na* + L** *(mať kvety na balkónoch, žiť na dedinách)*
otázka *kam?* ***na* + A** *(chodiť na koncerty, sadnúť si na stoličky)*
prepozície ***v/vo, o, na, po*** na vyjadrenie času
akuzatív
(v nedeľu, o dva roky, na budúci rok, po celú noc)
lokál
(v noci, v lete, v januári, v roku, o tretej, na začiatku, na konci, po dvoch rokoch)

lokál vs. **genitív**
vyjadrenie lokalizácie vs. **miesta a smeru**
otázka *kam?* ***do* + G** *(do obchodu, do izby)*
otázka *kde?* ***v/vo* + L** *(v obchode, v izbe)*

väzby s pádmi a prepozíciami – lokál
rozmýšľať o + L
záležať na + L
dohodnúť sa na + L
túžiť po + L

adjektívum *rád* v komparatíve
radšej + ako
(mám radšej mesto ako dedinu)
radšej + verbum
(radšej budem bývať vo svojom ako v podnájme)

deklinácia posesívneho pronomen *svoj* v pluráli
(vo svojich izbách)

adverbiálne pronominá
miesta: ***kde, niekde, nikde, tu, tam***
smeru: ***odkiaľ, kam, niekam, nikam, kadiaľ, tadiaľ, sem, tam***
času: ***kedy, odkedy, dokedy, niekedy, inokedy, dávno, predtým, vtedy, teraz, potom***
spôsobu: ***ako, nejako, nijako, tak, takto***

radové numeráliá a ich deklinácia
(zo štvrtého poschodia, na piaty inzerát)

partikuly *asi, určite, možno, vraj, pravdepodobne, snáď, naozaj, pravdaže*

partikuly *čím, čo* + komparatív a superlatív
(čím skôr, čo najskôr)

Syntax

priraďovacie súvetie vylučovacie s konjunkciami ***buď – alebo***
(Buď sa vrátim domov, alebo si kúpim byt v Bratislave.)

verbum *báť sa* v súvetiach
(Bála sa, že cena bude vysoká. Bál sa, aby nezvýšili nájomné.)

5 Obchody a nakupovanie

verbálny aspekt
tvorenie imperfektívnych verb pomocou sufixov
(kúpiť/kupovať, vymeniť/vymieňať, doručiť/doručovať, poslať/posielať, opraviť/opravovať)
tvorenie perfektívnych verb pomocou prefixov
(prať/vyprať/oprať, čistiť/vyčistiť, strihať/ostrihať, holiť/oholiť)

kondicionál na vyjadrenie želania, rady, návrhu, odporúčania
(rád by som si pozrel, chcela by som vyskúšať, mali by ste to vymeniť, opravil by som to)

reflexívne verbá IV.
reflexívum ***si***
(kúpiť si, objednať si, vyskúšať si + A)
personálne pronomen ***sebe/seba***
(Sebe nič nekúpili. Pre seba si vezmem iba tieto šaty.)

deklinácia personálneho pronomen *seba* vo všetkých pádoch
(bez seba, k sebe, pre seba, o sebe, so sebou)

deverbatíva v nominatíve, akuzatíve a informatívne **v genitíve**
(Sledovanie balíka je možné na webe. Žiadame o vrátenie peňazí. Zadajte adresu doručenia.)

genitív singuláru – fixácia
(liter mlieka, kilo cukru, 2 dkg šunkovej salámy, do košíka, z drogérie, vedľa trhu)

genitív plurálu – systematické vysvetlenie
prepozície ***do, z/zo, vedľa, blízko, neďaleko, okolo, od, okrem, počas, namiesto, pomocou, pozdĺž, prostredníctvom, u, uprostred, vrátane, za***
personálne pronominá ***ma/mňa, ťa/teba, jej/nej, ho/neho/jeho, nás, vás, ich/nich***
numeráliá ***dvoch, troch, štyroch, piatich, desiatich***
genitívne spojenie substantív *(balík služieb, obmedzenie dát, vrátenie peňazí)*
posesívny genitív *(auto mojich rodičov)*
vyjadrenie kvantity *(kilo jabĺk, dve balenia chipsov, 20 párov ponožiek)*
verbá s genitívom *(báť sa, dočkať sa, najesť sa, napiť sa, vzdať sa, zľaknúť sa)*
kongruencia atribútu v rode, čísle a páde *(bez tých dvoch zbytočných tašiek)*

deklinácia slova *peniaze*
(mám peniaze, veľa peňazí, o peniazoch, bez peňazí, s peniazmi)

deklinácia slova *percento*
(1 percento, 2 percentá, 5 percent)

prepozície účelu, príčiny, zreteľa a spôsobu
s genitívom: ***podľa, na základe***
(na základe žiadosti, podľa recenzie)
s datívom: ***vďaka, kvôli, proti***
(vďaka našim zákazníkom, kvôli vám, liek proti kašľu)
s akuzatívom: ***pre, na***
(pre chorobu kuriéra, mydlo na pranie)

komparácia adjektív a adverbií – fixácia
(čo je výhodnejšie, lepšie, krajšie, rýchlejšie, lacnejšie)

Syntax

príčinné konjunkcie *lebo/pretože*
(Idem do servisu, pretože mám defekt.)

dôsledkové konjunkcie *a preto, a tak*
(Mám dlhé vlasy, a preto/a tak chcem ísť ku kaderníkovi.)

odporovacia konjunkcia *a predsa*
(Chodili dlho po obchodoch, a predsa nič nenašli.)

6 Služby a komunikácia s inštitúciami

písanie veľkých začiatočných písmen v tvaroch pronomín *Vy, Váš, Ty, Tvoj*

verbálny aspekt
tvorenie imperfektívnych verb pomocou sufixov
(poslať/posielať, požičať/požičiavať, odstrániť/odstraňovať)
tvorenie perfektívnych verb pomocou prefixov
(šetriť/ušetriť, strihať/ostrihať, žehliť/vyžehliť, prať/vyprať)

imperatív – fixácia
(Zavolajte hasičov! Uhaste oheň! Vymeňte pneumatiku!)

kondicionál na vyjadrenie prosby, žiadosti, rady, návrhu a odporúčania
(Mohli by ste mi podať vodu? Mali by ste zavolať políciu!
Ohlásili by ste to na polícii?)

slovné spojenie *dať si* + infinitív s významom objednať si vykonanie platenej služby
(Chcem si dať opraviť auto. Dal si preložiť diplom.)

zvratné pasívum – informatívne
(Chladnička sa pokazila. Okno sa rozbilo.)

substantivizované adjektíva a ich deklinácia – informatívne
(školné, vreckové, prepitné, desiata)

komparácia adjektív s konjunkciami ***ako, než***
(Život v minulosti bol ľahší ako teraz.)

názvy čísel a ich deklinácia v singulári – čísla miestností, dopravných prostriedkov, čísla pokladní, poradové čísla: ***jednotka, dvojka, trojka, osmička***

vymedzovacie pronominá a ich deklinácia: ***každý, iný, všetko, všetci, všetky***

popieracie pronominá a ich deklinácia: ***žiadny, nijaký, nikto***

pasívne participiá a ich deklinácia podľa vzoru pekný – sufixy **-tý, -ený**
(opratý, vyčistený)

adverbiá spôsobu a miery
(obyčajne, expresne, doporučene, nakrátko)

vetné adverbium *treba/netreba* + infinitív
(treba zavolať políciu, netreba platiť poplatok)

vôľová modálnosť – verbum ***byť*** + particípium/adjektívum
(je potrebné, je vhodné, je zakázané)

partikuly a ich využitie v kontexte:
iba, len, konečne, naozaj, vôbec, určite, mimochodom, však, aspoň, takmer, skoro, možno, asi, tiež, aj

partikula *tak*
(tak dobre, tak zajtra)

Slovotvorba

deadjektívne verbá – odvodzovanie verb od adjektív
(silný – zosilniť, slabý – zoslabiť, dlhý – predĺžiť, krátky – skrátiť)

Syntax

vylučovacie súvetia s konjunkciami ***buď — alebo, alebo — alebo***
(Buď/alebo vám to vymeníme, alebo vám vrátime peniaze.)

vedľajšie vety s konjunkciu ***aby*** na vyjadrenie rady, prosby, odporúčania, žiadosti
(Vedúci mi poradil, aby som to reštartoval. Poprosila som ich, aby mi to vymenili.)

7 Jedlo, stravovanie a slávenie sviatkov

konjugácia verb – fixácia
(piecť, naliať, rezať, šúpať, mlieť)

verbálny aspekt – imperfektívne a perfektívne verbá
(prinášať/priniesť, odnášať/odniesť, ozdobovať/ozdobiť, šúpať/ošúpať, krájať/nakrájať, opekať/opiecť, smažiť/vysmažiť)

imperatív
(upeč/-te, postrúhaj/-te, pridaj/-te, vezmi/-te, zober/-te)

adjektívum *rád/rada/radi/rady* v slovnom spojení ***mať rád*** + akuzatív
(Deti nemajú rady horčicu.)

neosobné verbum *chutiť* + datív + nominatív
(chutí mi ten zákusok, deťom chutia cukríky)

deverbatíva v nominatíve a akuzatíve
(grilovanie, pečenie, varenie, strúhanie)

genitív singuláru a plurálu na vyjadrenie kvantity – fixácia
(pohár džúsu, kilo zemiakov, plátok šunky)

kvantifikátory
(veľa, málo, kilo, liter, vrecko, škatuľa, balík, kus, kúsok)

látkové substantíva
(múka, cukor, soľ, kakao)

inštrumentál singuláru a plurálu s prepozíciou ***s/so*** – informatívne
(s kyslou kapustou, s hranolkami)

datív a **genitív** s prepozíciami ***k/ku*** a ***bez***
(k mäsu, ku káve, bez majonézy, bez kofeínu)

zlomkové numeráliá + genitív
*(**polovica** chleba, **tretina** sviatkov)*

adverbiá času
(skoro, neskoro, skôr, neskôr, najskôr, predtým, najprv, potom, nakoniec)

partikuly *asi, okolo, približne, možno* a ich využitie v kontexte

Slovotvorba

odvodzovanie adjektív od substantív
vzťahové adjektíva
(narodeninová torta, vianočný stôl, detská porcia, slávnostné stolovanie)
sufixy **-ný/-ny** *(chutný, hladný, pôstny)*, **-ový** *(čerešňový)*,
-ský/-sky *(detský, vegetariánsky)*

Syntax

pozícia príkloniek – pronomín ***sa/si,*** pomocného verba ***byť,*** partikuly ***by***
(chcel by som ísť, môžem sa opýtať)

vzťažné vety so vzťažnými pronominami ***kto, čo, ktorý, aký***
(Môžem jesť len to, čo neobsahuje glutén. Neviem, kto to uvaril.)

priraďovacie súvetie zlučovacie s konjunkciami ***najprv – potom***
(Najprv pokrájame mäso, potom pridáme soľ a korenie.)

časové vety s konjunkciou ***keď***
(Keď je mäso uvarené, pridajte zeleninu.)

8 Cestovanie a dovolenka

verbálny aspekt – imperfektívne a perfektívne verbá
prefixy verba ***ísť***
(prichádzať/prísť, odchádzať/odísť, vchádzať/vojsť, vychádzať/vyjsť, prechádzať/prejsť, obchádzať/obísť)
prefixy pohybových verb **pri-, od-, pre-, do-, vy-, ob-**
(priletieť, pricestovať, odletieť, odcestovať, obísť)

inštrumentál singuláru – fixácia
bezpredložkový
(cestovať lietadlom, loďou; cestou na letisko)
predložkový:
prepozície na vyjadrenie miesta: ***pred, nad, pod, za, medzi***
prepozície na vyjadrenie času: ***pred*** *(pred rokom, pred mesiacom)*
prepozícia ***s/so*** *(Na dovolenku ideme s cestovnou kanceláriou. Poďte s nami.)*

inštrumentál plurálu – systematické vysvetlenie
plurálové formy substantív a adjektív
demonstratíva ***tými***
personálne pronominá ***mojimi, tvojimi, našimi, vašimi***
numeráliá ***dvomi, tromi, piatimi, desiatimi***
bezpredložkový
(viacerými dopravnými prostriedkami, blúdiť mestami)
predložkový:
prepozície na vyjadrenie miesta *(s priateľmi, medzi turistami, nad oblakmi)*
prepozície na vyjadrenie času *(pred rokmi)*

inštrumentál vs. **akuzatív** s prepozíciami ***medzi, pod, nad, pred, za***
otázka *kam?* ***medzi, pod, nad, pred, za*** + A
(ísť medzi hostí, vyletieť nad mestá)
otázka *kde?* ***medzi, pod, nad, pred, za*** + I
(sedieť medzi hosťami, letieť nad mestami)

prepozície na vyjadrenie lokalizácie a pohybu: ***k, na, do, v, pri***
v akuzatíve a **genitíve** – geografické názvy v spojeniach
(cestovať do Tatier, na Oravu, do Košíc, na východné Slovensko)
v lokáli *(v hoteli, v horách, v apartmáne, na púšti, pri rieke)*
v datíve *(k rodine, k moru, k deťom)*

adverbiáliá na vyjadrenie času
(minulý týždeň, tento týždeň, túto sobotu, [na] budúci týždeň, pred dvomi týždňami, o dva týždne, za dva týždne, na dva týždne)

adnominálny genitív
(ponuka hotela, zaujímavosti krajiny, odporúčanie cestovnej kancelárie, atlas Slovenska, zákaz plávania)

partikuly *ešte – už*
vyjadrenie začiatku/ukončenia deja
(Už si niekedy bol v Chorvátsku? Ešte nikdy som nešla na lyžovačku vlakom.)

Slovotvorba

odvodzovanie adjektív od substantív pomocou sufixov **-ský, -cký, -ný, -ový**
(Slovensko – slovenský, Anglicko – anglický, hory – horský, púšť – púštny, odlet – odletový)

Syntax

podraďovacie súvetia s konjunkciami ***lebo/pretože*** a ***preto/a preto***

príčinné
(Pravidelne cestujem do Chorvátska, lebo/pretože mám rád more.)

dôsledkové
(Rád lyžujem, preto/a preto každý rok cestujem do Tatier.)

9 Ľudské telo a zdravie

verbálny aspekt – imperfektívne a perfektívne verbá
(strácať/stratiť, ošetrovať/ošetriť, liečiť/vyliečiť, chudnúť/schudnúť)

imperatív
(vyzlečte sa, oblečte sa, nebojte sa, dýchajte)

imperatív vs. **aspekt**
vyjadrenie zákazu/prosby – častejšie pomocou imperfektívnych verb
(Nepíšte to, prosím, na papier. Neužívajte liek pred jedlom!)

vyjadrenie príkazu/odporúčania – častejšie pomocou perfektívnych verb
(Objednajte sa na recepcii. Zoberte si poradové číslo.)

datív singuláru – fixácia
(volať lekárovi/lekárke, lieky proti bolesti, zmerať teplotu pacientovi/pacientke)

datív plurálu – systematické vysvetlenie
demonstratívum ***tým***
personálne pronominá ***mi/mne, ti/tebe, im/nim***
numeráliá ***dvom, trom, štyrom, piatim, desiatim***

bezpredložkový:
verbá s datívom
(tykať študentom, veriť kamarátom, vyhovovať klientom, vyhýbať sa hádkam)

predložkový:
prepozície ***k/ku, vďaka, kvôli, napriek, naproti, oproti, proti, voči***
(k pacientom, vďaka liekom, voči pacientom)

väzba verb s akuzatívom a datívom
(ukazovať prezentáciu študentom, darovať hračky deťom, želať skoré uzdravenie pacientom, niesť lieky rodičom)
väzba verb s personálnymi pronominami
(Zoberieme vám krv. Odmeriame vám tlak. Skontrolujeme vám moč.)

neosobné verbá + datív *(Nechutí mi jesť. Točí sa mi hlava.)*
neosobné verbum ***byť*** + datív *(Čo vám je? Je mi zle. Je mi na vracanie.)*

kongruencia atribútu v rode, čísle a páde *(tým mojim piatim šikovným študentom)*

prepozície na vyjadrenie účelu ***na, proti, kvôli, od***
(liek od bolesti, proti zápalu, na tlak)

pluráliá tantum v názvoch častí tela a ochorení
(kiahne, ústa, pľúca)

Slovotvorba

sufix **-ia** v prevzatých slovách
(alergia, hospitalizácia, socializácia, injekcia, infúzia, komplikácia)

Syntax

transformácia priamej reči na nepriamu reč
imperatív → konjunkcia ***aby***
(Lekár povedal, aby som začal cvičiť.)

otázka → konjunkcia ***či***
(Pacient sa opýtal, či smie už odísť.)

oznamovacia veta → konjunkcia ***že***
(Lekárka povedala, že to je chrípka.)

účelové vety s konjunkciou ***aby***
(Jem veľa zeleniny, aby som bol zdravý. Chodím plávať, aby ma nebolel chrbát.)

10 Médiá a internet

tvrdá výslovnosť de, te, ne, le, di, ti, ni, li v cudzích slovách
(automatizovať, aplikovať, identita, marketing)

verbálny aspekt – imperfektívne a perfektívne verbá
(hroziť/ohroziť, ovplyvňovať/ovplyvniť, vyhľadávať/vyhľadať, porovnávať/porovnať, rozširovať/rozšíriť)
supletívne formy
(hovoriť/povedať, brať/vziať, klásť/položiť)
obojvidové verbá
(odpovedať – odpovedám/odpoviem/budem odpovedať, absolvovať – absolvujem/budem absolvovať, venovať [sa], promovať)

kondicionál vo funkcii rady a odporúčania pomocou verb ***mať, môcť***
(Mal by si byť menej na internete. Mohla by si sa pripojiť.)

datív vs. **akuzatív singuláru a plurálu** – fixácia
bezpredložkový – frekventované verbá
(poslať správu frajerke, napísať odkaz kolegovi, zdieľať video kamarátovi)

akuzatív singuláru a plurálu – fixácia
(zavesiť fotografie, zdieľať video, komentovať fotku)

lokál singuláru a plurálu – fixácia
(na webe, na internete, v emaile, v správe, video o basketbalistoch, komentár o političke, písali o hrozbách, čítal som o úrokoch, dozvedela som sa o voľbách)

slovné spojenie verba ***byť*** + adjektívum + infinitív
(Je zbytočné o tom hovoriť.)

demonstratíva *tento, táto, toto, tamten, tamtá, tamto* a ich deklinácia
(v tomto videu, o tamtom komentári)

partikuly *najmä, hlavne*

Slovotvorba

odvodzovanie adjektív od substantív
(osoba – osobný, verejnosť – verejný, súkromie – súkromný, čas – časový, informácia – informačný, závislosť – závislý)

Syntax

slovosled substantív a pronomín v akuzatíve a datíve
(poslať správu manželke/poslať manželke správu/poslať jej ju; písať mail šéfovi/písať šéfovi mail/písať mu ho)

transformácia priamej reči na nepriamu – fixácia
imperatív → konjunkcia ***aby***
(Dostali sme dôležitý email, aby sme opustili budovu školy.)

oznamovacia veta → konjunkcia ***že***
(V novinách písali, že sa šíria dezinformácie o univerzitách.)

temporálne súvetia s konjunkciami ***keď, kým, ako***
(Keď sme pozerali fotky na Instagrame, objavili sme tam niečo zaujímavé.)

11 Kultúra a umenie

verbálny aspekt – imperfektívne a perfektívne verbá

futúrum
(uvidíme sa v divadle/pozrieme si seriál/budeme sa prechádzať po meste)

reflexívne verbá V.
reflexíva tantum ***páčiť sa, zdať sa***
(páči sa mu ten seriál, zdá sa jej nudný)
reflexívum ***sa*** ako vyjadrenie vzájomnosti
(stretneme sa, uvidíme sa, počujeme sa, poznáme sa)

dvojitá negácia
(Nikdy som nebol na opere. Nehovorila som s nikým.)

neosobné formy verb
zdať sa + D + ***že*** *(Zdá sa mi, že som to už videl/-a.)*
zdať sa + D + adjektívum *(Zdalo sa mi to nudné.)*

posesívne adjektíva a posesívny genitív
(Štúrova ulica, Sad Janka Kráľa)

genitív pôvodcu v singulári
(báseň od Hviezdoslava, obraz od Martina Benku, román Martina Kukučína)

adnominálny genitív
(festival vážnej hudby, vystúpenie folklórneho súboru)

akuzatív vs. **lokál** s prepozíciou ***na***
(ísť na festival, byť na festivale)

datív vs. **akuzatív**
(porozprávať príbeh kamarátom, odporúčať divákom film)

pronominá a ich deklinácia
(pozval ju, stretol sa s ním, kúpil jej ich)

adverbiáliá na vyjadrenie lokálnych vzťahov
(do divadla, v divadle, z divadla)

vzťahové adjektíva – adjektívum + substantívum
(kultúrne podujatie, folklórny festival, hudobná réžia)

numeráliá *obidvaja, obidve, obidva, obaja, oba, obe*
(obidvaja herci, obidve herečky, oba filmy, obe predstavenia)

neurčité pronominá
prefix **hoci-**
(hocikto, hočičo, hocikam, hocikde, hocikedy, hocikoľko)
sufix **-koľvek**
(ktokoľvek, čokoľvek, kamkoľvek, kdekoľvek, kedykoľvek, koľkokoľvek)

Slovotvorba

kompozitá – slová vzniknuté skladaním
(kinosála, činohra)

Syntax

nepravé priraďovacie súvetia dôsledkové s konjunkciami
a tak, a teda, a preto
(Chceli by sme vidieť nejakú komédiu, a tak/a teda/a preto ideme do divadla.)

12 Reálie Slovenska

verbálny aspekt – imperfektívne a perfektívne verbá
(oslavovať/osláviť, ozdobovať/ozdobiť, vstupovať/vstúpiť)

deagentné verbá
(pršať – prší/pršalo, snežiť – sneží/snežilo, blýskať sa – blýska sa/blýskalo sa)

pasívne particípium v prézente, v préterite a vo futúre
(je/bol/bude založený/zvolený/zničený)

zvratné pasíva
(začať sa, skončiť sa)

nominatív plurálu – fixácia
(tie nížiny, široké polia, krásne vodopády, staré duby)

lokál singuláru a plurálu – fixácia
formy a prepozície **v/vo, na, pri, po, o**
(v mestách, na západe, na severnom Slovensku, pri Banskej Bystrici)

pluráliá tantum a ich deklinácia
(Tatry, Košice, Piešťany, kúpele, Vianoce, narodeniny)

demonstratíva a ich deklinácia
(pri tamtej rieke, v tomto meste)

adverbiáliá na vyjadrenie priestorových vzťahov
(neďaleko hranice, ďaleko od miest, blízko Tatier, pozdĺž rieky, uprostred hradu, okolo priehrady)

adverbiáliá na vyjadrenie času
(kedysi, veľmi dávno)

adverbiáliá na vyjadrenie frekvencie
(každý rok, každé dva roky, každých päť rokov, z času na čas, sem-tam)

prepozície na vyjadrenie času
v akuzatíve *(v ten istý deň, o dva roky, na budúci rok)*
v lokáli
(v roku 1843, v piatom storočí, na začiatku, na konci, po dvoch rokoch, v tom istom čase, v minulosti)
v inštrumentáli *(pred ôsmimi rokmi)*

Slovotvorba

odvodzovanie adjektív od pomnožných substantív
(Vianoce – vianočný, narodeniny – narodeninový, Tatry – tatranský, Košice – košická, kúpele – kúpeľný)

slovotvorné hniezda
(demokracia – demokratický, demonštrácia – demonštrovať)

Syntax

časové vety s konjunkciami ***vtedy, keď, kým***
(Začalo to, keď/vtedy štát vstúpil do Európskej únie.
V jeho krajine bojovali, kým tu bol mier.)

temporálne vety s konjunkciami ***keď, kým***
(Keď budem veľa pracovať, budem zarábať. Kým si spal, pozerala som film.)

účelové súvetia s konjunkciou ***aby***
(Šetrím, aby som si mohol kúpiť auto.)

podmienkové vety
(Ak budeš veľa pracovať, zarobíš veľa peňazí. Keby si viac pracoval, zarobil by si viac peňazí.)

Použitá literatúra

ADAMOVIČOVÁ, Ana – BISCHOFOVÁ, Jana a kol.: *Čeština jako cizí jazyk. Úroveň B2.* Praha: Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy České republiky, 2005.

BISCHOFOVÁ, Jana – CONFORTIOVÁ, Helena a kol.: *Prahová úroveň – čeština jako cizí jazyk.* Praha: Univerzita Karlova, 2001.

BORTLÍKOVÁ, Alica – MAIEROVÁ, Eva – NAVRÁTILOVÁ, Jana: *Hovorme spolu po slovensky! Úroveň B1.* Bratislava: Univerzita Komenského, 2016.

BORTLÍKOVÁ, Alica – MAIEROVÁ, Eva – NAVRÁTILOVÁ, Jana: *Hovorme spolu po slovensky! Gramatika B1 + B2.* Bratislava: Univerzita Komenského, 2017.

DOLNÍK, Juraj (ed.): *Morfologické aspekty súčasnej slovenčiny.* Bratislava: Veda, 2010.

van EK, Jan Ate – TRIM, John Leslie Melville: *Threshold 1990.* Cambridge: Cambridge University Press, 1998.

HRADILOVÁ, Darina – KOPEČKOVÁ, Michaela – SVOBODOVÁ, Jindřiška: *Didaktika češtiny jako cizího a druhého jazyka.* Olomouc: Vydavatelství Univerzity Palackého, 2023.

ISMAIL GABRÍKOVÁ, Adela – OMAR HARGAŠOVÁ, Zuzana – KRCHOVÁ, Zuzana – ŠPANOVÁ, Eva: *Krížom-krážom. Súbor testov zo slovenčiny k učebnici B1.* Bratislava: Univerzita Komenského, 2022.

IVANOVÁ, Martina: *Syntax slovenského jazyka.* Prešov: Vydavateľstvo Prešovskej univerzity, 2020.

KAMENÁROVÁ, Renáta – ISMAIL GABRÍKOVÁ, Adela – ĽOS IVORÍKOVÁ, Helena – ŠPANOVÁ, Eva – MOŠAŤOVÁ, Michaela – BERECOVÁ, Dorota – KRCHOVÁ, Zuzana: *Krížom-krážom. Slovenčina B1.* 2., upravené vydanie. Bratislava: Univerzita Komenského, 2022.

ĽOS IVORÍKOVÁ, Helena – MOŠAŤOVÁ, Michaela – ŠVANCAROVÁ, Petra: *Učíme sa na chybách. ERRKORP – akvizičný korpus.* Bratislava: Univerzita Komenského v Bratislave, 2023.

MOŠAŤOVÁ, Michaela – ŠPANOVÁ, Eva: *Lingvodidaktické aspekty klasifikácie konjugačných tried v slovenčine ako cudzom jazyku.* In: Studia Academica Slovaca. 44. Eds. J. Pekarovičová – M. Vojtech. Bratislava: Univerzita Komenského, 2015, s. 218 – 233.

NEVRLOVÁ, Katarína – CHLPÍKOVÁ, Katarína: *Jazykové funkcie na komunikačnej úrovni B1 – B2 (slovenčina ako cudzí jazyk).* Bratislava: Univerzita Komenského, 2025.

PALENČÁKOVÁ, Jana – KESSELOVÁ, Jana – KUPCOVÁ, Jana: *Učíme slovenčinu komunikačne a zážitkovo.* Bratislava: SPN, 2003.

PEKAROVIČOVÁ, Jana – ŽIGOVÁ, Ľudmila – MOŠAŤOVÁ, Michaela: *Vzdelávací program Slovenčina ako cudzí jazyk.* Bratislava: Univerzita Komenského, 2007.

PEKAROVIČOVÁ, Jana: *Slovenčina ako cudzí jazyk – predmet aplikovanej lingvistiky.* Bratislava: Univerzita Komenského, 2022.

PEKAROVIČOVÁ, Jana (ed.): *Jazykové chyby v slovenčine ako cudzom jazyku na báze akvizičného korpusu.* Bratislava: Univerzita Komenského, 2024.

POPOVIČOVÁ SEDLÁČKOVÁ, Zuzana – PIATKOVÁ, Kristína: *Pragmatická gramatika 1.* Bratislava: Univerzita Komenského, 2021.

Programy nauczania języka polskiego jako obcego poziomy A1 – C2. Kraków: Księgarnia Akademicka, 2016.

RUŽIČKA, Jozef a kol.: *Morfológia slovenského jazyka.* Bratislava: Vydavateľstvo Slovenskej akadémie vied, 1966.

SOKOLOVÁ, Miloslava: *Nový deklinačný systém slovenských substantív.* Prešov: Filozofická fakulta Prešovskej univerzity, 2007.

Spoločný európsky referenčný rámec pre jazyky: učenie sa, vyučovanie, hodnotenie. Bratislava: Štátny pedagogický ústav, 2017.

Spoločný európsky referenčný rámec pre jazyky: učenie sa, vyučovanie, hodnotenie. Doplňujúce vydanie. Bratislava: Štátny pedagogický ústav, 2022.

ŽIGOVÁ, Ľudmila: *Praktikum zo slovenskej gramatiky a ortografie pre cudzincov B1 – B2.* Bratislava: Univerzita Komenského, 2014.

http://slovniky.juls.savba.sk

https://korpus.juls.savba.sk

Katarína Nevrlová — Katarína Chlpíková — Michaela Mošaťová

Témy a ciele jazykového kurzu B1
(slovenčina ako cudzí jazyk)

Vydala Univerzita Komenského v Bratislave, 2025
Grafická úprava, návrh obálky: Štefan Podušel

Rozsah 82 strán, 1. vydanie
Vyšlo ako elektronická publikácia

ISBN 978-80-223-6175-0 (tlač)
ISBN 978-80-223-6176-7 (online)

Publikácia **Témy a ciele jazykového kurzu B1 (slovenčina ako cudzí jazyk)** je treťou zo série piatich publikácií venovaných obsahovej náplni jazykových kurzov A1 až C1. Spolu predstavujú nové výkonové a obsahové štandardy výučby slovenčiny ako cudzieho jazyka s cieľom sprístupniť zjednocujúci rámec učiteľom, lektorom, tvorcom učebných materiálov, ako aj hodnotiteľom jazykových kompetencií pre transparentné, systematické i efektívne vyučovanie a hodnotenie slovenčiny.

Všetkých päť publikácií je výstupom projektu ***Inštitucionalizovanie a podpora jazykového vzdelávania cudzincov***, na realizácii ktorého sa podieľalo centrum pre slovenčinu ako cudzí jazyk Studia Academica Slovaca na Filozofickej fakulte Univerzity Komenského v Bratislave vďaka podpore Ministerstva školstva, výskumu, vývoja a mládeže Slovenskej republiky a Úradu podpredsedu vlády Slovenskej republiky pre Plán obnovy a znalostnú ekonomiku.

Studia Academica Slovaca

ISBN 978-80-223-6176-7